

IONALE

12

X K

K

X K

6

M

VITT. EMANUELE

1896

HERMETICUS FATIDICUS PAN DENS ORACULA
TRIPUS HERMETICUS CHYMICA

Triplus

Aureus

Apollini

Athenium

Sabillum

Sacer

⊖

♀

♁

BECHERI
LABORATORIUM PORTATILE
cum
MINERA
Superterranea & Subterranea.

JOH. JOACHIMI
BECHERI,

SPIRENSIS MEDICINÆ DOCTORIS,
TRIPUSHERMETICUS FATIDICUS,
PANDENS ORACULA CHYMICA,

Seu

I. LABORATORIUM PORTATILE
cum Methodo verè spagyricè, sc. juxta
exigentiam Naturæ, laborandi.

Accessit pro Praxi & Exemplo

II. MAGNORUM DUORUM PRODUCTORUM
Nitri & Salis Textura & Anatomia, atque in
omnium præcedentium confirmationem
adjunctum est

III. ALPHABETUM MINERALE,
seu viginti quatuor Theses de subterraneorum
& mineralium genesi, Textura & Analyfi.

His accessit

CONCORDANTIA MERCURII LUNÆ.
Omnia juxta Authoris Doctrinam & Principia
in Physica sua subterranea ejusque supplementis
conscripta, adeò ut hic Tripus Hermeticus Com-
mentarius Practicus super præfatam Physicam subterra-
neam verè dici queat, utpote scriptum raris Experimentis,
multis Figuris & profundis Speculationibus innixum,
ut Lectori per se patebit.

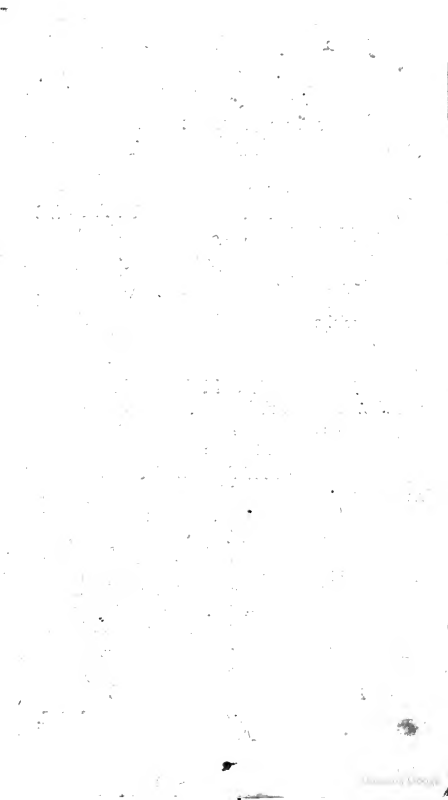
Veritas ad Bibliopœd. G. Frand. ad Riga
Exeratum in Cornubia ad extrema Anglia ora inter
sa mineralia experimenta & antropiam.

FRANCOFURTI AD MOENUM,

Sumptibus JOHANNIS GEORGII SCHIELE.

M DC LXXXIX.

℞ (3) ℞

*Nobilissimo, Excellentissimo, Expertissimo,
Doctissimo Viro,*

D O M I N O

EDM. DICKINSONO,

M. D.

SACRÆ REGIÆ MAJEST. MAGNÆ BRITANNIÆ,
FRANCIÆ ET HIBERNIÆ

C A R O L I I.

A R C H I A T R O

Domino Patrono & Amico suo observandissimo
JOH. JOACHIM. BECHER, M. D.

ΕΥΠΡΑΓΓΕΙΝ.

*Um iniqua nuperi dejecti Ca-
mera Casarea Præsidis Comitiss
Ludovici de Sintzendorff ira
& persecutio contra omne jus
fasque non modò aulâ Casareâ
me exulare, Romano ex Impe-
rio secedere, ex Hollandia in
Angliam confugere cogeret, imò ne ibi quidem tu-
tum relinqueret, quin non per Secretarium Cas-
areum Nabitz apud aulam Anglicanam persecutio-
ne prosequeretur, ut non satis ipsi fuerit, omnes*

A 2

meas

meas opes, familiam, liberos, famam perdidisse, verum etiam adhuc vita & libertati insidiari. In his ergo calamitatibus expertus sum illius dicti Ciceroniani: "Studia adolescentiam alunt, senectutem, oblectant, secundas res ornant, in adversis solatium & auxilium præbent."

Scripseram ante decennium Phisicam meam subterraneam, quod scriptum prout nonnihil mihi laudis in orbe peperit, ita multorum doctorum virorum notitiam & amicitiam mihi contraxit; Est enim, ut Seneca ait: Inter bonos viros concatenata per universum orbem amicitia, cum veritas sit Catholica. Cum itaque, ut dixi, Præses me in Angliam protrudisset, interim justo Dei judicio ipse in iram Cesaris incidisset omnibus dignitatibus, officio privatus, aulâ Cesareâ exulare cogeretur, insuper ingenti pecuniæ summa plecteretur, ut mihi jam non amplius obesse possit. Videns itaque, quod cum aliis Germanis Patriotis nihil amplius neque in aula Casarea, neque in Romano Imperio in optima causa proficerem, statui lubentiùs cum Hyppolitò à Lapide in exilio legere Ciceronem, Senecam, Varronem, quàm in propria natione videre & audire Catilinas, Syllas, Jugurthas & Patria hostes.

Hoc dum intendo destitutus omnibus vivendi mediis & sumptibus, insuper undiquaque persecutus, dum in peregrino & exotico regno constitutus, incognitus & exul, desertus & derelictus ab omnibus;

bus ; Tu Vir Nobilissime audiens de adventu , persona & conditione mea , ultro incognitus me convenis , Physica meæ subterraneæ studiosissimus , estimatorq; maximus consolaris me , adjuvas me , non commendatione modò apud aulam , Regem & Cel-
 sissimum Principem Rupertum , verùm etiam actualiter nummis mihi assistis debitisque suble-
 vas . Ecce ergo justam Dedicacionis causam , si quæ ex Gratitudine justa prosilire possit . Postmodum planè alia affinior ratio est , hoc meum Laborato-
 rium Portatile Tibi dedicandi . Primus enim fuisti , qui Londini sumptus suppeditasti , ut id practicè perficeretur , Tibique ipsi , puto quatuor ejusmodi Laboratoriola conficere curasti , utpote valde con-
 venientia , qui cum Regem sequi debes in itinere & tamen non desistere vis ab opere , usum & commo-
 ditatem mei Laboratorii Portatilis satis superque exploratum habebis , & quæ in illo experimenta fe-
 ceris , Tibi & mihi in aurem sufficiant . Cæterùm Doctrinam Tuam profundam fatebuntur Tui Del-
 phi Phœnicizantes , praxin Medicam felicissimam attestabitur confluxus hominum ad ades Doctoris
 Villisi , cujus reverà & doctrinâ & habitatione domûs successor es , auctoritatem Tuam commen-
 dat gratia Regis , ita ut ego nihil addere possim Tuæ laudi , nisi admirando Tuam summam & accura-
 tam diligentiam in Laboratorio Regio circa opera-
 tiones Chymicas , quas omnes propria manu confi-
 cis , & commendando inusitatam humanitatem , fa-

miliaritatem & benevolentiam, qua me excipis & colis, Deus det, ut scopum nostrum attingamus intenti nostri; Nunc expositâ causâ Dedicationis meæ, nihil restat, nisi ut cordicitiâ precer, ut Deus Te conservet saluum & incolumem multos annos, Rex in sua gratia & Tu me in Tua,

Vale Amicorum Charissime.

Scribam Truro in Cornubia penes
Portum Falmouth ad extrema
Angliæ ora vulgò Sandes Ende.

P R Æ F A T I O.

LECTORI PHILOCHTMICO S.

Præcipuam Philosophiæ partem, Physicam constituere, quæ inter alia Metallurgiam, Pharmaceuticam & Medicinam quoque sub se comprehendit, nemo ignorat, & sicut Physica nonnulla ratione naturali eruit, distinguit & definit, ita mechanicis quoque & instrumentalibus operationibus quàm plurimum utitur; tum ferè nempe, quando ex praxi solida fundamenta & axiomata definire vult. Hinc quasi duplicem manum exhibet, Anatomiam nempe & Spagyricam, illa cultro secat & discernit membra, hæc verò igne excutit & luci exponit intimas rerum earumque essentiarum scintillas & radios. Sicut verò Anatomia sine instrumentis nihil valet vel efficere potest, ita certè Spagyrica, sive sic dicta Philosophia Hermetica sine requisitis debitis, nihil rectè operari potest, & licèt horum quamplurima sint, plus cognitione & comparatione difficilia, quàm pretio cara, ingens tamen varietas & multitudo operantium & instrumentorum (qua hoc tempore Chymia æquè si non plus cum Pharmaceutica praxi laborat) non molesta modò, verùm etiam sumtuosa

est, ut divites potius mercatores, quam pauperes Philosophos & naturæ perscrutatores requirere videatur. Huic malo itaque, cum alii remedia ponere deberent & in compendium redigere, non furnos modò, verùm etiam operationes & processus in infinitum quasi produxere, idque adhuc sub Charitatis tirocinii in artisformam redactione, ut in Libavio, Beguino, Fabro, le Febure, Rolfinckio, Glaubero, Hartmanno, Schrödero aliisque quamplurimis videmus & observamus. Ego proinde, cum jam ferè per triginta annos, quos in Chymia infumo, satis superque meo damno expertus fuerim, quantum sumtum, fastidiorum & laborum, imò periculorum atque incommodorum praxis Chymica hætenus usitata requirat, in compendium illam redegi inveniendò & practicando hoc Laboratorium Portatile, quod non quidem gratis, sed multo labore & sumtu inventum & exculum, in eum tamen finem mihi à Deo concessum esse scio, ut natura cò faciliùs investigetur, veritas solidiùs eruatur, & proximo magis inserviat. Præsens sanè ego vitæ pertæsus, præsertim cum conditio & occasio mea non ferat multum amplius in hoc genere vitæ versari, consultum duxi publici juris facere, ut ad Philochymicos devolveretur laboriosos adhuc, utpote juvenes. Quanquam

&

& senibus adhuc hoc studio delectantibus & compendio studentibus, præsertim tempori & sumptibus, non minus utilitatis afferet, quàm satisfactionis & jucunditatis. Multa enim sanè jam experimenta intentata jacent, quòd praxi difficilia sint, novos furnos novasque enchirises requirant. Quibus omnibus difficultatibus, cum nostro Laboratorio Portatili optimè satisfaciam, spero Lectorem Philochymicum id grato & æquo animo accepturum, præsertim, quòd etiam secretò & occultò in quocunque ferè cubiculo adornari queat; cumque etiam adeò valde necessarium sit, præsertim ad praxin illorum experimentorum instituendam, quæ in Supplementis meis in Physicam Subterraneam meam proposui. Sine hoc enim meo furnulo, nequis ea aggredi præsumat, cum certus sim, illum cum damno laboraturum, vanamque paleam trituraturum. Cum itaque in prædictis Supplementis meis animosum sanè & generosum equum Lectori donaverim, incongruenter agerem, si fræno illum destituerem, quo equum regere posset, quod ut hætenus à quamplurimis desiderabatur, ita spero me publicatione hujus Commentarii in Supplementa mea Lectori Philochymico satisfacturum, ejusque gratiam & protectionem contra ignorantes malevolos & maleloquos, Artis

nempe osores protectionem demeriturum esse.

Cœterum quod methodum hujus opusculi concernit illa simplicissima est, consistens tantum in tribus sectionibus, utpote requisitis ad omne Laboratorium necessariis, scilicet 1. Furno ejusque structurâ. 2. Subjectis & Instrumentis. 3. Operationibus & Effectibus. ¶ Habes hinc publicationis scriptique methodicæ divisionis rationem, qua feliciter utere & benevolè Vale.

PROLEGOMENA NONNULLA

Ex Nobilissimi & Excellentissimi Domini *Edmundi Dickinsoni* doctissimo Tractatu, cui Titulus *Delphi Phœnicizantes de Tripode Apollineo*, excerpta, Lectori non ingrata futura, utpote lectu jucunda & ad rem ac præsentem materiam facientia, annexui sub finem applicationem oraculi hujus Tripodis ad *res Physicas* præsertim minerales.

DELPHI SCHILUNTIS SIMIÆ.

Ignis inextinctus Delphis, unde: Ἐστία quasi Ἦ ὈΝ Esch-ia vel Es-ia i. e. Ignis Jehovæ. Ἐστία & *Vesta* eadem. Græci olim nominibus à vocali in cipientibus diligamma præposuerunt. Iisdem Latini V consonantem præfixerunt. V & F ejusdem soni. Ἐστία Dea fingitur, undè? De *Tripode* variæ sententiæ. *Corinna* ad Tabernaculum accommodata. *Tripus*

pus ad Arcæ exemplum factus. *Holmus* ad similitudinem Propitiatorii Epithematis. *Tripodis* mysteria. An eo sacram *Triada* notaverint Antiqui. Cur *Baccho* sacer. *Ternarius* numerus Deo gratissimus semper habitus. *Tripus* cur Apollini sacer. *Tripus* syllogismus: *Mensa Delphica* ad exemplum Mensæ Tabernaculi facta.

Lectō jam expositoque programme, ipsum prorsus ingrediamur *Templum*; & ea, quæ vulgi oculos pascunt, negligentes, ejus *arcana* duntaxat (ut curiosi solent) penitus inspiciamus. Prius attamen (ne non à lare quod ajunt inciperetur) aliquantillum moremur apud jugem ac perennem ignem, qui in vestibulo custoditur: quem dum contemplor, hæreo, annon Græcos in hoc quoque Hebraizantes offendam. Nam constat Hebræos Sacerdotes ignem in altari quodam jugiter aluisse & sanctè curasse, ne unquam extingueretur. Quod & in Silo (quamdiu Arca & Tabernaculum ibidem constiterint) factum, non est ut dubitemus.

Hoc igitur Græci cum advertissent, lege sanxerunt, ut Delphis etiam πῦρ ἄσβεστον, i. e. ignis inextinctus foveretur. Qui ignis, ut liquidò sciatis, unde eum Græci delatum habeant, ἐστία dicitur, non aliud verò ἐστία, quàm יהוה Esch-ia vel Es-ia Græcè ἐστία i. e. ignis Jehova. Quem Jehova scilicet Aarōni & filiis suis indies alendum præceperat. Hæc in transitu *Vesta* litavimus; ad πολυδρύλλον illum *Tripodem*, qui intus erat, contemplandū lætè ac avidè festinantes. De quo quid sentiam (omnia enim summâ quâ potui, diligentiam perlustravi) clarè & strictim narabo. Sed absurdus est (inquit Ephorus apud Plutarchum) qui de oraculo omnium veracissimo verba fa-

ciens, à veritate aliena, fideque indigna profert. *Ille igitur forsan inopie audiet, qui de Tripode loquetur ea, quæ certa atque explorata non sunt.* Si quid tamen hac in re peccavero, penes rei difficultatem sit culpa. Tantâ enim caligine circum quaq; tegitur, ut quamvis te in omnem partem transferas, omnia rimeris, omnia colligas, quæ de illo hæctenus à quopiam dicta sunt, nihil attamen invenias, quod non in disceptationem cadat: Tàm malè inter eruditos huc usque constitit, quid *Tripodis nomine* intelligendum sit. Sunt, qui Tripodem sentiunt esse vas quoddam *pulvere* plenum, ex quo spiritus quidam, *enthusiasticâ vi* pollens, Pythiam afflabat. Sic tradit Hellanicus, quem citat Nat. Comes in Mythol. Alii magnum quendam craterem fuisse judicant, in quem scilicet velut immergere solebat *Pythia*. Alii cellam tribus pedibus suffultam, cui Phœbus insiltens *è subjecto antro spiritum* ducebat & *bacchabatur*. Alii mensam corio Pythonis tectam. Vide Nat. Comitem Mythol. lib. 4. c. 4. Alii demùm Tripodem, speciem quandam *lauri tribus radicibus* Apollini consecratam statunt: teste Lactantio Grammatico ad hæc verba Papinii Statii Theb. 1. *Salve prisca fides tripodum.*

Tripodi verò qualiscunque fuerit, grande aliquod mysterium subesse crediderunt multi, iiq; cum primis docti: inter quos meritissimè censendus est ille doctorum ac curiosorum virorum Mecænas *Fabritius Peireskiius*: Qui doctos undique provocavit ad differendum *de incomperitis quibusdam tripodum mysteriis*. Huic autem rei quas faces alluxerunt eruditorum responsa, profus ignoro: ego verò si mihi quod in mentem venit, palàm facere & inter olores strepere liceat; non modo Tripodis, sed & *cortine* (quam

(quam à Tripode distinguendam censeo) *Holmi-*
que mysteria ac ortus, haud alio ex fonte, quàm
 quo ipsum *Apollinem* conquisivi (Josua scilicet
 Historiâ scriptisque sacris) petendos arbitror.
 Josua enim (prout literis mandatum est) posteaquam
 devicisset hostes & in ditionem suam redegisset uni-
 versam ferè terram Canaan, Tabernaculum unà cum
 arca ad *Schiluntem* transtulit. Hic ergò, quamdiu
 tabernaculum & arca ibidem constiterint, Dei ora-
 cula clarè reddi, sacrificia ritè peragi, festa & solenni-
 tates piè celebrari solebant. Adeò ut Hebræi omnes
 (eo ipso tempore, quo *Cadmus* in Græciam venit, ut
 & multò post) *Schiluntem*, tanquam civitatem sa-
 cram & Deo dilectam maximo honore, cultu ac ve-
 neratione profecuti fuerint. Quocirca *Delphici*, ut
 ad Hebraicam planè normam se componerent; &
 Delphos alteram quasi Silo præstarent, similes quas-
 dam *machinas* efficiebant. Nempe ad similitudi-
 nem Tabernaculi *Cortinam*, ad Arcæ fœderis exem-
 plum *Tripodem*, ad umbram propitiatorii Epithema-
 tis *Holmum*, ad mensæ propitiariæ speciem men-
 sam similiter instituebant.

Et primò sane *Cortinam* (contra quàm plerique
 sentiunt) à Tripode distinctam fuisse eò confidentiùs
 astruam, propterea quòd doctissimum virum & rei
 antiquariæ peritissimum *Claudium Fabritium de Pei-
 reske* adstipulantem habeo. At, quod ad Tabernacu-
 li formam constituta fuerit, res ipsa suadet: Quippe
 quia nil aliud erat Tabernaculum, quàm una, ex de-
 cem cortinis simul junctis confecta, *Cortina*.

Præterea ut olim tabernaculum fuit Hebræo-
 rum Templum sive Sanctuarium, ita antiquius illud
 Delphorum Templum fuit Tabernaculum, humilius
 certè

certè ædificium tentorio simile & Cortina dictum. Intelligo tamen non illud templum, quod à Javanis filiis, ut conjicitur, extractum fuit: sed quod Græci post *Cadmi* adventum, *Josuaque* vel (ut eorum utar idiomate) *ταῖον* & celebrationem atque ἀποδείξωσιν instaurabant. Quænam verò fuerit Templi *materia*, qualisve *forma*, Græci profectò (sive id Templo sæpius obruto, sive seculo mythico, seu potius utrique tribuendum) planè ignorare videntur. Unde ad fabulas pro more suo confugiunt, & illud modò ex *lanru* constructum; modò ex *are* conflatum; mox ab *apibus* pinnis & *cera* confectum atque concinnatum tradunt.

Mihi igitur vetus illud *Templum* quale fuerit, cogitanti suggessit Varro, qui (in lib. 6. de lingua Latina) statuit, quodcunque est inter cælum & terram (sive Hemisphærium) *Cortinam* dici ad similitudinem Cortinæ Apollinis, Eò quòd uti nos hemisphærium sic Tripodem Cortina tentorii adinstar involvebat. Ideoque Cortinam Apollinis non Tripodem aut lebetem fuisse, (quod multi volunt) sed ædem potius tentorio & tabernaculo similem facile credas. Quam quidem præterea, non secus ac Hebræorum Tabernaculum coriis olim circumtectam fuisse verisimile est. Hoc ipsum sanè paulò obscuriùs ostendit ea fabula, quæ Cortinam *corio Pythonis* obtectam refert.

Græci enim, cùm audivissent ædem Delphico Apollini sacram pellibus olim coopertam fuisse; & populo placere, quas de Pythone fecissent, fabulas, intellexissent; has illicò pelles corium Pythonis existisse (prout ipsi judicabant) haud ineptè finxerunt. De *Cortina*, ni fallor, ita se res habuit. Porro autem sicut in Tabernaculo arca; sic in Cortina Tripus

stetit;

stetit: illa vero Deo, hic ficto sacer. *Tripodem* voco, non quasi vas illud in initio triquetrum, pedibusque tribus suffultum crederem, sed quia vulgare nomen est; & jam nunc à multis retrò seculis usitatum. Tetragonum sit oportet, quod Arcam simulat: talis autem figuræ machinam quatuor pedum fuisse magis decuit. Quin & vas illud, quod Pythia conscendebat, *quatvor* aliquando pedes habuisse testatur Jamblichus in lib. de mysteriis. Ut nihil obstet, quò minùs in figurâ convenire dicerentur.

Adhæc ut arca, sic etiam *Tripod* *αυτο* obducebatur. Unde Apollo fertur *δεσπιοδεῖν τρίποδ' ἐκ χουσηλάτῃς*, i. e. *ambigua responsa dare ex tripode suo aureo*: Accedit, quòd *Tripod* utique, non secus ac Arca limbo seu coronâ aureâ cingebatur. Ideoque Apollo dicitur *λαλεῖν ἐκ τῶν σεμμάτων*, i. e. *ex coropis loqui*, ubi scholiastes; *σεφάνην ἔσεπτο ὁ τρίπυς ἐφ' ἧ καθῆσο ἡ πυθία*, i. e. *corona cingebatur tripod, cui insedit Pythias*.

Arcæ proterus *ἰλασηριον ἐπίθεμα*, propitiatorium sedile, imponebatur: è cujus superiori parte cum Propheta convenit & locutus est Deus; atque ea, quæ populo erant faciendâ, præcepit. Ex quo *Arcam Dei scabellum* dictam legimus 1. Chronic. cap. 28. comm. 2.

Hinc igitur Græci, ut *simias* accuratè agerent, sedile quoddam, posteris *ἄλμον* dictum, Tripodi superimponebant; cui *Pythia* Phœbi *πρόμαντις* insideret & habito quasi divino colloquio, sciscitanti responsa daret. Sed ne res easdem (nam omnes, quod seiam, Tripodem & Holmum putant eosdem) sine omni ratione distinxisse videar; advertas quæso tripodi magnum quendam *ἵασηριον* inesse, ex quo spi-

ritum velut ex inferis ascendentem Pythia pudendis suis sedense excipiebat: quod tamen à Pythia, nisi cuidam epithemati infedisset, commodè fieri non potuit.

Quocirca meâ quidem sententiâ, Tripus sive inferior ista machina, Pythiæ scabellum fuit; & Holmus, sedile. Forsan attamen non vas illud majus & inferius (quod ad Arcæ similitudinem factum duxi) sed & ὄλυβος ei impositus, revera tripus fuit: atque eo nomine potius insigniri debuit. Nunquid autem *mysterii sub tripode* latuerit? ecquid religionis insit in eo pedum numero? alii sanè commentantur alia. Nec desunt fortè qui ipsam S. S. Triada sub eo intelligi somnient. Ethnicis certè antiquissimis haud ignotum fuisse Trinitatis mysterium pluribus argumentis ex *Hermete Trismegisto, Orpheo, Hydaspæ, Pythagora, Platone & Platoniceis, Sybillinis versibus, atque Apollinis Oraculo* sumptis, elucidare conatus est doctissimus *Stenchns Eugubinus*: ad quem refero lectorem. *Suidas* autem Trismegistum sic appellatum tradit, quia de Trinitate, quodam Divini Spiritus instinctu, locutus sit. *Mercurius* ter-maximus (inquit) erat sapiens Ægyptius. Floruit autem ante Pharaonem. Vocatus autem fuit *ter maximus*, quod de Trinitate locutus fuit; dicens, in Trinitate unam esse Deitatem. Sic fuit lumen intelligens ante lumen intelligens, & fuit semper mens mentis lucida; & nihil aliud fuit hujus unitas. Et spiritus omnia continens, extra hunc non Deus, non Angelus, non ulla alia essentia est. Omnium enim est Dominus, & Pater & Deus & omnia sub ipso & in ipso sunt. Nam ipsius sermo, qui est undique perfectus & fecundus & opifex, in fecunda aqua puer existens & fecundâ aquâ aquam fecundam fecit. His autem

dictis

dictis, hæc precatus est : Obtestor te cælum magni Dei sapiens opus. Obtestor te vocem Patris, quam locutus est primam, quum omnem mundum firmavit. Obtestor te per unigenitum sermonem, & Patrem omnia continentem, propitius propitius esto mihi. Hæc *Suidas* : an autem genuina sint exscripta, quæ Trismegisto passim tribui solent; aut testimonia, quæ de Triade ex antiquis afferuntur; ad ipsam quadrant, penes eruditos, illoque argumento præfertim bene versatos, esto judicium. Quid si tres istæ literæ in quæ pedes; idque multò magis, quàm manus, referunt, & apud Assyrios aliquando *Elohim* significant, tribus istis pedibus, quibus sacra ac vaticinatrix ista *Sella* innitebatur, occasionem dederint? Vel fortè nihil aliud eo pedum numero prorsus intelligendum sit, quàm superstitiosa quædam gentium opinio, quæ *ternarium* numerum, prout omnium perfectissimum, ita Deo gratissimum semper existimabant; eumque idcirco πρὸς τὰς ἀγιστέας τῶν θεῶν, ad Deorum sacrificia celebranda adhibuerunt, teste Aristot. de cælo lib. 1. cap. 1. Unde Chaldæi atque Æthiopes *thure, auro, myrrha*; Græci *igne, hostia, ara*; Alii *thure, igne* & precatione Deum venerati sunt. Quò spectat illud in Theocrisi *Pharmacentria* :
 Ἐς τρεῖς ἀποπένδω, καὶ τρεῖς ταδε πόντια φανῶ
Ter lito, terque hæc pronuncio mystica verba
 & illud:

Numero DEUS impare gaudet.

Græci inquam, illa opinione ducti, machinam istam sive *sellam* Deo dicatam, tribus hisce pedibus sacrationem reddere studuerunt. Nisi forsân Apollini tripodem propterea consecraverint, ut mystico quodam modo notarent *tria ista tempora*, de quibus

oracula peti solerent. Quippe penes notitiam Vatis sunt τάτε ὄντα, τὰ τ' ἐσόμενα πρὸ τ' ὄντα. *Quae sunt, quae venient posthac, quae praeierunt.*

Quin & divinatio ipsa, Graecorum sententiis, est τέχνη περὶ τὸ μέλλον ἐκ τῶν παρόντων, ἢ παρωχημένων, i. e. *Ars circa futura ex praesentibus vel praeteritis.* Nullius enim rei ortum putabant sine causa; vel sine ratione praenotionem: Sed cum praesentia praeteritis, omnia futura praesentibus annexa sint, & alterum ex altero, progressu ab initio ad finem perpendente, consequatur; is qui naturali ratione causas intuetur atq; inter se contextit, praedicere valeat. Nam è connexi natura ducitur ratiocinatio. Si hoc est, illud praecessit: Et si hoc est, istud fiet. Artificiosa etenim res est, & ab humana proficiscitur ratione *cognitio consequentia.* Unde Theo apud Plutarchum non veritus est asserere Tripodem nihil aliud esse, quàm *Syllogismum*, quo Vates, posita antecedentis sequela, rem extantem assumit; & conclusionem demonstrationis infert. Sed de Tripode nimis multa.

Et alibi de Origine Graecorum Oraculorum.

Sed ne Deos ab oraculo tradere, ac divinandi principium, imò ipsam substantiam ac vim in *spiritus, vapores exhalationesque* referre videar, pro divinationis subjecto, *mentem*: pro instrumento plectroque, quod facultatem moveat, *Vaporem*: pro custode verò, praeside, atque inspectore *Deum* statuo: qui alia tempestivè subjungit, alia intendit, ab alienationem mentis restringit, vaporemque ita temperat, ut sine noxa & dolore moveat correptos; Deus enim per *infima* quaeque cognitione carentia patefacit quaedam cognitione *superiora*: ubi testatur, se longè supereminere naturam. Jamblichus in lib. de mysteriis.

steriis. Hæc ita lusus ergò differui: Serio tamen & cordatò pronuntiandum; *Spiritum istum, qui specu Delphico, prodibat, non aliunde, quam ab inferis, emanasse*; ac jure optimò $\pi\lambda\gamma\tau\omega\nu\ \&\ \lambda\alpha\tau\rho\nu$, i. e. *Plutonis* famulum dici. Quale autem fuerit illud vaticinandi principium, qualis author, comploratum erit ei, qui vel ejus fallacias & imposturas spectabit, aut in *Pythiam* influendi modum: Quippe spiritus iste, seu dæmon (quem Sacri scriptores $\overline{\text{דַּמּוֹן}}$ ob vocant) *Pythiam* per immundas (& quæ vix possunt honestè nominari) partes intrabat. Ipsa inquam tripodem conscendens è subjecto antro per *rudenda* excipiebat dæmonem; quem cum penitus sensisset, horripilabat illicò, & (quod hodie quibusdam fanaticis, Anglicè *Quackers* dictis accidit) summa omnium membrorum trepidatione corripiebatur; *spumas* excernebat fætidissimè; reliquaque complens omnia, quæ *maniaca* solent, $\tau\alpha\ \iota\ \mu\alpha\nu\tau\iota\alpha\iota\varsigma$, ἢ μάλλιν *μανίας* ἤματα (ut ludit Schol. Aristoph.) proferebat. Deinde *spiritus* iste seu ob eò fallaciarum processit, ut, Delphos ethnici plerique (teste Plutarcho) veluti $\sigma\omicron\phi\iota\varsigma\ \&\ \delta\iota\alpha\tau\rho\iota\beta\eta\nu$ negligenter. Hactenus doctissimè Dominus *Dickinsonus*. Ego verò *Pythiam* cum suo tripode ideò titulo præfixi, quoniam videtur Hieroglyphicè & emblematicè optimè contenta hujus mei scripti, naturam nempe mineralium exprimere & scopo meo convenire. *Pythia* enim vatem significat, sicut & *Sybilla*. Quomodo verò hæc *due vates* inter se conveniant, certè non *indocta combinatione* vobis exponam, & cum, ut Juris Consulti ferunt, testimonium in *trium ore* consistat, addam & ego quoque tertiam vatem, nempe *Mariam Prophetissam Moysis sororem*. Quibus expositis videbimus, quis *Pytho*

Apollineus & Pytho serpens sit, quomodo inter se
 convenient, imò invicem transmuentur. Verum
 enim est, quod jam multis satis notum, ut *Valerianus
 Pierius*, *Pater Athanasius Ksrcher*, specialius autem
Donn. Herbert Baro de Cherebury Anglus in Tractatu
 suo doctissimo Mythologico de *Diis Gentilium*, nec
 non & noster eruditissimus Doctor *Dickinsonus in
 Delphis suis Phœniciz antibus* exposuère & demonstra-
 vère; latere nempe sub ejusmodi *fabulis Veritatem*,
sub umbra lucem, *sub idea essentiam* & si hoc locum
 habeat, quod & *ridendo veritas dici possit*, quare ve-
 teres nostri *Mystæ* non sub *fabulis*, *umbris* & *figuris*
 ingeniosis viris proponere potuerunt hieroglyphicè,
 quod simplici popello apertè dicere attemque non
 prostituere potuerunt, unde illud *hieroglyphicum*
 scribendi genus *sacrum* vocabatur & *secretum*, licèt
 publicis cippis & Pyramidibus inscriptum fuerat. Sic-
 ut enim optimè *Gellius* ait: *qui loqui vel scribere vult,*
quod nemo intelligat, præclaram rem præstat si taceat,
ita temeraria stultitia est loqui & scribere, quæ omnes
intelligant, & quæ non nisi sacris his initiati scire debe-
rent. Sicut enim & *omnibus fidere & nulli fidere inde-*
corum est, ita & *omnibus scribere, ut intelligant,* &
nullis scribere ut non intelligant iniqum est. Unde il-
 lud tertium emerfit: *pro captu lectoris habent sua fata*
libelli. Magna hæc scriptorum calamitas est, imò
 præcipua *Charibdis & Scylla*, præsertim in Chymicis.
 Nam quod magnus ille *Josephus Scaliger* de Auctori-
 bus in generali scribit: *Omniò qui animum ad scri-*
bendum applicant, alterutrum incurrant necesse est, aut
si male scribant contemptum, aut si bene odium. Ita
 sanè in Chymicis & omnia *propalare & nihil dicere*
 valde periculosum est, hic pugnat *invidia, ibi poly-*
lalia,

lalcia; inde odium, hinc philantia. Christus Dominus noster & Salvator videtur decisionem hujus quæstionis fecisse, cum de *sepeliendo talento & ponenda luce* infra medimnum contrarium suavit. Sapientissimus Salomon proverbium reliquit: *responde stulto, ne existimet se sapere, & librorum non est numerus.* Quilibet scribit in hodiernum usque diem, alii *suffur antur aliena*, alii *recoquunt* cramben bis coctam, pauci verò sunt, qui *propria proferunt, Veritatem quarunt, non scribendi vel multitudinis vel arrogantia vel necessitatis consideratione, amore & studio*, qualis ego in his difficultatibus scribendo fuerim Deo & mihi notum est, iudicet orbis quicquid velit. Aliis quibusdam videor fortè *obscurè nimis, aliis clarè nimis* scripsisse; falluntur *utrique, & qui nihil & qui nimium mihi credunt: doctis enim & stultis* scripsi, hi ut *confundantur*, illi ut *confirmentur.* Verùm cum nobis jam non quæstio sit de scribendi vel genere vel causa, vel modo, redibimus ad *Pythiam* nostram, quam ita denudavimus, ut *Hymeno* semper tamen septa sit, dabimus nempe juxta *Cornelii Agrippæ* doctrinam, *fœnum bovi & sacharum psitaco.* Specillo ita Philosophico *Pythia* nostræ *matricem* aperiemus.

Suppono itaque per *Pythiam* Naturam intelligi, *matrices* nempe semiam, & cum nobis jam unicus sermo sit de *natura minerali*, *Pythiam* illam intelligemus. *Pythia* itaq; est matrix mineralis sive terra, sive limus, sive lapis vulgò *Quartz/Spad &c.* quæ recipit *vapores sulphureos*, Mercurios nempe *arsenicales*, figitque, & quasi *putrefactione* quadam calore *fermentativo* in corpus minerale sive metallicum digerit, unde *Pythia* videtur à Græco πύθω *putrefacio* derivatum esse. *Pythia* itaque stans super *tripode* & hic

hic super antro subterraneo introcipiens in vulvam si-
 ve matricem foetidum spiritum, hinc fremens & spu-
 mans ac tandem vaticinans, nihil aliud est, quàm la-
 pis fusilis vulgò Quartz reperibilis in antris & venis
 minerarum, qui penetratur vaporibus mineralibus
 venenosis arsenicalibus vulgò Witterung / Schwä-
 dem / unde transmutatur in minerale varii generis,
 quod quale sit Docimastica tanquam Pythia fatidica
 docet, nec non illorum differentia apparet, cum vi-
 tro miscentur & funduntur, & ita quasi in matricem
 suam redeunt & regenerantur. Colore enim naturā
 & differentiam suam produnt; & hæc est illa Paracelsi
 conjuratio spirituum, non magica, sed Chymica,
 Maria prophetissa Mosis soror elegantissimè exprimit
 prædicta, cum dicit: Fumus complectitur fumum, &
 herba alba crescens in monticulis, capit utrumque,
 fumus nempe sulphureus & fumus Mercurialis com-
 plectuntur se, unde fit tertius fumus Hermaphro-
 diticus arsenicalis, qui capitur ab herba alba, nempe la-
 pide seu terra primi generis vulgò Quartz. Admi-
 randa quoque Sybilla de arsenico ænigmaticè vatici-
 nata est, ubi essentiam ejus materiam operis Philoso-
 phici esse non obscure profitetur, uti quoque latius
 patebit ex Alphabetho meo minerali, quod vapor ar-
 senicalis revera primum principium sit omnium mi-
 neralium & metallorum. Nam quoque conside-
 randum venit, quod Pytho subinde Apollinem, sub-
 inde serpentem ab Apolline transfixum denotet, un-
 de Pythia sive ludi Apollinares, Apollo verò, Phœ-
 bus & Sol Synonyma sunt, & apud Chymicos au-
 rum denotant, serpens verò Mercurio pro cadu-
 ceo inservit; Mercurius autem apud Chymicos ar-
 gentum vivum est, adeo ut aurum & argentum vi-

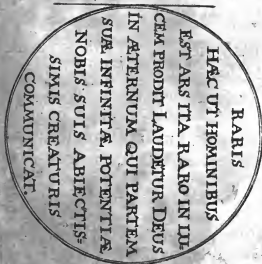
vum una eademque sint materia, argentum quidem vivum gradu primo crudum & serpentis instar venenosum, aurum verò gradu ultimo decoctum & fixatum salutare & Apollineum sit, potestatemque habeat, si ritè præparetur, serpentem, nempe *Mercurium* occidendi & figendi; verùm de his omnibus latius in *Alphabeto minerali*, heic loci tantùm præponere volui, quomodo *Pythia* & *Tripus Apollineus magicè* & *Chymicè* intelligi debeant, & quare in titulum hujus scripti *emblema* hoc elegerim, nunc restat, ut *ipsum tripodem* ejusque structuram, *Laboratorium* nempe nostrum *Portatile* exponamus.

Ex *CONRADI HORNEII Professoris in Academia Juliâ* Compendio Naturalis Philosophiæ disput. X, Thes. 26.

Nihil certius est, quàm arte factum esse non semel, sed aliquoties ex aliis metallis *aurum verum*, quod quâcunque ratione experirentur ii, qui artis experiendorum metallorum gnari sunt, ne hilum quidem differre à *nativo auro* deprehenderent. Ratione autem id confirmatur. Si, ut jamjam ostensum, natura transmutare metalla potest, potest etiam hoc ars, applicando scilicet sibi inter se naturalia agentia & patientia. Nihil hoc absurdum est, nec impossibile: *potest igitur fieri.*

Nummi Crassities.

jus Anglicè inscripta & Londini impressâ.

Hic nummus aureus ex argento vivo in aurum mutatus ope tincturæ, cujus una pars decem mille partes tinxerat, asservatur pro memoria in Gazophylacio Cæsareo. Inscriptionem concepit ipse Imperator, sicut & projectionem propria manu fecit subministrante tincturam *Richthausero* aliâs *Barone de Chaos*. Historiam projectionis *Seileriane* sub Leopoldo Imperatore legere potestis in historia e-

OCCA,

OCCASIO INVENTIONIS HUIUS FURNI.

Vidi olim ad Rhenum præsertim Moguntia operantes ahenarios seu ahenorum sarcitores, inter quos nonnulli erant, qui sciebant cacabis ferreis pedes affundere, sicubi forte evulsi vel confracti essent, idque faciebant in publico foro in parvulo tali furno C & D. i. habebat tamen manubrium D. i. sartaginis instar, superius injiciebant frustra ferri & carbones alternatim & sic successivè, donec impleretur furnus, tunc follis ope fundebant ferrum sine ullo cratere vel crucibulo, liquefactum ferrum destuxit in pedestallum D. i. quod luto loriatum viginti circiter librarum capax erat, tunc subito remoto corpore furni C apprehenso manubrio D. i. fundebant ferrum fustum in formas calidas pro lubitu.

Simplex hac operatio, quam jam ante viginti annos vidi, occasionem dedit de tempore in tempus successivè semper aliquid adinveniendi, donec tandem Londini in Anglia ultimam manum imponebam, nactus expertum Mechanicum Braçtearum, nomine Höldin, habitans in via S. Martini è regione templi eidem sancto dicati. Primum furnum completissimum juxta omnes octo figuras curavi pro me fieri, secundum accepit DOCTOR DICKINSONIUS, Archiatr Regis, tertium fieri curavit illustrissimus Dominus BOYLÆUS, quartum habet celsissimus Princeps RÜPERTUS; Num plures alii sibi quoque tales furnos compararint, nescio. Pretium cum omnibus requisitis facit duodecim libras, nullus hæcenus isto furno usus est, quin usum ejus maxime laudaverit, credo, quod Dominus Doctor Dickinso tres vel quatuor furnos tales sibi fieri curaverit. Nam cum in itinere Regem sequi debeat, com-

mod

modè Laboratorium istud Portatile ipse ad manus est, in uno saepe die viginti & plura experimenta in eo absolvi possunt. Et tantum de authentica hujus furni inventionis & constructionis historia.

EXPLICATIO FIGURARUM

Fig. I.

Furnus completus.

Exhibet ideam totius furni, sed in isto statu completo nunquam vel raro adhibetur ad usum.

Fig. II.

Furnus in sex partes divisus.

A est operculum superius cum foramine. B. 1. est superior circulus pro camentatione, sublimatione, destillatione &c. vid. Fig. V. B. 2. Circulus pro balneis siccis, vid. Fig. VI. B. 3. est ahenum supream pro coctione. B. 4. est catinus plumbeus pro digestionem & destillationem per alembicum & vesicam vid. Fig. VII. B. 5. est sartago ferrea pro incineratione & calcinatione metallarum praesertim plumbi & stanni. Nota: licet B. 3. 4. & 5. sub una figura lit. B. 1. exprimantur, subintelligi tamen debere juxta descriptionem haec nominatam, sed B. 1. habet ex latere ostiolum & undique luto obductum, sicut operculum. A. C. est ipse furnus. D. 1. est pedestalum primum pro fusione cum vel sine cratere. D. 2. exprimit tripodem cum furnus vento non folle agitur. Num. 1. est systema balnei siccii ex lamina ferri facti in justa proportione, ut retortulam recipiat. Num. 2. sunt opercula, qua superponuntur. Num. 3. exprimit speciem craterum, quorum tres sunt, major, minor, medius.

Fig. III.

Furnus pro fusione, cum vel sine cratere in crucibulo.

cibulo, vel in aperto igne super carbonibus in ordine ad reductionem.

Fig. IV.

Furnus pro capellatione, calcinatione, reverberatione & cementatione; specialem applicationem harum operationum vid. in descript. lit. B. 1.

Fig. V.

Furnus pro sublimatione & destillatione ad modum Gebrii & Glaubers, vid. descriptionem lit. A, nec non pro destillatione spirituum fortium vid. desc. lit. B. 1.

Fig. VI.

Furnus pro destillatione ex balneo sicco, vid. descript. D. 2.

Fig. VII.

Furnus pro digestionem ex balneo liquido vel vapore ex cineribus, ex arena in aere calido, item pro coctione, elixatione & destillatione per alembicum & vesicam, vide descript. lit. D. 3. & 4.

Fig. IIX.

Furnus pro destillatione per descensum vid. descript. D. 2. sub finem de novo istius tripodis D. 2. circuli B. 1. & operculi A. de compositione.

Fig. IX.

Follis structura, fulcimentum & applicatio ad follem patet ex figura.

Fig. X.

Schema materialium pro Laboratorio Portatili, Explicationem Characterum vide sub finem descriptionis furni in nota ad partem secundam Laboratorii paragraph. primum.

Fig. XI.

Schema instrumentorum Laboratorio Portatili

tili in servientium vide sub finem descriptionis furni in nota ad partem secundam Laboratorii Portatilis ad paragraphum secundum & tertium.

EXPLICATIO CHARACTERUM IN
fig. X. sive Nota ad secundam partem La-
boratorii paragr. I.

 Marcasita	* Salmiac
 Auripigmentum	 Tartarus
 Regulus	 Mercurius sublimatus
 Aurum	 Mercurius præcipitat.
 Argentum	 Realgar.
 Cuprum	 Arsenicum
 Ferrum	 Sulphur
 Stannum	 Cinabrium
 Plumbum	 Viride æris
 Argentum vivum	 Aqua fortis
 Antimonium	 Aqua regis
 Sal	* Acetum destillatum
 Nitrum	 Urina
 Vitriolum	 Oleum
 Alumen	 Calx viva
	 Cineres.

EXPLICATIO Fig. XI. sive Nota ad se-
cundam partem Laboratorii paragr.
secundum & tertium.

1. *Muffel sive Fornix probatoria.*
2. *Capella vulgo Test. sive Cineritium.*
3. *Patella figulina vitrificatoria.*
4. *Catinus pro candefacienda calce auræ vel argenti.*

SCHEMA INSTRUMENTORUM LABORATO

<p>N: 1</p>	<p>2</p>	<p>3</p>	<p>4</p>
<p>9</p>	<p>10</p>	<p>11</p>	<p>12</p>
<p>17</p>	<p>18</p>	<p>19</p>	<p>20</p>
<p>25</p>	<p>26</p>	<p>27</p>	<p>28</p>
<p>33</p>	<p>34</p>	<p>35</p>	<p>36</p>
<p>41</p>	<p>42</p>	<p>43</p>	<p>44</p>
<p>49</p>	<p>50</p>	<p>51</p>	<p>52</p>
<p>57</p>	<p>58</p>	<p>59</p>	<p>60</p>

RIO PORTATILI INSERVIENTIUM .F.XI

5 	6 	7 	8
13 	14 	15 	16
21 	22 	23 	24
29 	30 	31 	32
37 	38 	39 	40
45 	46 	47 	48
53 	54 	55 	56
61 	62 	63 	64

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

- atinus probatorius cum fluxu nigro praesertim pro
 cupro aliisque mineris.
 Crucibulum cum operculo & pedestallo.
 Yxis cementatoria.
 Conus pro fundendo Regulo Antimonii.
 Infundibulum pro lingonibus.
 Infundibulum pro plumbo vitrificato ejusque Re-
 gulo imbuto.
 Forma metallica pro faciendis cupellis.
 Mortarium cum pistillo & molendino amalgama-
 Forceps pro carbonibus. (torio.
 Forceps pro tigillis.
 Forceps pro granis argenti & auri.
 Forceps vulgaris pro communi usu.
 7. Virga ferrea promovenda massa in crucibulis, item
 Ferramentum pro praescindendis vitris.
 8. Cochlear ferreum pro injiciendis speciebus in cruci-
 bula.
 9. Sartago ferrea pro calcinatione Saturni & facien-
 dis cineribus foveis.
 10. Scalprum.
 11. Lima.
 12. Scopae ex filis orichalceis pro mundandis granis ar-
 genti remanentibus in capella.
 13. Malleus.
 14. Incus.
 15. Helix.
 16. Tripus pro vitris separatoriis & crucibulis.
 17. Cribrum.
 18. Pes leporinus pro verrendis pulveribus.
 19. Umbraculum adversus ignem.
 20. Situla lavatoria pro mineris vulgo Sächse.
 31. Forfex communis.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

5. *Catinus probatorius cum fluxu nigro praesertim pro cupro aliisque mineris.*
6. *Crucibulum cum operculo & pedestallo.*
7. *Pyxis cementatoria.*
8. *Conus profundendo Regulo Antimonii.*
9. *Infundibulum pro lingonibus.*
10. *Infundibulum pro plumbo vitrificato ejusque Regulo imbuto.*
11. *Forma metallica pro faciendis cupellis.*
12. *Mortarium cum pistillo & molendino amalgama-*
13. *Forceps pro carbonibus.* (torio.)
14. *Forceps pro tigillis.*
15. *Forceps pro granis argenti & auri.*
16. *Forceps vulgaris pro communi usu.*
17. *Virga ferrea promovenda massa in crucibulis, item Ferramentum pro praescindendis vitris.*
18. *Cochlear ferreum pro injiciendis speciebus in crucibula.*
19. *Sartago ferrea pro calcinatione Saturni & faciendis cineribus foveis.*
20. *Scalprum.*
21. *Lima.*
22. *Scopae ex filis orichalceis pro mundandis granis argenti remanentibus in capella.*
23. *Malleus.*
24. *Incus.*
25. *Helix.*
26. *Tripus pro vitris separatoriis & crucibulis.*
27. *Cribrum.*
28. *Pes leporinus pro verrendis pulveribus.*
29. *Umbraculum adversus ignem.*
30. *Situla lavatoria pro mineris vulgo Sackse.*
31. *Forfex communis.*

32. Forfex pro laminis metallicis.
33. Follis.
34. Pyxis lignea pro granulatione.
35. Catinus cupreus pro calce argenti in separatione per
36. Patina figulina. (Aquam fortem.)
37. Catinus ligneus.
38. Abenum.
39. Mamica Hippocratis sive Emporeticum lanenum.
40. Urceus.
41. Statera docimastica.
42. Bilanx pro ponderando auro.
43. Bilanx civilis.
44. Crucibula separatoria pro Aqua forti.
45. Cucurbita pro destillatione.
46. Alembicus.
47. Excipulum destillatorium.
48. Vas vitreum recipiens.
49. Retorta.
50. Phiola.
51. Sublimatorium fixatorium, vulgò ovum Philosophicū.
52. Filtratorium.
53. Separatorium pro oleis.
54. Urceolus vitreus pro infusione.
55. Vitrum pro filtratione.
56. Vitrum pro receptione & conservatione liquorum.
57. Patina vitrea pro resolutione per deliquium.
58. Acus probatoria pro auro & argento.
59. Lapis Lydius.
60. Vesica suilla cum volumine chorda seu filamentis.
61. Suber & cera.
62. Mantile & Pracinctorium.
63. Supparus sive Perizoma lineum.
64. Theriaca, Tobaccus Pipa, Candela, Clesydra.

I.
JOH. JOACHIMI
BECHERI,

SPIRENSIS MEDIC. DOCT.

SCYPHUS BÉCHERIANUS

Sive

LABORATORIUM
PORTATILE.

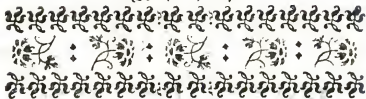
QUO OMNES LABORES CHY-
MICI EXCOGITABILES ET PRACTICABI-
LES LEVI SUMTU, BREVI TEMPORE,
JUCUNDA OPERATIONE ELABO-
RARI POSSUNT.

ACCESSIT E^qUSDEM METHO-
DUS VERA ET GENUINA PHL-
LOSOPICE ET SPAGY-
RICÆ

LABORANDI.

Plutarch.

*Instrumenti cujusvis laus est, ut sit expedi-
tum & facile.*

SCYPHI BECHERIANI

Seu

LABORATORII
PORTATILIS

STRUCTURA ET USUS.

PRIMA PARS LABORATORII
nempe FURNUS.

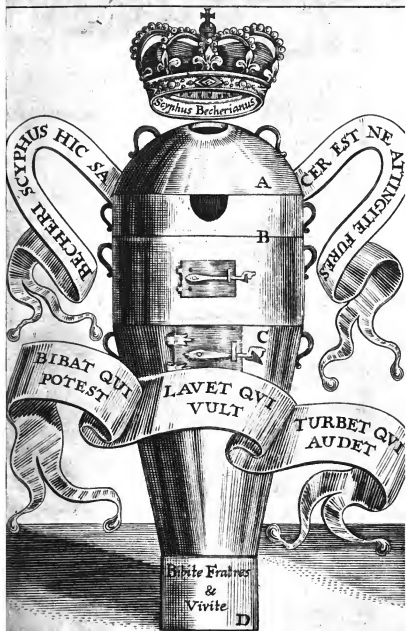

STRUCTURA FUR-
NI patet ex figura, est al-
titudinis trium pedum &
trium pollicum, latitudinis
superioris sedecim polli-
cum, circa fundum novem
collicum in diametro figu-
ræ conicæ superius forni-
patæ, ut Iconisimus adjun-
ctus uberius demonstrat.

Materia, unde *furnus* constructus est, constat ex for-
tibus laminis ferreis compaginatis, *crassities* furni in-
terior est pollex cum medio. In tantum enim obdu-
citur aliquo bono luto vel limo ignem ferente; & ne
lutamentum excidat vel decidat, in lateribus furni
ferrei aculei sunt, quibus limus involutus detinetur;
& in superiore ac inferiore parte furni, sicut & in o-
perculo & ubicunque lutum est, circuli sunt, qui lu-
tamentum sustinent.

Ipsè

FURNUS COMPLETUS FIG. I

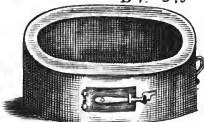
LABORATORIUM PORTATILE

BIBLIOTECA NAZ
ROMA
VITTORIO EMANUELE

B 2.

B 1. 345

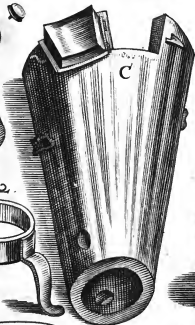
N° 2

N° 1.

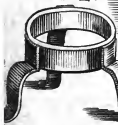
C

N° 3

D 2.

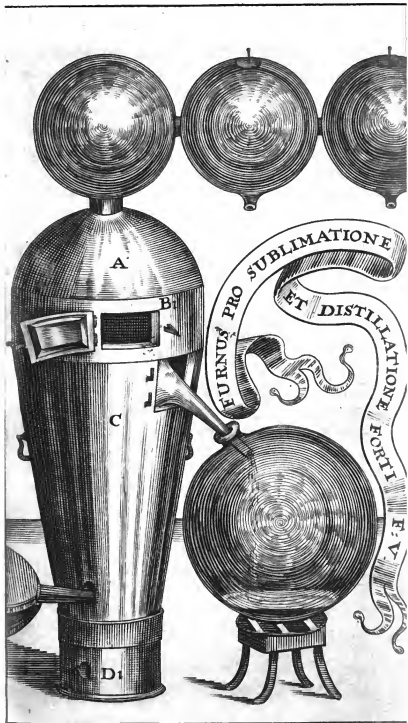

D 1.

FURNUS IN PARTES DIVISUS
F. II.

BIBLIOTECA NAZ
ROMA
VITTORIO EMANUELE

BIBLIOTECA NAZ
ROMA
VITTOREO EMANUELE

Ipsè *furnus* consistit ex quatuor partibus: 1. *operculo*. 2. *circulo* sive *coronide*. 3. *corpore ipso*. 4. *fundo* seu *pedestallo*. *Opereculum* insignitur lit. A. *Coronis* lit. B. *Corpus* lit. C. & *pes* lit. D. & hæc est *generalis* furni divisio, nunc sequitur *specialis* ejus partium enumeratio, quæ in sequentibus consistit.

Primò sciendum, est *OPERCULUM* hoc **A** ordinarium, sive ad tegendum ipsùm *furni* orificium, sive ad tegendum *circulum* superiorem, idque ad constringendas *flammas* & *concentrandum ignem*, ut in *capellatione*, *cæmentatione*, *reverberatione*, *destillatione* per *retortam* super aperto igne necessario requirit. Hoc ergò *opereculum* est intùs *luto* *loricatum* pro *ferenda ignis potentia*, habet superiùs orificium, quod *aperiri* & *claudi* potest; summi usus non modò ad *regendum* & *temperandum ignem*, verùm etiam ad *recipiendas ollas sublimatorias*, quæ *superponi* & *adaptari* possunt, in quibus omnes *sublimationes* *florum mineralium* & *destillationes* copiosæ *spirituum salinorum*, nempe omnes operationes *Gebriana* & *Glauberiana* optimè *perfici* possunt, *injectâ* super *prunas* materiâ per ostium *furni* C, quod postea *clauditur*; *crateres* omnes *eximuntur*, *ignis* est in *pede* D, id est, *applicato folle*. Sic *materia*, licet utcumq; *fixa*, *cogitur* vel in *flores*, vel in *spiritus* ascendere, nec *ignis*, ut in *Glauberi furnis*, *extinguitur*, & habet ex utroque latere *duas ferreas ansas*, quibus *commodè* *regi* & *adaptari* potest, vide *fig. V*.

Sequitur *CIRCULUS* sive *CORONIS*, **B** quæ *furno* *imponitur* & lit. B. notatur, habetque *quinque genera* B. 1. B. 2. B. 3. B. 4. B. 5. *inservit* autem *primus* B. 1. partim ad *amplificandum furnum*, partim ad *dandum ignem* *suppressionis* in *destillatio-*

ne & cupellatione, partim in cæmentatione, reverberatione, ignitione & calcinatione, vid. Fig. IV. & quidem ad *dandum ignem suppressionis*, super imponitur *Circulus B.* 1. *furno C* & adaptatur *circulo operculum A* sine primo & tertio cratere, restante solo medio craterè in *furno C*, supposito ei pede sive *D.* 2. si remissius, sive *D.* 1. si intensius ignem dare velis, adhibito scilicet folle, tunc imponitur, aut retorta loricata vitrea aut terrea, ut rostrum transeat per ostium *furni C*, reliquo ostii benè lutato, vid. fig. V. vel imponitur *fornix probatoria*, eadem situatione, ita tamen, ut ostium claudi possit, vid. fig. IV. His sic dispositis superius per foramen *operculi superioris A* injiciuntur vel primò prunæ, si *ad modum Aquæ fortis* destillare velis, vel si cum *suppressione*, injicias ultimò prunas, & permitte *furnum* ignem concipere juxta gradus, ut placet, & sic continua tuam operationem fortiùs & remissius, taliter poteris *Aquam fortem, oleum vitrioli aliosque fortes spiritus destillare per retortam igne potentissimo*. Sin verò calcinare, cæmentare vel reverberare velis, exime craterem medium, suppone tertium, & adde primum, adaptato operculo *A*, & super craterem primum pone vascula cæmentatoria, quorum *ignis gradus* observare poteris per *ostiolum circuli B.* 1. supposito pede *D.* 2. flammam verò regere poteris per superius orificium *A*, carbones injicias per ostium *furni C*, ità flammæ transcendent superiorem craterem, & undiquaque lambent & ignefacient vasa superincumbentia. Quòd si fortè *materia cæmentanda, reverberanda vel calcinanda volatilis* sit, ejusque partem subtiliorem ac volatiliorem capere velis, superpone superiori orificio *operculi A* sublimatoria, vid. fig. V. Unde liquet, quàm utilis hæc opera-

opera-

FURNUS PRO CUPELLATIONE

CALCINATIONE

A

B1

C

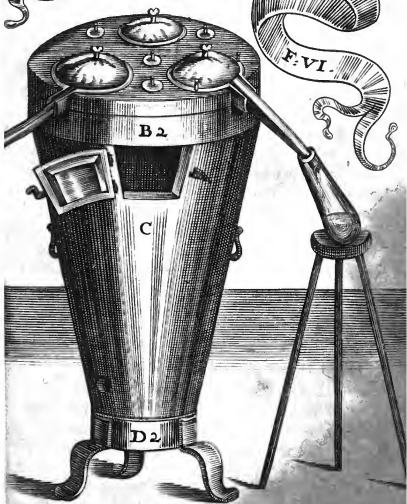
D2

REVERBERATIONE ET CEMENTATIONE

F. IV.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
M. S. S. S.

FURNUS PRO DESTILLATIONE
EX BALNEO SICCO

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

operatio sit in eodē contento super craterē primo & operculo A. *Mineras* quoq; in ollulis his cum fluxu vel nigro vel alio *probare* poteris & *reducere*, ut aliās modis apud metallurgos, possunt autē multa vasa imponi.

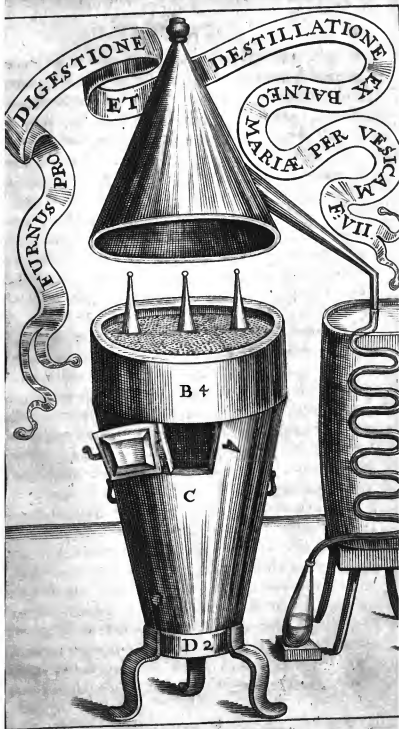
Secundus Circulus B. 2. superponitur & adaptatur *furno C.* eādē ratione, quā circulus B. 1. nisi quod operculum A. & primus crater removeatur; habebis tria *balnea sicca*, in quibus ex retortis vitreis non loricatis destillare poteris, ne quidem servatis ignis gradibus, neque ulla tamen rumpetur, & poteris ad libitum ignem dare, ita ut retortæ tandem liquescant, maneantque nihilominus integræ, operatio celeris & secura. Nam trium horarum spatio absolvitur negotium. Ipse *Rex Anglia* cum Principe *Ruperto*, videns hanc operationem, eam admiratus est. Ego sanè hanc methodo per plurima experimenta feci, cum alii admirarentur, me tam pauco tempore, tam exiguis sumtibus & carbonibus, tot operationes & quidem accuratissimas absolvisse; sed in omni genere operationum Chymicarum sine tali furnulo eas perfecisse impossibile fuisset. Potes quoque apertis operculis balnearum iccorum semper ad retortas respicere. Totus hic circulus quoque cum balneis suis siccis ferreus est, sed non lutatus, eo quod non tantum ignem requirat; *opercula superiora sunt pro regendo igne.*

Tertius Circulus, nempè B. 3. Ahenum cupreum est, ve ex orichalco, *pro varii generis coctura & elixatione, extractione, evaporatione, inspissatione,* & apponitur orificio furni C, aperto ostiolo istius circuli, quo fumus exire queat, & adornato igne carbonum et ostium corporis furni C, supra tertium craterem applicato pede aperto seu tripode D. 2.

fic ignis ad *coctionem* adhiberi potest quamcunque fortiter & demissè pro lubitu, præsertim si interdiu in furno continuo laboraveris, totam noctem calidus erit, atque ita ahenum digestorium sive aquâ sive cineribus vel arenâ repletum superponere, & integram noctem evaporare vel digerere potes. Quod si primum craterem ponas in coronidem B. 1. & supra ahenum sive prænominatum vas digestorium, intra ostiolum verò coronidis applices lampadem, habebis rursus optimum furnum pro igne lampadis. Novi aliquos, ut *Medicum Regium Dom. Doct. Dinckinsonium*, qui varios tales furnos sibi fieri curavit solummodò pro digestionem, quòd commodos sibi per maximè in istum finem compèriretur, vid. fig. VII.

Quartus Circulus B. 4. est catinus plumbeus cum lato fundo, cum alembico stanneo, prorsus ad eum modum, quo vesicæ Anglicanæ passim Londini publicè veneunt; talis *catinus destillatorius*, sive vesica superponitur furno C. administratur ignis sicut in præcedente catino digestorio B. 3. & sic commodissimè in *balneo destillare possunt per modum vesicæ omnia generis aquas similem destillationem desiderantes*, ut sunt: *aqua vegetabiles, odorisfera, ardentes, olea, &c.* possunt etiam solutiones arenarum auriferarum aliarumque rerum fieri, *qualium Glauberus meminist abstracto & servato semper solvente seu menstruo.*

Quintus Circulus B. 5. est sartago fortis ferrea, quæ superponitur ipsi furno C. adhibito igne super secundo vel tertio craterem, applicato pede aperto D. 2. sic poteris in *sartagine sulphurare, pro vitriolificatione calcinare, cineres stanni & plumbi facere pro minio, ochra, lythargirio potes salem decrepitare, vitrum siccare, fundere alumen, vitriolum torrere multasque alias*

DIGESTIONE
ET

DESTILLATIONE

FURNUS PER

EX BALNEO
MARIÆ

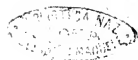
PER VESICAM

III. E.

B 4

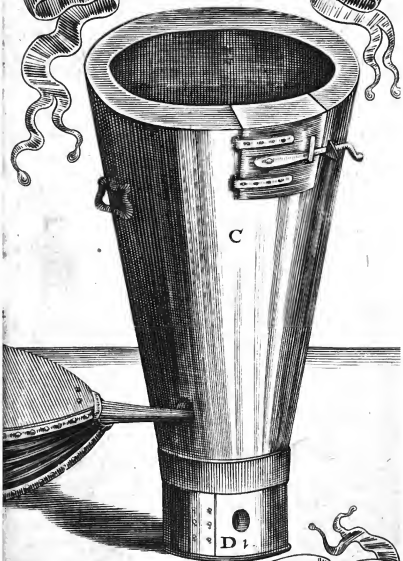
C

D 2

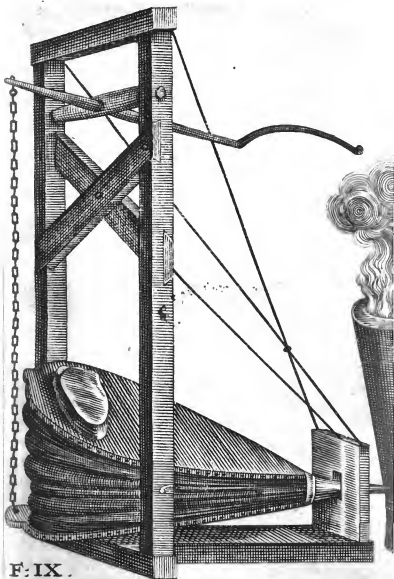

FURNUS PRO FUSIONE

CUM ET SINE CRATERE F. III.

BIBLIOTECA NAZ
ROMA
MANUELE

F: IX .

FULCIMEN ET APLICATIO FOLLIS

BIBLIOTECA NAZ
ROMA
VITTORIO EMANUELE

alias operationes facere majorem ignem requirentes, præsertim in ordine ad *vitriolisationem, vitrificationem & Mercurificationem metallorum & mineralium*, quæ omnes operationes & præparaciones heic loci commodissimè peragi possunt.

Habetis usum & rationem quatuor operculorum sub generali litera A expositum.

Venit considerata pars tertia *nostræ furni*, nempe **C** *IPSUM EſUS CORPUS* vel potius truncus; sub litera C unicus est, nec habet plures numeros, prout ejus operculum, tres tamen habet crateres, quorum usum, præsertim primi & tertii, jam in antecedentibus potissimùm exposui. Situatio juxta illorum usum est, ut major crater superponatur furno nostro C. Medius crater paulo infra ostium furni C; & tertius minor ad finem vel fundum furni C. Omnes crateres, quilibet sua situatione stat per se ob formam conicam furni; quanquam, cum lutamentum adhuc novum est, præstet quemlibet craterem non nihil imprimere, ut striam relinquat, quæ post siccationem furni indurabitur & sic crateres eò accuratius sustinebit. His sic præmonitis, nihil aliud significandum occurrit, nisi quòd *hic furnus* sub lit. C simpliciter notatus, simplicem quoque operationem (abstractis tamen aliis quibus cooperatur) exhibeat, nempe *fusionem seu liquefactionem*, vid. fig. III, quæ tamen duplex est: datur enim, (quòd benè notate) *fusio in crucibulo, sine & cum cratere*, utraque in hoc furno nostro C optimè & dexterrimè peragi potest. Ad utramque verò operationem, disponendus sit *furnus* sine operculo, ut sit ullo A & sine ullo circulo B, sed liberè apertus uno tantum pedestalulo D. i. & folle instructus (quoq; portatili, ut fig. IX.

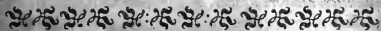
demonstrat) tum si *primò in crucibulo fundere velis*, appone illum super craterem medium, vel aliquo massivo ferro, vel lapidis frustra ignem ferente, pro proportione crucibuli inferioris partis accommodato, ne directè stet supra craterem, quod crucibulum infrigidaret; tecto crucibulo rursus cum ferramento, vel cum figulino tegmine injice ignem superiùs & suffla per follem clauso ostio anteriori & superiori furni C. quod est ad orificii summitatem, & videbis ingenti potentiâ agitante folle contentam materiam in crucibulo fundi. Ubi *tria beneficia* consideranda, *primò* quòd aër subtus flans non ad latus crucibuli tendat, idque vel infringat vel rumpat, ut *apud fabros ferrarios communiter accidit*, & quòd ignis ratione follis ad amussim dirigi possit, incipiendo vel finiendo, prout placet, quod in furnis venti impossibile est. *Secundo* quòd si contingat, ut ob acredinem materiæ contentæ crucibulum quoddam dilueretur vel rumperetur, materia tamen non perdat, sed fluat ac decidat directè in pedem suppositum. D. 1. *Tertiò* quòd semper superiùs in crucibulum introspicere possis, idque regere, materiam contractam subinde agitare, denique ignem ad amussim moderate possis, quod in hoc furnulo dexteriter fieri potest, paucissimis quidem carbonibus meliùs, *quàm in omnibus furnis Glauberianis aut cujuscunque hujus mundi.*

Secundo si sine crucibulo & cratere fundere velis, ut moris est apud fodinas, vulgò **Stichöfen**/ certè hic habebis optimam occasionem, & quidem talem exactam hujus operationis probam fieri, nisi in magno, quod cum ingentes sumtus requirat amatores deterruit. Interim utilissimæ operationes

raciones & metallorum alterationes sunt per reductiones, ob difficultatem operationis *hactenus parum Artis* notas; heic verò in nostro furnulo quàm commodissimè, neque etiam tam in parvo, sed cum decem libris alicujus metalli vel mineræ, imò ipsius ferri fieri potest; dispositio verò furni talis est ad hunc usum, ut salvâ manente dispositione furni, sicut in priori operatione seu fusione cum crucibulo super cratere dictum est, tandem crucibulum & crater omnis amoveatur, remanente folle & pede D. 1. ac successivè ignis instruat ac stratis sive superinjectis invicem carbonibus & subjectis liquefaciendis in fundum sive hæmisphærium pedestalli D. 1. defluant ac confluant, de qua operatione jam finaliter agemus.

Tandem ad finem & FUNDUM SIVE FUNDAMENTUM NOSTRI FURNI pervenimus, uempè *pedem*, qui duplex est D. 1. & D. 2. *Lit. prima* denotat *unum conum*, cujus figuram & magnitudinem ac capacitatem appositus iconismus exhibet, repletur optimo luto ignem ferente. Ubi modicum siccare inceperit, imprimatur hæmisphærium ligneum ad proportionem, quantum recipere debeat, in cujus fundo fiat foramen pollicis magnitudine, tendens & exiens ad latus unum, quod aperiri & occludi potest; fusa ergò materia, & flante folle ex altero foramine è regione, ita tamen, ut directè superficiem materiæ fusæ petat, scoræ & carbones sublevabuntur à materia fusa, & illa ex inferiori foramine aperto liberè defluet. *Ausim dicere, me multas mineras ac mirabiles observationes occasione hujus liquefactionis reperisse.* In antecedente liquefactione id bonum est, quod semper crucibulum inspicere possis, in hac posteriori verò fusione sine

crucibulo & cratere super ipsis prunis, quod fuso metallo in basi, pede seu cono inferiori D. 1. abstracto furno Ad duo sua manubria statim deponere, metallumque solum vel in cono relinquere, vel effundere possis, si non per foramen D. 1. transfluere permittere velis. D. 2. est *tripus prabens liberum aerem furno ad varias operationes, si non magno igne opus sit, nempe folle & D. 1. nam hic in D. 2. semper tertius vel secundus crater inesse debet, fundit tamen magnam flammam, ejicitque per orificium operculi A ad aliquot ulnas, suos habet excellentes usus in variis operationibus, ubi folle non opus est. Nota novam ex hoc tripode D. 2. decompositionem, vid. fig. VIII. pone super eum operculum inversum A & supra illud circulum B r. habebis optimum furnum descensus, pone vel cucurbitam vel retortam in illam concavitatem, ut cum collo foramen operculi inversi A transeat, luta subtus & suppone vas, superius vero da ignem & videbis, si in debitis materiis operatus fueris, quid ages. Et tantum de *structura & applicatione furni nostri*. Reliqua vide ex figuris earumque explicationibus.*

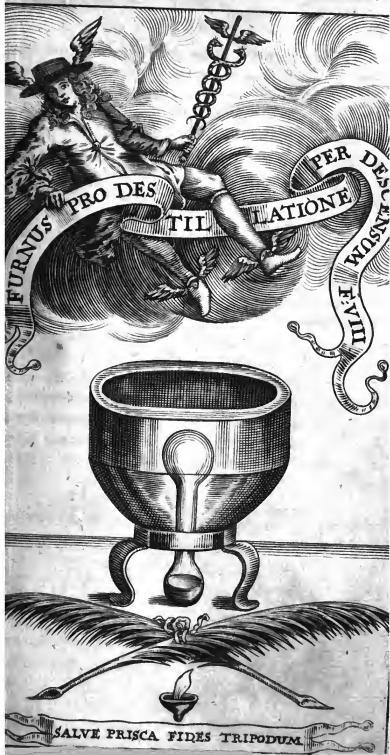
SECUNDA PARS LABORATORII

nempe Requisita, Materialia
& Instrumenta.

I.

MATERIALIA ad labores Chymicos requisita ferè sunt sequentia, si repositorium tibi fieri curare velis *decem classium*, sicut in sufficientia culinari in promptu & ad manus omnia habere poteris:

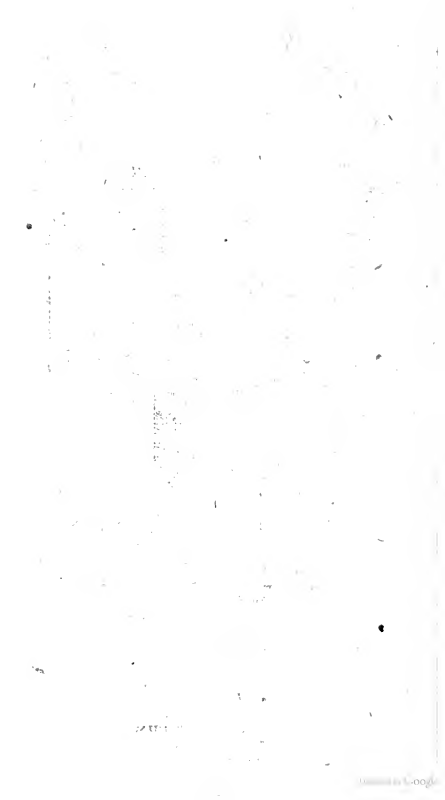
FURNUS PRO DES

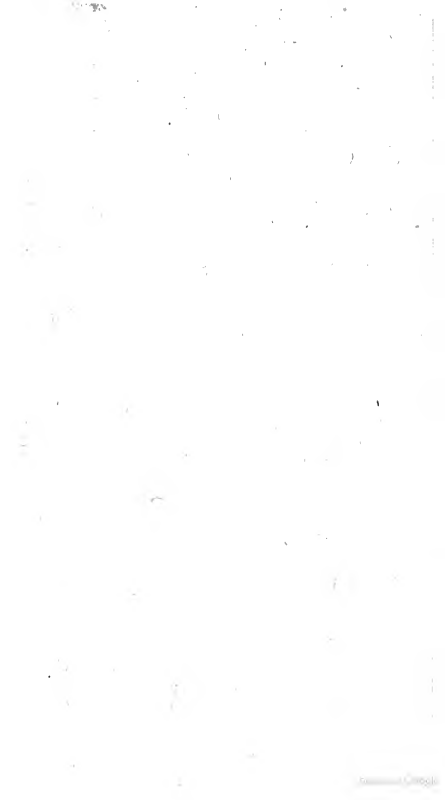
TIL LATIONE

PER DESCENSUM

F.VIII

SALVE PRISCA FIDES TRIPODUM

SCHEMA MATERIALIUM

I	MINERÆ			
II	METALLA			
III	MINERALIA		Bismuth	Zinck
IV	SALIA			
V	DECOMPOSITA			
VI	TERRÆ		Crocus♂	Crocus♀
VII	DESTILLATA		Sp♂ Sp♀	Sp
VIII	OLEA			
IX	LIMI	C.V. ♀	Arena... Cineres—E	Creta Rubrica
X	COMPOSITIONES	Fluxus Niger	Fluxus Albus	Cera Tincta

LABORATORIO PORTATILI. F: X

				
Marcafit	Kobolt	Zaffra	Magnesia	Magnes
			Borax	Chryſocolle
				
Vitrum 	Vitrum 	Minium Lithargirium	Cadmia Tutia	Ochra Schmalta
Sp 	Sp V	Sp 		Sp
N. p deliq 	Butyr 	Liquor Silicum	Ol. Therebent	
Terra Sigillata Bolus	Hæmatites Smiris	Talcum	Granati	Asbestus
Coloriza	Decoctio	Tirapelle		

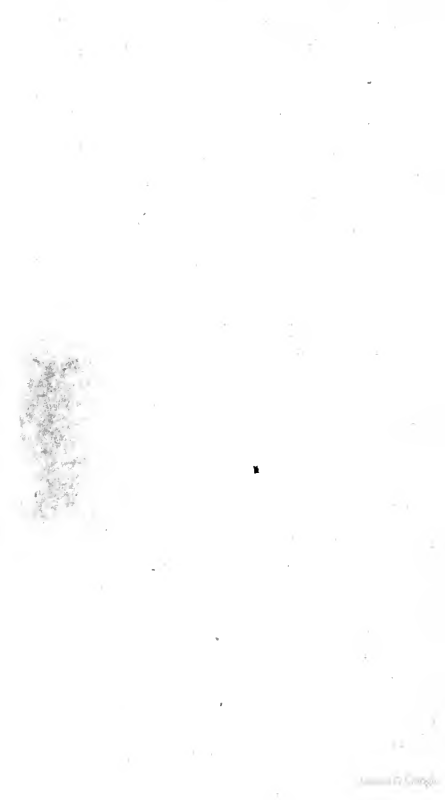
SCHEMA MATERIALIUM

PR

I	MINERÆ			
II	METALLA			
III	MINERALIA		Bismuth	Zinck
IV	SALIA			
V	DECOMPOSITA			
VI	TERRÆ		Crocus 	Crocus
VII	DESTILLATA		Sp Sp 	Sp
VIII	OLEA	Ol 	Ol 	Ol. fetid
IX	LIMI	C.V. 	Arena ::: Cineres 	Creta Rubrica
X	COMPOSITIONES	Fluxus Niger	Fluxus Albus	Cera Tincta

LABORATORIO PORTATILI. F. X

				
Marcafit	Kobolt	Zaffra	Magnesia	Magnes
			Borax	Chryſocoli
				
Vitrum 	Vitrum 	Minium Lithargirium	Cadmia Tutia	Ochra Schmalta
Sp 	Sp V	Sp 		Sp
Ol. p deliq 	Butyr 	Liquor Silicum	Ol. Therebent	
Terra Sigillata Bolus	Hæmatites Smiris	Talcum	Granati	Asbestus
Coloriza	Decoctio	Tirapelle		

multum enim præstat præsentia rerum, sine qua multi processus intentati relinquuntur, vel imperfectè, vitiosè, & inutilè elaborantur.

PRIMA CLASSE continebuntur MINERALIA VARIA, Auri, Argenti, Plumbi, Stanni, Ferri, Cupri, Cinabris, Antimonii, Sulphuris, Vitrioli, Mondyck, &c.

SECUNDA METALLA PERFECTA, Aurum, Argentum, Plumbum, Stannum, Ferrum, Cuprum, Argentum vivum, Orichalcum.

TERTIA MINERALIA IMPERFECTA, Antimonium, Bismuth, Zinck, Marcasita, Koboldum, Zaffra, Magnesia.

QUARTA SALIA, ut Sal commune, Nitri, Alumen, Vitriolum, Tartarus, Borax, Chrysocolla.

QUINTA DECOMPOSITA, ut Mercurius sublimatus, præcipitatus, Arsenicum, Auripigmentum, Realgar, Sulphur.

SEXTA TERRÆ, CADMIA, Tutia, Schmalta, Ochra, Viride aris, Ferretum, Crocus Martis, Veneris, Minium, Lythargirium, Vitrum Saturni, vitrum Antimonii.

SEPTIMA DESTILLATA, Aqua fortis, Regia, Spiritus Salis, Nitri, Vitrioli, Sulphuris, Vini, Tartari, Aceti, Urina.

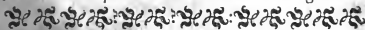
OCTAVA OLEA, ut oleum Therebenthini, vitrioli, fœtidum, tartari per deliquium, liquor silicium, oleum sulphuris, Butyrum Antimonii.

NONA LIMI, Terra sigillata, Creta, Calx, Arena, Cineres, Hamatites, Smiri, Talcum, Granati, Rubrica, Asbestus.

DECIMA COMPOSITIONES quædam ut: fluxus albus, niger, aurifabrorum cerati ^{TOTIA}, caloriza coitio argenti vulgò Unsude / vid. §. XI.

II. Sequuntur INSTRUMENTA laboribus Chymicis necessaria, nempe *malleus, scalprum, Incus, Forfex, Forceps* pro carbonibus, crucibulis, *probis, Krätzer* seu mundatorium, *lima, helix, infundibulum, conus* pro regulo, *mortarium, abenum separatorium, cribrum, aris probatorium super aurum & argentum, libra probatoria, communis, speculum contra ignem, manica Hippocratis, modula* pro cupellis & crucibulis, *charta emporetica, lutum* pro vasis, *chorda, vesica suilla, suber, perizoma, supparus, man-tile, chirotheca, speculum causticum.*

III. VASA ET RECEPTACULA terrea, *metallica, vitrea crucibula, patelle vitrificato-ria, crucibula probatoria* pro mineris, *excandefactoria* pro auro, *pyxides coementatoria, testa, cupella, fornices cupellatorii, cupella* pro arena sublimatoria, *cucurbita, separatoria cucurbita, filtra-toria separatoria, retorte, phiola, alembici recipi-entia, patina vitrea, vitra reconditoria & reserva-toria, catini, patina, olla, abena.* vid. fig. X.

PARS TERTIA LABORATORII,
nempe Operationes.

SEquuntur OPERATIONES, quæ in hoc furno dexterrimè peragi possunt, & in satis magna quantitate & celeritate, ac commoditate.

Primò digerere, cohobare, precipitare, sublimare, destillare ex balneo, cineribus, arena, balneo sicco, igne aperto, per ascensum, per descensum, coquere, elixare, extrahere, evaporare, inspissare; separare, siccare.

Secundò torrere, calcinare, reverberare, cementare.

Tertio vitrificare per Saturnum, in patella figulina,

gulina, vitrificare, scoreificare, in regulum fundere, reducere, probare in cupella, fundere per Antimonium, refinare, sufflare, mineras probare.

Quartò fortissimo igne fundere in crucibulis super craterem, & sine crucibulis, ac craterem igne aperto super carbonibus, ferrum omniaque mineralia, scoreas & vitra reducere, paucis carbonibus ingentissimum ignem dare.

Quintò, in magna quantitate sublimare, rhore Gebriano, Mercurios corporum facere, metalla maturare & perficere, spiritus corrosivos in maxima quantitate facere, & destillare, cum minimo sumtum melius Glauberiano modo.

Verùm ad has operationes rectè instituendas non modò *enchirisis practica* requiritur, quæ facilè & paucò tempore addisci potest; sed & operationum harum & causæ Physicæ, ulteriùs & profundius investigandæ & cognoscendæ sunt, ut ad mentem, intentionem, lubitum & voluntatem operantis dirigi, disponi & alterari queant; ne, siue operationes benè succedant, siue malè, operator, incognitâ causâ, rationem operationis nesciat. Hinc enim antiqua illa querela, de experimentis dubiè succedentibus, ob nullam scilicet aliam rationem, nisi quòd operator, causas suarum operationum ignoraverit, etsi facilè in reiteratione operationum, una vel altera circumstantia addita vel omissa, totam suam alterationem operarint. Nam sicut in Jure Civili dicunt: quòd minima circumstantia jus variet; ita certè in chymicis operationibus, vel minima circumstantia, totam operationem, & processum immutare potest: e. g. si vel circa ignis administrationem; vel vasorum proportionem, & materiam; vel materialium siue subjectorum tractando-

rum genus & speciem; imò si vel in solo ordine, vel do-
si, vel tempore miscendorum, fundendorum, vel destil-
landorum subjectorum erres, illicò totum cursum istius
operationis varies. Ut itaque operationum, in hoc no-
stro Laboratorio portatili non modò enchirisin, ve-
rùm etiam rationes & causas addiscatis & sciatis, pla-
cuit in sequentibus, *SOLIDAM QUANDAM
METHODUM SPAGYRICAM* heic subne-
ctere, verè Philosophicam, mihi que hæcenus semper
secretam. Verùm jam præsentis vitæ pertæsus, aurea
aliis secula non invideo, nec gratiam Dei mihi con-
cessam, mecum extingui, sed Societati nostræ Psy-
chosophicæ communicare volui; Certus sum autem, à
nullo mortali quod ego quidem sciam, materiã hanc tam
fideliter, tam succinctè, tam solide & clarè traditum esse.

Nunc ad propositum deveniamus; Quemad-
modum Grammatici octo partes Oratationis habent; ita
quoque Chymici vel Spagyrici octo principaliter respi-
ciunt; nempe *SOLUTIONEM & COAGU-
LATIONEM*, unde corporum vel *SEPARATIO*,
vel *MIXTIO*, & exinde *ALTERATIO*, vel
TRANSMUTATIO; unde accidentium vel ipsi-
us formæ, nova *FIGURA* vel *SPECIES*. Sin-
gulas operationes specialiter expendemus.

I. *SOLUTIO* opponitur *Soliditati*, quæ tri-
plex est; primò *dura*, vel *mollis*, ut chalybs & Au-
rum; secundò, *compacta* vel *porosa*, ut aurum & stan-
num; tertio; *extensibilis* vel *friabilis*, ut aurum &
antimoniũ. Ubi te studiosè notare velim, non verum
esse, quod hæcenus creditum est: *gravitatem, & du-
ritiem nempe procedere ex compactura*. Nam etsi au-
rum *gravissimum* sit, non tamen est vel *compactissi-
mum* vel *durissimum*: sic chalybs licet inter metalla
sit

fit durissimus, non tamen est compactissimus; & adamaslicè sit compactissimus, ita etiam, ut ajunt, quòd magnetis effluvia non transmittat, non tamen est *gravissimus*.

Sed & ipsa SOLUTIO triplex est; *primò Solutio continui*, quæ fit vel trituratione, conclusionè, cæsura, vel aquis corrosivis, ut in Aqua forti. Vocatur ideò solutio continui, quoniam corpus consideratur integrū. Jam si animali pedem amputes, aut os frangas, vel vegetabili corticem detrahas, vel metallum limâ in scobem redigas, aut aquâ forti corrodas; si lapidem in pulverem contundas, vocatur *solutio continui*, respectu scilicet prioris suæ integritatis, quantitatis, proportionis & situationis. *Secundò Solutio partium* vocatur, cum partes separantur: ut cum ex vino spiritus destillantur. Hæc operatio fit ordinariè per fermentationem, vel extractionem, etiam destillationem & sublimationem. In animalibus & vegetabilibus *facilis*, in metallis è contra *difficilis*, licet valdè necessaria à Gebero commendetur. *Tertiò Solutio totius* est, cum corpus prorsus dissolvitur, & in elementa sua redigitur, ut fit in putrefactione, combustionè, calcinatione, &c.

II. COAGULATIO opponitur *liquiditati*, quæ triplex est, *Aquea*, ut mare; *Ignea*, ut metalla fusa; *Terrea pinguis*, ut oleum & argentum vivum. Sed & ipsa COAGULATIO triplex est, *aliqua* enim fluunt in igne & coagulantur, consistunt seu coagulantur extra ignem, ut metalla; *aliqua* congelantur in igne & fluunt extra ignem, ut salia alcalia; *aliqua* verò fluunt in igne, & extra ignem, ut oleum salis Armoniaci fixi, vide Claveum de oleo incombustibili. Jam sicut SOLUTIO fit per *rarefactionem*,

tionem, & interpositionem atomorum, seu corpusculorum igneorum, aëreorum, aqueorum; unde solida fiunt liquidá; ita COAGULATIO contingit, per condensationem, constrictionem, & exclusionem atomorum, seu corpusculorum igneorum, aëreorum, aqueorum. Et ut PROPRIUM INSTRUMENTUM SOLUTIONIS CALOR est, quia rarefacit & distendit; ita PROPRIUM INSTRUMENTUM COAGULATIONIS FRIGUS est, quod condensat & constringit, quod in glacie videmus, quanquam per accidens hæc instrumenta sic immutari possint, ut etiam aliàs, contra naturam, unum alterius vices suppleat. Sic enim intensus frigus quoque ignis instar dissolvit & comburit, & è contra calor aquam evaporat, & consequenter coagulat & siccatur, non per se, sed, ut dixi, per accidens.

Porro *gradus SOLUTIONIS ET COAGULATIONIS* considerandi sunt.

Dantur enim in prædicta triplici *SOLUTIONE ET COAGULATIONE* varii *gradus*, quorum tamen *extremitates* tantum *duæ* sunt: nempe *summa vel rarefactio, vel condensatio, inde vel summa subtilitas, & volatilitas, vel summa soliditas & fixitas, vel summa gravitas & levitas.* Hæc loci rursus, sicut sub finem primi puncti, te studiosè notare velim duo; primò *non semper sequi, gravissimum etiam esse fixissimum.* Argentum enim vivum est inter gravissima, & tamen in igne, inter volatilissima; secundo *nec sequi, fixissimum esse grossissimum & compactissimum.* Potest enim dari corpus fixissimum, quod tamen etiam sit subtilissimum & penetrantissimum, nempe fixum subtile, quod *Hermes & Tho-*

mas de Aquino de Tinctura seu Lapide Philosophorum asserunt.

III. Ex præfatis *Solutionibus & Coagulationibus* oriuntur quoque variæ *SEPARATIONES & MIXTIONES*, de quibus jam agemus. *SEPARATIO* itaque opponitur *conjunctioni & mixtioni*, de qua in sequenti puncto latius. Heic loci tantum hac de *mixtione* adducam (ut naturam *SEPARATIONIS*, de qua heic acturi sumus, eò facilius intelligatis) quòd in particularum homogenearum & heterogenearum, seu partium similium & dissimilium commixtione consistat. Et hoc fit triplici modo: 1. Vel per *juxtapositionem localem*, ut si aurum cum argento confundas, vocaturque *mixtio quantitativa*; 2. Per *actionem, reactionem, magnetismum*; ut cum sicca appetunt humida, ut si stannum cum cupro, vel argentum cum ferro, hæc *mixtio* vocatur *composita*. 3. Per *texturam corpusculorum*, quatenus sunt atomi figurati & angulati, juxta doctrinam Cartesii; ut si argentum vivum currens coaguletur per vaporem plumbi; vel si fiat cinabrium præcipitatum, sublimatum vel corpus solidum, prorsus alterius figuræ, texturæ, saporis, caloris, facultatis. Hæc *mixtura* vocatur *decompositio*, sive etiam *superdecompositum*, cum ex duobus decompositis tertium resultat; ut butyrum & cinabrium antimonii, Sæcharum Saturniale. Habebis itaque tres mixtionis præcipuos gradus, nempe *juxtapositionem, compositionem & decompositionem*. Juxta has tres ergò mixtionis species variè quoque oriuntur gradus compagiei, ejusque separationis. Nam quæ corpora tantum per *juxtapositionem* coherent, & mixta sunt, licet multum sint homogenea, si tamen vel in minimo acci-

dente differant, facile separantur: ut aurum mixtum argento, etsi omnes ejus atomos penetret, ut in minimo ejus corpusculo etiam ejus portio reperiatur, quoniam tamen aquam fortem sustinet, ☉ contra non facile integrè separatur ab eo. Idem de *tertiâ mixtione* sentiendum, quæ *decompositio* vel *superdecompositum* vocatur. Illa enim, quoniam supertextura tantum est, facile quoque dissolvitur; ut in sublimato, cinabrio, smegmate videmus. Sed quæ ex *secunda specie mixtionis* oriuntur, quæ *compositio* vocatur, proceditq; ex *magnetismo* humidi & sicci, calidi & frigidi, alcali & acidi, illa difficilius separantur; ut vitrum, orichalcum, bronzo, variæque aliæ mixturæ & compositiones. Cohærent enim arctius. Oportet itaq; spagyrum eò diligentius & prudentius, in operationibus suis reflectere. His præmissis ipsos separationis seu spagyricæ gradus exponemus, qui quatuor quidem sunt. Nempè 1. *separatio, ratione gravitatis & levitatis*. 2. *ratione fixitatis & volatilitatis, grossitici & subtilitatis*. 3. *ratione symbolisationis, cum menstruis vel solventibus*. 4. *ratione homogeneitatis & heterogeneitatis*.

Primò *SEPARATIO, RATIONE GRAVITATIS ET LEVITATIS*, fit quidem generaliter uno modo; ut nempè corpus optimè attenuetur & in atomos redigatur, tum vel aquâ communi sufficiente diluatur; *etsi opus fuerit, graviores partem eligere*, uti in mineris, ut seligantur illa metalla; etiam per fusionem antimonii gravitatem suam exponit in regulo, quoniam antimonium est corpus subtilissimum, aquæ communis instar fluens & facile demittens quicquid grave est; sic aurum separatur ab argento, ope fusionis; etiam alia metalla, quæ non
habent

habent texturam crassam & pulmentosam (ut ferrum) diutinâ fusione id faciunt, ut stannum, plumbum, quorum inferior regulus, sive conus superiore superficie semper gravior & ditior repertus est. Mercurius quoque sive argentum vivum separat metallâ in digestionem, ratione suæ gravitatis, vide *Mineram meam arenariam*, sub titulo *clavæ mineræ*, nec non *Alexandrum à Suchten*. Quod si verò opus fuerit leviores & subtiliores partes eligere, tunc quæ in aqua resident, vel ei, aut Mercurio innatant, seligenda, & sanè si *decantatus ille liquor Alcaest aliàs in rerum natura sit*, non aliter deprehendetur solvere, nisi respectu gravitatis & levitatis. Novi optimam methodum, ex hoc primo genere separationis, ex vegetabilibus & mineralibus subtilissimas partes sine ulla destillatione separare, cujus memini in supplemento meo tertio in *Physicam meam subterraneam*. Res sanè utilis est, proficua atque ingeniosa, tam ad Medicinam, quam ad Alchymiam, versaturque solummodò in eo, ut loco aquæ communis, aliam subtiliorem, & convenientiorem magisque separantem adhibeat.

Secundò *SEPARATIO, QUÆ FITRATIONE FIXITATIS ET VOLATILITATIS, GROSSITIEI ET SUBTILITATIS*, fit quoque uno generali modo; sive per *sublimationem*; sive per *destillationem*, quæ species sublimationis est; sive in *forma liquida*, ut spiritus; sive in *formâ siccâ*, ut flores; quam *Geber* tantùm commendat*. Separantur enim hoc modo partes subtiliores à terrestribus, subtile à grosso. - Magna autem res est, ut *Hermes & Geber* testantur, posse *fixum reddere volatile, grossum tenue*: producantur enim subjecta, quinto,

sexto reliquisque sequentibus punctis viam præparantia, de quâ materiâ latiùs sub finem sequentis puncti de mixtione.

Tertiò SEPARATIO, QUÆ FIT RATIONE SYMBOLISATIONIS CUM MENSTRUIS VEL SOLVENTIBUS, extractio propriè vocatur; ubi nempe solventia, seu separantia eadem sunt cum solvendis, vel separandis; id est, ejusdem cum illis naturæ, tantummodò in eo differunt, quòd sint rarefacta; non saturata simul ad satietatem. Nempè ex *alieno* corpore repetunt, quod de *proprio* perdiderunt, satiata postea per præcipitationem reddunt subtiliata, & de propriâ symbolizante substantiâ nonnihil addita; quod in magisteriis solidis & in extractis liquidis videmus. *Urinosa* enim aliter, quàm *salsa*, & hæc aliter, quàm *nitrosa*, & hæc aliter, quàm *acida*, & hæc aliter quàm *oleosa*, & hæc aliter, quàm *alcalisata*, quæcunque corpora solvunt, suumque simile ex illis separant. Quod si quis naturam & temperaturam solventium vel separantium, tam in viâ liquidâ, quàm solidâ, juxta gradus suos, sciverit, ejusque permutationem, magnum gradum studii Spagyrici absolvit, e.g. *aqua fortis solvit argentum, & non aurum; aqua regis aurum, & non argentum*; potest tamen dari permutatio, ut unum utrumque solvat. Sic de sale, de nitro, de Spiritu therebentini, vini, panis, multa discenda essent, sed quoniam antehac, Concordantiam scripsi de Menstruis & *Dn. Veidenfeld* Germanus heic in Anglia multum laboris circa hanc materiam, sicut & *D. Boyleus* impendit, in hoc compendio huic materiæ meritò supersedeo, aliàs amplissimæ & maximè necessariæ. Provoco tamen

tamen, circa hanc materiã, ad Physicã meã subterrã-
neã priores Sectiones, de principiis symbolizantib9.

Quartò SEPARATIO, QUÆ FIT RA-
TIONE HOMOGENEITATIS ET HE-
TEROGENEITATIS, in animalibus & vege-
tabilibus manuum *separatione ac selectione ac purga-
tione fit, mineralia fusione separantur à scoreis, liquo-
res decantatione.* Sed *metalla*, etsi nobis primã pur-
gatione à minera homogenea pareant, ex partibus
adhuc heterogeneis constare experientia, nempe se-
cunda & tertia separatio (quæ veri Spagyri est, &
cujus in supplemento tertio memini) demonstrat.

Nunc sicut in antecedentibus demonstravi, so-
lutionem nova mixta producere, ita heic loci scien-
dum est, separationem itidem facere, sed quoniam
in hoc puncto (quod verum Spagyrum concernit)
jam nimis largus fui, remitto me ad sequens pun-
ctum de mixtione, & sic concludo.

IV. MIXTIO, de qua jam in antecedente
puncto actum non nihil, & *Clavens* latius, est sanè
una præcipuarum totius orbis operationum. Nam si su-
per- & præternaturalem heic excipias, puta concur-
sum divinæ omnipotentis & providentiæ cum ani-
ma humana, & mundo, Dei incarnatione, solis fide-
rumque influxus, & magnetismos, certè purè
Physicã considerando, sola MIXTIO est, quæ
globum hunc nostrum terrestrem cum contentis suis
conservat. Nunc si juxta tres gradus mixtionis rem-
considerare velimus, quæso in respectu JUXTAPO-
SITIONIS, quid aliud agit tota opificum, tinctorum
pharmacopæorumque præcipua ars, quàm ut
juxtaponant, combinent, misceant, jungant,
associent. Porro circa COMPOSITIONEM,

nonne tota *animalium generatio*, *plantarum vegetatio*, *mineraliumque accretio* ei locum debet? Denique in **DECOMPOSITIONE**, nonne in *regno animalis* insitiones cornuum serici? (vid. *Borellus*.) *Æthiopes cum albis*, *asinos cum mulis*, aliaque monstra, ex promiscuo coitu, prodire videmus; in *vegetabili regno* indies ob oculos versatur inoculatio, & transplantatio varia; in *regno minerali* quis ignorat, quot metallorum confusiones, & decompositiones dentur, ut orichalcum, &c. & tam naturam, quam arte producta superdecomposita, ut vitriolum, cinnabrium sublimatum, arsenicum, auripigmentum. Sed his præmissis specialia quædam considerabimus. Nempè, quòd, ante omnia, ad naturam miscibilem, vel miscendorum reflectendum sit. In quibusdam enim diversa requiruntur: e. g. in **JUXTAPOSITIONE** *homogenea* desiderantur, quæ sibi non sunt contraria, *mixtionemque* ob nonnullam accidentium similitudinem admittant: ut *auri fusio cum argento*; *stanni cum plumbo*; *argenti cum cupro*. In **COMPOSITIONE** verò *contraria* requiruntur, nempè, ut sicca opponantur humidis, frigida calidis, densa raris, alcalia acidis; ut videmus in smegmate, vitro, sale Armoniaco, &c. In **DECOMPOSITIONE** verò *nec homogenea, nec contraria*, sed *alterantia* requiruntur, quæ novum tertium, nempè novam texturam producant, prouti in cerussa, viridi æris, vitriolo, saccharo Saturni aliisque perspicimus. Etiam metalla omnia assumunt decompositiones, si quis eorum elementa symbolica sciat, de quibus *Monte-Snyders* in tractatu de *Auro Potabili*. Nam sicut primò separari possunt à minera sua, deinde unum ab altero, tertio unum-

unumquodque adhuc à se ipso (e. g. stannum, ferrum, aurum, cuprum adhuc utcunque refixata in partes heterogeneas separari possunt) ita arte suscipiunt etiam novas decompositiones ex triplici terra, de qua in *Physica mea subterranea, ejusque supplementis toties actum*. Longum nimis foret per omnia tria regna exempla producere; hoc tantum addam: Si in omni triplici mixtionis gradu, nempe *juxta-positionis, compositionis & decompositionis*, perfecta symmetria, nempe recensita tria requisita convenient, eventurum mixtum aliquod valdè forte, & quasi inextermabile & indissolubile. Verùm ne Lectorem exemplo destituam, adducam vitri mixturam, adeò constantem, ut quasi nullo elementò dissolubilis sit. Hæc; est ratio, quòd ejus mixtura in omni triplici mixtione conveniat. Nam PRIMO in JUXTAPOSITIONE arena est terra diaphana, fusilis; & terra, quæ est in cineribus, vel sale alcali, quoque est talis, prout in *Physica mea subterranea demonstravi*. Est nempe terra primi generis. Conveniunt itaq; optimè circa *juxtapositionem*. SECUNDO RATIONE COMPOSITIONIS certè acidū, quod arenæ vel silicibus inest, agit cum magna effervescentia in alcali, unde prima conjunctione, in igne, vitreæ massæ intumescencia. Agunt enim in se invicem ratione humidi & sicci, quæ *reactio sola genuina causa vera mixtionis est*; nempe, ut ex duob; contrariis oriatur tertium symbolicū acquiescens in suo termino. TERTIO RATIONE DECOMPOSITIONIS certum est, vitrum multa in *decompositionem* assumere. In *Physica mea subterranea demonstravi, in regno animali ossa etiam humana aliaq; in vitrum pulcherrimū, opali instar, cū vitro mixta abire. In regno vegetabilis certū est,*

cineres herbarum facillimè cum vitro in vitrum abi-
 re. *In regno minerali*, quis nescit, omnia me-
 tallà, cum vitro, in vitrum abire, idque vario colo-
 re tingere? verùm enim verò istæ Species, præfer-
 tim soda, alcali vel vitrum, quæ vitro vel vitrifica-
 tioni addi solent, plurimos debent habere atomos
 figuræ symbolizantis cum atomis, seu corpusculis
 angulatis arenæ, vel silicum, ut corpuscula hæc,
 dum conveniunt, sic inhumentur & contexantur,
 ut corpus producant diaphanum, in igne flexile, ex-
 tensile, inflabile, in frigore solidum; nempe textu-
 ram novicujusdam generis, quod vitrum vocamus.
 Nunc hoc adhuc addam, quòd licet vitrum adeò for-
 tistexturæ sit, ut nulli elemento cedat, si tamen
 per *superdecompositionem*, ei sal alcali addatur, extra
 convenientem proportionem, tum igne urgeatur,
 ut massa colliquescat; deinde aëri humido expona-
 tur, resolvetur in liquorem (*unde Glauberi liquor
 silicæ*) qui facilè diluibilis & præcipitabilis est, ut are-
 nam vel silices in subtilissimis atomis vel albis corpus-
 culis dejiciat, & ex mixto & texturâ secernat. Quod-
 si jam in reliquis subjectis & mixtis, eandem analo-
 giam corpusculorum miscendorum, juxta tres gra-
 dus, nempe *juxta-positionem*, *compositionem* & *de-
 compositionem*, vel sciremus vel observaremus, alia
 naturalia subtiliora, & Philosophica, & non tam ine-
 pta, incongrua, monstrosa, mixta (de quibus il-
 lud Horatii: Humano capiti cervicem pictor equi-
 nam jungere si vellet, &c.) produceremus. Verùm
 ne & heic loci Spagyricis exemplo desum, ingenuè
 fatebor, me post tot labores, sumtus & annos, spe-
 culationes & experientias, nihil in Alchymiâ ferè ve-
 ri vidisse, circa metalla puto (nam de animalibus &

vege-

vegetabilibus heic loci agere, leges compendii excederet, horumque corporum mixtiones notiores sunt, quàm metallorum; Unde me Lectori eò majorem gratiam facturum spero, si quod obscurum magis est, elucidem) præterquam tres operationes, quæ verè Spagyricæ sunt & Philosophicæ; nempe naturæ convenientes, proinde etiam spagyricum nunquam fallunt, simul nempe & possibilitatem, & Veritatem, & utilitatem in Physicis, & pulchrum typum, seu exemplum in Metaphysicis & Theologicis demonstrantes.

PRIMO VITRIFICATIO METALLORUM, sive cum vitro communi, sive cum vitro Saturni. *Hæc operatio est species lotionis*: vitrum enim scoreas combustibiles aliàs imbibit, partem Mercurialem verò metalli purificat & conservat. Quodsi deinde reducatur, nempe secernatur à vitro, (quod artis est) metallum invenies multum in perfectione sua profecisse. Quæ operatio nec sumtuosa nec longa est, sed paucarum horarum spatio in nostro furnulo peragi potest, melius quàm in ullo furno venti, ubi crucibulum non introspicere potes, quod circa hunc laborem continuo requiritur.

Porro *operatio hæc* (scil. **VITRIFICATIO METALLORUM**) *Species regenerationis est*. Silices enim & arena sunt matrix metallorum, in quibus mineralia nata sunt & obstetricibus flammis, in fusione ab inde, nempe à scoreis liberantur. Quodsi sæpe contingat, intrare in uterum matris, & postmodum regenerari, maturabitur & perficietur fœtus, in regiam tandem prolem; velut Isaacus Hollandus, de Amausis, & Paracelsus de Spirituum conjuratione in Chrystallo (metallorum tinctura in vi-

trificatione apparet) scribit: *oportere corpus clarificare*; vel, ut Democritus ait, *pharmaco ignito densi corporis umbram spoliare*; sic enim & globus noster terrestris aliquando igne clarificabitur, & novam induet speciem. Verum de his plura in Alphabetho meo Psychosophico. Possem pulcherrimum catalogum experimentorum & observationum, circa hanc operationem, apponere, sed Lectori longus nimis ero, spectantque talia experimenta ad nostros Psychosophos. Qui nostrum Scyphum, seu hunc Furnulum non habet, ne incipiat; nam nihil operabitur boni. Cæterum Glauberus multa de vitrificatione scripsit; ille vas desiderat ignem ferens, alii furnum desiderant; sed si utrumque haberent, & reductionem ignorarent, vanus esset totorum labor. Quid juvat lavare, si non amplius possis siccare? quid juvat regenerare, si non amplius possis recorporare? quid juvat clarificare, si non amplius possis ad soliditatem reducere? Plura vide in supplemento meo tertio seu Minera Arenaria.

SECUNDA OPERATIO EST CALCINATIO METALLORUM sive *trituratione* (quam veteres calcinationem manuum vocabant) sive aquis corrosivis, *maceratione*, sive salibus, sive sulphuribus, *cementatione*, sive igne aperto & flammarum reverberio illa contingat, CALCINATIO nominanda est, in nostro Laboratorio Pottatili facillimè & commodissimè practicable. Hæc operatio, quæ plurimùm à Gebero commendatur, adurit, & consumit Sulphur $\Phi\lambda\omicron\gamma\iota\sigma\acute{o}\nu$ metallorum, quod mortificat, ut separari queat, sed sicut in antecedente operatione, corpora opaca metallica in *diaphanam & translucentem*

centem terram, nempe VITRUM, convertebantur; ita heic loci tandem (rectè institutâ calcinatione & mortificatione) in congelatam, diaphanam, & translucentem aquam, SALEM nempe vitriolatum mutantur, purificantur, & sæpius solvendo ac coagulando penetrantur & perficiuntur. Quod qui scit & vidit, pariter mecum attestari poterit. Vide meam Concordantiam Menstruorum. Sed quod Basilius ait, quòd in capite mortuo, seu ossibus mortuis, adhuc thesaurus lateat; quod Suchten scoreas servare jubeat; quod Hermes dicat, potentiam ejus perfectam esse, si in terram mutetur; id attendite, præsertim Clavei Tractatum de ratione progignendi lapidem Philosophorum & triplici præparatione auri, qui omnium sincerissimè scripsit. Certè qui *metalla quæcunque, sive in via liquida, sive sicca, per se, vel per addita scit calcinare*, ut vel metalla aliqua corpuscula symbolica, ex menstruis, seu subjectis calcinantibus attrahant, (ut in luna cornua & vitriolo videmus) vel menstruis, seu subjectis calcinantibus, aliquid de suis corpusculis symbolisantibus communicent, (ut Chrystalli Lunæ in spiritu nitri, solutio cupri vel auri in sale mirabili, Elementa Magica Monte-Snyders) qui scit inquam hoc novum mixtum postea reducere, (e. g. frequentem vitriolisationem vitriolique reductionem metallicam, vel solutionem metalli in menstruo, frequenti abstractione ac cohobatione & solutione per deliquium atque purificatione) *inveniet aliud corpus, nempe perfectius.* Nam sicut in antecedente operatione, vitrum, seu arena agebat in metalla, quoniam illorum matrix, corpus seu sal est; ita heic loci
Sulphur-

Sulphurea corpiscula, latentia vel in corrosivis, vel in salibus, vel in sulphuribus, vel in igne ipso, sunt anima metallorum, aguntque in illa symbolicè & sympatheticè multò fortius & subtilius, quàm in præcedenti operatione. Cæterùm pro conclusione hujus operationis vellem, ut id in Physicis observetur, quod Christus Dominus & Salvator noster in Spiritualibus Nicodemo dixerit: Amen dico tibi, nisi quis ex aqua & spiritu regeneretur, non intrabit regnum cælorum, sc. non perficietur nec glorificabitur.

TERTIA OPERATIO MERCURIFICATIO est, sive *amalgamationis* ope cum Mercurio communi, sive *Sublimatione* Gebriana sive *resuscitatione & revivificatione*, per menstrua, fiat, (de quibus operationibus in minera mea Arenaria, titulo Lulliana & Claveana, item in mea Concordantia Mercurii Lunæ) eaq; necessaria est, ob corporum metallicorum subtiliationem & penetrationem acquirendam. Nam sicut *prima antecedens operatio* corpora metallica homogenea reddit; *secunda operatio* verò mundificat, & clarificat; ita *tertia hæc operatio* metalla subtilia penetrantia reddit. *Omnis autem in minima penetratio* (ut Philosophus ait) est *vera corporis transmutatio*. In *prima* antecedente operatione, corpora metallica, in diaphanam terram reducuntur; in *secunda operatione*, in aquam vel salem clarissimum; in *hac tertia operatione* verò metallica corpora reducuntur in aëtem, seu spiritum tenuissimum; quod fit ratione superdecompositionis, vel per mercurium communem in amalgamatione, trituratione, lotionem, digestionem & cohobationem frequenti. Separationem partium in metallis facit, terram illorum rejicit, reliquum in Mercurium convertit;

tit vel per addita menſtrua, plena atomis Mercurialibus: ut ſunt urinoſa omnia, de quibus ſub finem Supplementi mei ſecundi, & in mea Concordantia Mercurii Lunæ; vel per ſolam Gebrianam Sublimationem, ſeparando terreas partes à Mercurialibus. Quæ omnes operationes commodiſſimè in furnulo noſtro, nec ſanè ſine illo perfici poſſunt. Ipſe Mercurius, ſic tractatus, non modò generat aurum in metallis, vide Spplementum in Phyſicam meam ſubterraneam, inibique contentas literas, verùm etiam, per reactionem, quam patitur cum metallis (vitriolizat enim illa, per ſe, ſine ulla additione, unde ſulphuris vices ſupplere certum eſt) dejicit ſuum ſulphur arſenicale, ſitque homogeneous; ut poſtea Spiritus vini inſtar volatilis, fixabilis, nunquam præcipitabilis ſit. Quod expertus ſcribo; *Sicut ergo in præcedente ſecundo puncto, metalla ex AQUA regenerata ſunt, ita hic ex SPIRITU regenerantur, qui eſt Mercurius.*

Habetis hic tres principaliffimas operationes, quas ego quidem in metallicis, juxta curſum naturæ, ratione & experientia reperire potui, quem Deus quoque in ſpiritualibus obſervat; nempe *mortificationem, regenerationem, clarificationem*; ſic anima noſtra cum corpore; ſic totus denique orbis tractabitur. Unde non immeritò David, Pſalmo 102. Et *ſicut operatorium mutabis eos, & mutabuntur.*

Nunc ſuper eſt IV. quod ſub finem antecedentis puncti tertii promiſi, nempe demonſtrare; quæ nova mixta ex ſeparatione & mixtione oriantur; ſed quoniam punctum hoc, præter opinionem, jam mole ſua excrevit, ad ſequens punctum hanc materiam conferam, ubi quoque magis quadrare videtur. Sequitur ergò.

V. ALTE-

V. ALTERATIO. Quemadmodum ex *solu-
tione & coagulatione* variæ *separationes & mixtiones*
 procedunt; ita ab his rursus varias *alterationes, &*
transmutationes causari extra dubium est. Prover-
 bium est aliàs: *Ignis & tempus omnia tollunt*; quod
 de *solu-
tione, & coagulatione*; item de *separatione*
 & *mixtione*, optimo jure, Physicè dici potest. Illæ
 enim operationes fixa reddunt volatilia, grossa sub-
 tilia, rara densa, dulcia acida, gravia levia, immutant
 colores, odores, sapes, quantitatem, qualitatem,
 circumscriptionem continentis & contenti, putrefa-
 ciunt, fermentant, liquefaciunt, producant novas
 species, quæ non fuere; ut alcali fuligo, carbones,
 vitrum, sal volatile, spiritus ardentis, aceta & sexcen-
 ta alia, quæ actualiter nunquam in mixtis fuere, nisi
 arte Spagyrica producantur. Hinc tanta principio-
 rum Chymicorum varietas & incertitudo, (Vide
 Dn. Boylei Chymistam scepticum) quod tamen nulli
 in admirationem veniat. Nam si meum supplemen-
 tum quartum leget, causam tantæ varietatis clarè
 perspiciet. Proindè illuc provoco, & cramben bis
 coctam vobis non reponam. Præsertim si penitus
 considerare velitis, quid magna tria illa instrumenta
 possint; 1. *Trituratio seu contusio*. 2. *Digestio, qua fer-
 mentationem, & putrefactionem complectitur*. 3. *Ignis*
denique, cum liquefactione, & calcinatione. Quibus
 tribus sanè operationibus instrumentalibus, corpus-
 cula transponuntur, sic necessariò extra texturam
 suam alterantur. (Omnia in furno nostro facillimè
 præparabilia.) Quæ si quis neget, eadem ratione
 omnes totius orbis alterationes Physicas negabit,
 quæ adeò manifestæ, & necessariæ sunt, ut sine his
 orbis subsistere nequeat, qui totus ex activorum &
 passivo-

passivorum mixtione, reactione atque inde resultantē alteratione consistit.

VI. TRANSMUTATIO. Multi *accidentium* quidem *alterationem* admittere coguntur, manifestâ ratione & experienciâ convicti; *veram* verò *forma essentialis transmutationem* obinde negant. Verùm illam tantùm perfici, vel produci ajunt: ut ovi in pullum; alimenti in sanguinem & carnem; aquæ pluvialis & terræ in pulpam & fructus vegetabilium; *Dn. Scharrock* Anglus in tractatu de Vegetabilibus; *Dn. Robert Boyle* in tractatu de Origine formarum & qualitatum; *Cartesius*, *Spinosâ* aliique alterius sunt opinionis. Totaque tandem quæstio eò coincidit: quòd accidentia, in mixtura vel textura, quædam necessariò & primariò alterari debeant, donec texturæ nova essentialis denominatio verè fieri possit? Sed de his in supplemento meo quarto ad satisfactionem. Certè si in ullo furno *transmutationis operatio* dextrè institui poterit, heic fiet. Cæterùm *transmutatio* non in *Physicis* modò, ut in *Duumviratu* demonstrabitur, in omnibus tribus regnis, manifestum & infallibilem locum habet; verùm etiam in *supernaturalibus*. Quid de *Lycanthropis* censendum, consulatur *Divus Augustinus*. Qui *palingenesin* illam puram fabulam esse credunt, fortè non nihil errant. De *transubstantiatione panis* in sacra *Synaxi* inferrius in *Duumviratu Hermetico* actum. Ipse quoq; *Christus Dn. & Salvator noster* *transmutationem* approbavit, transmutando aquam in vinum, idque in nomento. Quod si miraculū esse dicas, ideò tibi confesso, quia *Christus Dn. noster* nihil *Physici*, vel *materialis* in aquam projecit; aliàs quoq; fortè *naturaliter* demonstrari posset, posse corpora quædam, quæ

quæ sunt liquida homogenea, & partium familiarium, ut aqua, argentum vivum, plumbum fufum, modici pulveris injectione, taliter transmutari, ut in foro civili, & examine Physico, verè transmūtata esse, juxta omnes sensus & accidentia fateri cogaris. Sed de hac materia latius in Duumviratu inferiori agetur.

VII. & VIII. SPECIES ET FIGURA.

Prout *solutio* & *coagulatio* produciunt *separationes*, & *mixtiones*, illæ verò produciunt *novas alterationes*, & *transmutationes*; ita hæ necessariò *novas rerum species*, *facies*, *figuras* causant, quæ utut sunt infinitæ quasi, præsertim in salium genere, & figura, ità ab experientia desumenda sunt. Theorià enim hæc omnia certè definire, idem mihi esse videtur, quod Terentius ait: *Incerta hæc, si tu postules, ratione certa facere, nihilo plus agas, quàm facere des operam, ut cum tione insanias, &c.* Cæterum Dominus Boyleus, in jam citato tractatu, de Origine Formarum & Qualitatum, insigne specimen dedit, Carthesio multò superior; praxis verò harum rerum, sicut dependet ab experientia, ita furnulus noster indies vobis, tot varias species, & figuras exhibebit, ut miremini potius effectum, quàm causam efficientem, specificè explorare possitis. Amplissimum enim heic mare est vobis transnavigandum: experientià, filum Anadnæum, Cynosuram & Compassum, vobis candidè hisce dedi, ista tamen cum conditione, ut sequamini Riplæi & Richardi Angli monita: nempe Qui accipit, quæ debet, & operatur sicut debet, procedit exinde sicut debet 2. & qui alienis manibus laborat, aliena à Veritate opera videbit: quibus egousus, ad optatum portum deveni. Proinde spes & fortu-

fortuna valete; sat me lufistis; ludite nunc alios. Reliqua in fupplemento quarto Phyllicæ meæ fubterraneæ, præcipuè in Psychofophia, ejufque Alphabetho psychofophico continentur. Qui verò circa nonnullas operationes prácticas communes fpecialia defiderat, præfertim circa mineralium & metallorum tractationem, legat Gabrielis Plattes Angli Thefaurum fubterraneum, & Borrichii Docimaflicum, quorum pofitiones & probationes, commodiffimè in furnulo noftro abfolvi & perfici pofunt.

Hifce valete, & ex hoc noftro Scypho vivite, & bibite vitam & valetudinè animi & corporis fanitatum & opum, nempe confortativum catholicum.

F I N I S.

II.

JOH. JOACHIMI
BECHERI,

SPIRENSIS MEDIC. DOCT.

CENTRUM MUNDI CONCATENATUM,

Sen

DUUMVIRATUS
HERMETICUS,

Sive

MAGNORUM MUNDI DUORUM
PRODUCTORUM.

NITRI & SALIS Textura & Anatomia.

AERIS nempè & MARIS Consideratio.

Pro COMMENTARIO

IN POSTERIORA DUO CAPITA
SUPPLEMENTI PRIMI PHYSICÆ
SUÆ SUBTERRANÆ.

Hermes.

*Quodcumque superius est, simile est ei, quod
est inferius.*

CENTRUM MUNDI CŌCATENATUM.

linea Horizonte

linea Polaris Magnetica

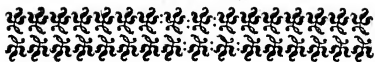
CRUX COMPLETA

PHILOSOPHICA

QUINTA ESSENTIA.

PERILLUSTRI ET GENEROSO
 DOMINO,
**DOMINO JOHANNI
 VVEILDMANNO,**
 NOBILI ANGLLO ET VIRO
 PARLAMENTARIO,
 DOMINO ET PATRONO SUO CO-
 LENDISSIMO.

Um (ut in dedicatione Laboratorii Portatilis recensui) nuperus dejectus Camera Casarea Praeses, Comes Ludovicus de Sintzendorff anima, vita & corporis periculum multorumque millium jacturam mihi inferret, aulâ Casareâ secedere cogeret, veditum arceret, ex Germaniâ in Hollandiam, exinde in Angliam protruderet, nec ibi tutum relinqueret, donec tandem justo DEI judicio ipse factus fuerit cum fama, dignitatum, officiorum & opum publicâ jacturâ dejectus. Tu Vir Nobilissime, tunc temporis calamitatis meae misertus, spontè non auxilio modò pecuniario mihi astitisti, verùm etiam familiaritate & Humanitate Tuâ

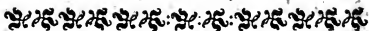
quasi Fratrem & socium suscepisti occasionemq̄, fecisti, ut liceret studio & operi Philosophico liberius indulgere. Tu quidem Ipse cum eousq̄, progressus fueras in opere Physico, ut pulverem primæ rotationis præparatum jam ad manus haberes, unde Tibi salem Philosophorum extraxi, cujus Tibi quoq̄, signa & probas demonstravi non sine admiratione; exiguum tamen id & non tantum erat quantitate suâ, ut secunda rotationi applicaretur. Primam verò in majori quantitate repetere, tum temporis nec mea nec Tua conditio patiebatur; mea quidem, quia in Scotiam mihi eundum erat minerarum causâ pro Principe Ruperto & Duce Lauderduho; tua verò, quoniam circa nuperum Parlamentum Oxoniense occupatus & distractus fueras. Nunc verò cum me fortuna pile instar hinc & inde & inter cætera loca in Cornubiam projiceret, ubi inter ipsa mineralia eorumq̄, ingentem quantitatem & varietatem illorû naturam nonnihil accuratius juxta Philosophiam Physicæ meæ subterraneæ ejusq̄, supplementorum examinare, insuper optimo Laboratorio instructus practicè quàm plurima experimenta instituere cæpi, sed dum hæc omnia combino, ut in Alphabeto meo Minerali videre potes, ad simplicitatem & unitatem recurrere cogor, nempe ad duo magna principia mundi catholica eorumq̄, involucria, aërem nempe & mare, scilicet nitrum & salem, vel proprius loquendo, interiorem illorum essentiam & sanitati &

divi-

divitiis à bonitate Dei immensa universaliter consecratam. Quam cum ob absentiam meam Tibi practicè & experimentaliter jam ob oculos sistere nequeam, theoreticè tamen nonnulla heic Tibi expono, lectu non ingrata tibi futura, utpotè qui sublimibus speculationibus Philosophicis delectaris, & vulgaria rides, idq; in eum finem, ne existimes me Tui oblitum & beneficiorum in me collatorum immemorem esse. Interim tamen nolim, ut opineris me munusculo hoc cartaceo debitum meum Tibi persolvere velle, quod longè à me absit. Hâc tantum dedicatione delineationem lytri, non ipsum lytrum Tibi sistere volui. Si Deus nos rursus consociet, quæ restant in aurem Tibi dicentur, & secretò in manus tradentur. Cum itaq; opuscula huic dedicatio inscribenda esset, nulli illa convenientius offerri poterat, quàm Tibi, tum ob materiam, tum ob formam Tuam delectationem & meam obligationem referens, illam ergò ut equi boniq; consulas, meq; ut cœpisti amare pergas, submittere rogo,

Vale PATRONE dignissime.

Scribebam in insula Vecti ad portum Coufe.

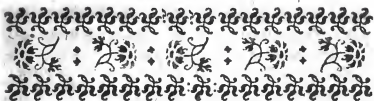
PRÆFATIO AD LECTORES.

Titulus hujus opusculi vocatur *CENTRUM MUNDI CONCATENATUM*, seu *DVO MAGNA LUMINARIA NATURÆ* *precedentia ex uno centro & tendentia rursus ad unum.* Intentio mea est ex primis & simplicissimis principiis demonstrare primigenia rerum elementa, tum mixta ex his, ex mixtis decomposita, & ex decompositis superdecomposita. Principalis quoque scopus meus est, bonitatem DEI exponere & laudare, qui universum aërem vitali essentiâ inspiravit, & vastissimum mare stellari elyxi- re replevit. Quo duplicato beneficio licet omnes ferè homines gaudeant, *aère nempè & aquâ, nitro scilicet & sale,* paucissimi tamen sunt, qui specialem reflexionem physicam super hæc subjecta concipiunt. Ego verò cum in ultimis duobus capitibus supplementi primi Physicæ meæ subterrancæ horum duorum universalium productorum mentionem fecerim, & dum brevis esse laboravi, nonnullis obscurus fuerim, necessarium esse judicavi, ut commentariolo hoc prædicta hæc duo Capita supplementi primi illustrarem. Thema autem meum in eo consistit, quòd

quòd existimem cum multis præclarissimis Philosophis solem generatorem *nitri & salis* esse. Nam quantum quidem solis radii ad *productionem nitri* faciant, illi sciunt, qui nitri *refinationem & productionem* curant; & quantum solis radii ad *salificationem* faciant, illis quoque notum est, qui *salem* tractant; utrinque intelligendo, non quòd tantum calor solis, evaporando humiditatem, *salia* hæc producat, sed quòd reverà ea progeneret, augeat & exaltet. Secundò demonstrare possum, quòd in *nitro* lateat *terra simplicissima sulphurea*, in *sale* verò *Mercurialis*, & quòd hæc duæ terræ conjunctæ figuram crucis rosæ constituent; *generare nempe terram salis Mercurialem argentum; terram verò nitri sulphuream tingere illud in aurum*, quod est quinta essentia *Centri mundi concatenati*. *Magnetismus inter nitrum & salem* occultior sanè est, quàm inter *ferrum & magnetem*, *Mercurium & aurum*. Verùm qui causam unius novit, novit & reliquorum. Profunda sunt hæc, præsertim de *Mercurio & Arsenico Lunæ*. Sed de his uberius in *Alphabetho meo Psychosophico, Alphabetho Minerali & Concordantia Mercurii Lunæ*. Exposui itaque *Lectori* figuram tituli. Quæ scripsi, vera & certa sunt; & qui viderunt, pariter attestari possunt mecum. Utrum nonnulli stulti curio-

si credant, vel non credant, mea parum inter-
 est, cujus testimonium ab æterna Veritate, non
 à mutabili hominum opinione dependet. E-
 go Rubiconem transivi, & hoc experientiã di-
 didici: *ubicunq; sol splendet, ubicunq; liber aer est,*
ubicunq; aqua salsa est, ibi hominem Philosophum
sufficientem suum victum comparare posse; imò
 addam adhuc, quod majus & ignorantibus in-
 credibile est, *naturam scilicet homini ita sollicitè*
de victu prospexisse, ut quilibet homo quolibet die, si sa-
nus sit, tantum urina reddat. Cujus substantia si ritè
præparetur & applicetur, pretium valeat alendo isti
pro isto die, adeo ut dolendum sit, quòd una gutta uri-
na in terram decidat. Sed quemadmodum do-
 nis Dei spiritualibus vel abutimur vel negligi-
 mus, ita quoq; circa naturalia agimus. Ego ni-
 hil aliud hic sum, quàm vox clamans in deser-
 to, ut si non Philosophi, saltim nostri Psycho-
 sopheri veritatem semel amplectantur, Scholas,
 nugas & sophistas stolidasque societates dese-
 rant & averfentur. Pauca sunt, inquit Hel-
 montius, quæ Medicum nobilitant, & sanè non
 nimis pauca, quæ homini alendo sufficiunt.
 Quod si vitam & victum habeamus, nonnè contenti
 erimus? Quàm verò de his uberrima Mater natura
 humano generi largissimè prospexerit, in hoc opus-
 culo exponere volui, in quo nec prolixitatem, nec styli
 concinnitatem, sed solum quod scopum meum atti-
 net Veritatem observare volui. Si in qua re pec-
 cavi, in nulla re erit, nisi quòd paucis verbis
 multa dixerim. Valet. DU.

DUUMVIRATUS HERMETICUS.

Sen

COMMENTARIUS IN POSTERIO-
RA DUO CAPITA SUPPLE-
MENTI PRIMI
PHYSICÆ SUÆ SUBTERRANÆ.

IC Commentarius li-
cèt in posteriora saltem
duo capita *Supplementi no-*
stri primi in Physicam Sub-
terraneam directus sit,
pondere tamen suo con-
tentorumque gravitate
non postremus, sed juxta
communem mortalium
sensum primus maximè-

que desiderabilis est. Continet enim sanitatem & opes, desideratissimam dualitatem ab hominibus; & ut verum fatear, sine sanitate & opibus, vix religio, scientia & honor benè curantur. Unde veterum votum erat: *Mens sana in corpore sano*: & Psychosofici ordinis tessera, sive Pentalphæ inscriptio *Hygiaja*; de opibus, nempe de honestis & necessariis vi-

vendi mediis eleganter *Marcellus Palingenius* scripsit in Zodiaco vitæ, sub titulo de Capricorno: .

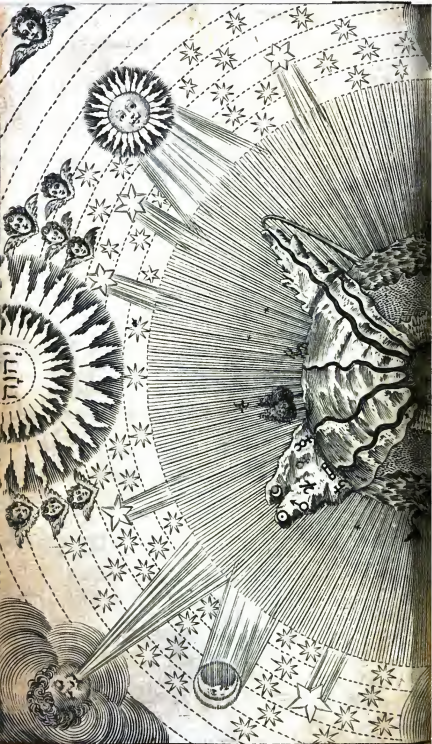
*Nec sine divitiis fas cuiquam ducere vitam
Felicem, heu quam saepe gemit rerum indiga virtus!
Quàm contempta jacet, si sacra pecunia desit!*

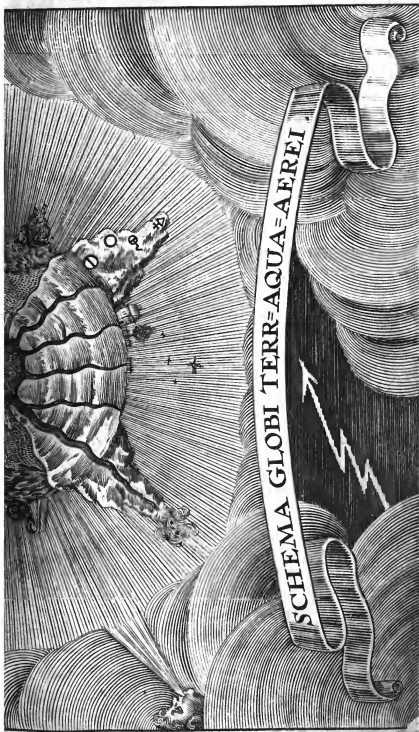
Et notum est illud tritum:

*Et genus & formam Regina PECUNIA donat,
O cives! cives! quarenda PECUNIA primum,
Virtus post nummos.*

Enimverò si homo sanitatem, & honesta necessariaque vivendi media habeat, meliùs devotioni, studiis, & virtutibus exercendis operam dare poterit, quàm si dolores morborum sensus communes vexent & perturbent; insuper molesta paupertas diu noctuque curis animum sollicitet. In cælo itaque nostro Psychosophico sanitas & opulentia, meritò tanquam duo magna luminaria Solis & Lunæ, clarè lucere neque nebulis interturbari & offuscari debent. *Sicut enim Sol principium est vitæ & conservator omnium rerum; ita sanitas idem præstat in corpore nostro humano; & quemadmodum Luna causa censetur fertilitatis & ubertatis; ita opulentia id ipsum apud nos præstat.* Penultimo itaque capite supplementi mei primi fusè exposui quid sit spiritus ille mundi conservator, ille *Archæus*, ille ignis æternus & immortalis, illa lampas inextinguibilis, illud oleum incombustibile, ille fons inexhaustibilis. Nempe demonstravi, latere in aëre aliquid, quod omnimodè necessariū est ad conservationem vitæ humanæ, nempe ad suspirationem cordis & sanguinis; compertūque habemus experientiā: aërem ab homine semel haustum, illo momento, balsamo illo spirituali privati & ab homine magneticè attrahi, ita ut aër exspiratus, si secunda vice respiretur, non amplius prodest, hō-
moque

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

SCHEMA GLOBI TERR=ACQUA=AEREI.

moque brevissimè mori deberet, si non subito recentem aërem hauriret. Unde illi brevissimè extinguuntur & suffocantur, qui immutantur, vel quibus liber aër præscinditur. Hoc prævidens sagacissimus *Cornelius Trebbel* (cujus filiam jam senem etiamnum *Londini* vidi, maritatum olim cum *Kißflero coloris scarletini inventore*) cum navem suam construeret, quæ infra aquam progredere debet, quamque proinde ubique locorum probè obturare debebat, & si hospitibus suis liberi aëris pabulum præscindere cogatur, sine quo vivere & consistere non poterant diu, ille magno ingenio, hanc aëris essentiam concentravit, & contraxit, vitroque inclusit. Quo aperto, in navicula sua incluso aëri tantum essentiæ rursus tribuit, quantum voluit, atque hospitibus suis inclusis ad refocillandum & vivendum necessarium judicabat. Sed extrahendi & hunc spiritum concentrandi methodum *Cornelius Trebbel* nec monstravit, nec ullum docuit; nec mihi licet margaritam indifferenter prosterne porcis. Sufficit, quòd coràm toto orbe demonstraverim, & publicè docuerim, latere in universo aëre vitæ & sanitatis unicum & principalem fomitem, & in universo mari, quatenus salum est, latere divitiarum, auri præsertim & argenti, principia inexhaustibili quantitate.

Bibat, qui potest;

Lavet, qui vult;

Turbet, qui audet.

Bibite Fratres & Vivite.

Vel ut cum pientissimo *Imperatore FERDINANDO III.* eloquar eloquium, quod aureo numismati transmutato insculpi curavit: *Laudetur Deus in aeternum, qui partem infinite suæ bonitatis, nobis*

nobis suis abjectissimis creaturis communicat. Dixi, in aëre & mari concludi & sanitatem & opes, imò asfero, quòd tota elastica regio aëris nihil in se contineat, ne atomum quidem, vacuum istius vivæ essentia, quam vobis prædixi : & adhuc addo, quòd totum mare, quatenus falsum, ne guttam habeat non gravidam essentiâ auri atque argenti, prout postea largiùs intelligetis. In aëre itaque latet spiritus conservator, & in mari comprehenditur essentia stellaris, quæ est receptaculum, & matrix præcedentis spiritûs. Unde Hermes Trismegistus in Tabula sua Smaragdina ait : *Verum est, & ab omni mendaciorum involucre remotum, quòdcunque superius est, simile est ei, quòd est inferius. Per hoc perficiuntur opera mirabilia unius rei. Pater ejus sol est, mater luna, ventus in utero portavit, &c.*

Sed nunc video, vos attentos esse ad percipiendum specialiùs, quomodo circa hunc duplicatum thesaurum sanitatis & opum è tenebris & siliquis suis effodiendum practicè procedendum sit. Quòd quidem faciam, & eò usque progrediar, quò nullus Philosophorum unquam progressus est; nempe quantum silentium Philosophicum permittere potest. Aliàs *Petrus Lambejus Venetus*, in tractatu suo de Spiritu relevato, lectudigna scripsit; nec non *Nuysement*, & Autor *Lucernæ salis Philosophici*. Invenietis in majori mea Concordantia, sub finem partis primæ, nonnulla de hac materia; sed heic loci, cum summo compendio, Bibliothecæ nostræ Psychosophicæ consulo. In pauca tantùm dicenda redigam: nempe, *latere spiritum conservatorem in forma aërea, in forma aquea, in forma terrea, & in forma salina.* Ex *AERE* extrahitur

tur vel instrumento quodam, vel attrahitur aliquo magnete. De priori exemplum habemus in epistola *Langelotti* de Trituratione. Ubi hic spiritus ex aëre extrahitur, aurumque in oleum resolvit. De posteriori *Glauberus* multa scripsit; de magnete aëreo nonnulla attingi ego in minera mea arenaria de *Marcasita* sive *Pyrite*, qui in hac ipsa insula *Vecti*, in qua jam præsens hæc scribo, reperitur. Et variis experimentis observatum est, liberum aërem, multum ad *Mercurificationem* facere, præsertim in *vitriolo* & *Antimonio*. Notumque mihi est subjectum, vulgare quidem, sed quod *Cornelius Agrippa* subjectum omnis mirabilitatis vocat, quod omni momento hunc spiritum attrahit; & solâ ejus irradiatione omnes ferè morbos cura utpote infinitæ & inexhaustæ bonitatis & essentiaë medicæ. Sed plura de isto subjecto, sive electro, in *Alphabetho* nostro *Psychosophico*. **IN FORMA AQUE** A spiritus noster conservator quoq; latet, ut in rore, pluvia, &c. Rore quidem extraxit *Borellus* in suis observationibus in titulo de *Auro potabili*, sed, ut paulo ante dixi, scribo hæc in insula *Vecti*, in cujus portum vento projectus sum, & ubi librorum nihil reperitur. Memini me tamen in *Borello* legisse, & simile quiddam *Moguntia* vidisse, ubi *Electo Moguntinus PHILIPPUS A SCHOENBORN* piæ memoriæ, in magna quantitate aquam pluviam colligere, putrefacere, destillare & concentrare jussit. Accepimus spiritum fragrantissimum ardentem, instar spiritus vini solventem aurum sine strepitu, quam Solutionem in variis affectibus & casibus desperatis propinavimus, & admirandos effectus sensimus, de facto. *Celsissimus Princeps RUPERTUS* circa similia experi-

perimenta occupatur; suggerente *Doctore Helvigio Medico Palatino*. Etiamnum *Londini* claret aurum potabile *Doct. Ottonis Fabri Amici mei charissimi*, pro cuius auri potabilis defensione, quanquam non egeat, hoc tamen his specialiter addam, tanquam rem notatu dignissimam; nempe posse dari *decomposita* ex mineralium classe, quæ componentium Virtutem & Naturam prorsus exuant, novamque induant; prorsus aliam & contrariam, e. g. *Plumbum per se nullum habet saporem, spiritus aceti acidus est, non dulcis; attamen cum plumbum, & spiritus aceti, debito modo misceantur, exoritur aliquod mixtum, seu decompositum, quod Sacharum Saturni vocant, ipso Sacharo naturali dulcius. Sic ex spiritu nitri, & argento fit aliquod sal medium, tam potentis facultatis diuretica, ut vix tuto propinari queat; item, cum spiritu salis argentum induit naturam cornuam, cuius vis medica nec dum nobis satis constat. Sic Antimonium in substantia cruda nullam facit sensibilem operationem è contra mixtum salibus reddi potest potentissimum vomitivum, purgans & diaphoreticum; quod item in argento vivo observamus, quod crudum sumtum nihil ferè præstat, sed salibus mixtum, mox corrosivum, mox dulce, mox salivans, mox diaphoreticum fieri potest. Quæ omnia hæcenus recensita, ut ut verissima & evidentissima sunt, ita maximè confirmant, quæ jam de auri potabilis Virtute & facultate medica in mediis proferam. Nempè licet aurum crudum in corpore humano vel parum vel nihil præstet, attamen si cum convenienti quodam spiritu sive solventi misceatur, ut tertium quoddam aliud decompositum exinde oriatur, quod aurum potabile vocant, Virtutes & facultates medica manifestè & potenter in lucem prod-*

prodibunt. Observavi namque aurum habere magnam vim astringentem, corroborantem, alexipharmacam, cordialem. Verùm de his effectibus legite *Ottonis Fabri tractatum de Auro potabili Francofurti* impressum; ubi combinationem & comparisonem sui auri potabilis cum *Francisci Antonii Angli auro potabili* facit. Manifestam quoque facultatem videmus in *auro fulminante*; adeò ut certum sit, metalla, & præsertim aurum, licet cruda nullius deprehendantur facultatis medicæ, cum convenientibus tamen menstruis sociata & subtiliata, stupendos & admirandos effectus præstare. Sed quemadmodum cautè & prudenter talia medicamina administrare oportet, ita reverà in præparatione illorum dextra operatoris manus, judicium & ingenium requiritur cum indefesso labore. Nam quæ solventia huic vel isti metallo convenient, quomodo spiritus conservator, in istis solventibus latitans, à corrosivo & excrementis arsenicalibus & terreis liberetur, & cum atomis auri vel alterius metalli subtiliatis suaviter colligetur, ut in dulcem quandam essentiam, κοινονίαν & γλυκείαν coeant, Archæo humano pergratâ & acceptam, Deumque illustrantem & reconciliantem, heic opus, hic labor est; heic exercentur inanes artificum curæ. *Hermès* jubet subtile & tenue à spisso & crasso separare, idque prudenter cum modestia & sapientia, ut à terra in cælum ascendat, & de cælo rursus in terram descendat, nempe ut subtilietur & figatur: ita enim, ait, potentiam ejus perfectam esse, si in terram mutetur; habere enim tum potestatem omnia penetrandi & subigendi ac corrigendi. Ad hanc subtilitatem acquirendam tota Philosophorum doctrina collimat, dum generale præceptum ponit: *solve, & coagla*: per frequentes enim

enim solutiones & coagulationes corpora attenuantur, subtiliantur, purificantur & penetrantur. Nota est mihi methodus tam quæcunque vegetabilia, quàm metalla & mineralia solvente quodam minimè corrosivo dissolvere, digerere, fæces separare, solutionem partium facere, & subtiliores partes gustu, odore, colore naturali conservare. Et sanè hæc est sola unica methodus tam medicinasquàm tincturas faciendi bonas. Omnia reliqua extracta magisteria, præcipitata & destillata nihil sunt, nugæ sunt. Hanc methodum ope Pharmacopolæ nostræ Psychosophicæ gratis dono, & gratis etiam Psychosophicis meis dabo, sed heic loci typis mandare, sacramentum nostræ societatis vetat. Legite *Claveñ* de triplici Præparatione Auri & si nihil inde potestis discere, nec electi, nec vocati estis ad hanc materiam. Cæterum ut finem faciam dicendorum, *non in aëre modo nec in aqua spiritus ille conservator habitat, verùm totam quoque TERRAM incolit*, præsertim limum pinguem & lutum cæruleum, de cujus admirando spiritu in Physica mea subterranea legitis; porrò durissimos silices inhabitat, unde spiritus elicitur in purpura variolis morbillis aliisque morbis acutis & malignis pro auro potabili inserviens, de quo in minera mea arenaria ulterius. Sunt quoque mineralia & metalla, quæ hominis instar quasi pulmonibus motu systolico & diastolico spiritum hunc inhalant & exhalant, potenterque in vicina corpora & præsertim corpus humanum agunt perpetuò, citra ullam virium amissionem. Unde à Philosophis meritò subjecta infinitæ bonitatis vocantur. In ipsis etiam simetis, sterquiliniis & excrementis spiritus noster latet, unde extrahitur ingenti potestate & medica & vegetativa & restaurativa

tiva & illuminativa; unde *Democritus Græcus* non immeritò dixit: *Hoc accipe, quod in sterquiliniis, suis calcatur; si absque scala ascensus cades in caput.* Plurimùm autem hic spiritus nobilissimus perlis sive margaritis inest, tanquam cœlestis roris progeniei, cujus spiritus admirandam vim aliquando heic in Anglia in Castello Regio *Windsor* demonstravi, quamque expertus est veram. Sed quod docendum, spiritus hic noster, ex subjecto tali elicitus, preciosus admodùm & carus est. Verùm benevola natura illum largiùs & liberaliùs in sale quodam tam divitibus, quàm pauperibus ferè gratis dedit, quod *sal nitrum* vocatur, non quidem illud terrestre taphacium, marinum, & quod ex sterquiliniis, cellis & ceteriis eruitur, sal plùs decompositum, quàm simplex, sed illud nitrum intelligo, quod in ipso aère generatur purum & valdè ad simplicitatem & unitatem mixtis accedens, ex quo medicina paratur subtilis instar spiritus vini, rubicunda ut sanguis, dulcis ut saccharum, vel solo odore spiritus vitales mirè reficiens, verum elixir pro corde & pulmonibus, auro examinato & pallido colorem suum restituens. Velim autem hic, ne aliquis imprudens credat, me communem spiritum nitri intelligere, atque incautè in illum impingat, tempus & sumtus inutiliter perdat. Novi enim, qui integrum decennium in nitro inutiliter laborarunt; ratio est, quoniam quomodocunque nitrum tractent, nullam ejus veram faciant analysin vel partium solutionem, nempe nunquam separabunt aquam à terra. Est autem in nitro sulphur in forma terræ & olei dulcissimum & vera solis proles, sed junctum cum aqua oritur compositum, quod nitrum vocatur, quod acidum & corrosivum est. Terra enim sulphurea per

F

aquam

aquam elevata & extensa corrosivum præbet, quod videmus in aqua forti & spiritu nitri. Nam licet nitrum in forma sua solida & congelata non usque quaque sit corrosivum, nec corrosivis annumerari possit; undè à *Bacone Verulamio* sali communi profu quotidiano ad cibos magno cum effectu admisceri jubetur, nec non nitrum commune sulphure detonatum pharmacopœis sub salis Prunellæ nomine venale, vires habeat non contemnendas; id tamen non præstat in *forma solida*, quod ab illo desideratur in *forma subtiliata*. Ast cum subtiliatur, scilicet viâ communi per destillationem, certum est fieri horrendum corrosivum, quod in spiritu nitri videmus tanta potestatis, ut etiam durissima metalla solvat & lapides, idque ideò, quoniam nitrum totâ suâ substantiâ elevatur in destillatione, nullam expertum partium solutionem, unde corrosivum fieri naturale est; spiritus itaque nitri communis, nihil aliud est nisi nitrum totâ suâ substantiâ elevatum, in formam aqueam deductum, & propter rarefactionem corrosivum factum, eâdem fere ratione, quâ glacies communis totâ suâ substantiâ calore dissolvitur in aquam, que tamen non aqua simplex est, sed retinet qualitates frigidas glaciei, rursus denique in glaciem re congelabilis: sic nitrum corpus solidum salinum convenienti igne totâ suâ substantiâ convertitur in corpus fluidum, quod spiritum nitri impropriè vocant, naturam tamen habet adhuc nitri, & levi manipulatione rursus in nitrum solidum converti potest. Idem de sale communi ejusque spiritu sentiendum. Hæc duo universalialia, necessaria & utilissima subiecta in mundo, sine quibus nulla creatura vivere possêt, à tot seculis, à Chymicis anxie & studiosè pertractata, illos tamen semper

extra

extra circumferentiam tenuerunt, nec unquam ad essentiae suae centrum vel nucleum permiserunt. Vos verò, Psychosophi, novistis characterem & figuram utriusque subjecti, *NITRI* nempe & *SALIS*, ponite maritum supra foeminam, & habebitis crucem; quod est signum viridis aëris Philosophici; unde Philosophus exclamat: *O benedicta viriditas, quae cunctas res virescere facis!* & hæc viriditas perpetua & immarcescibilis oritur ex cruce combinatorum characterum *NITRI* & *SALIS*; discite ergo ex signis significata, & videbitis, quod numerus hic dualis ad sanitatem & opes vobis sufficiat, nec vobis aliquid desit, nisi propria vestra culpa & ignorantia. *Quæ etsi verissima sint & evidentissime demonstrata, scio tamen à scholasticis Philosophis nostris non intelligi posse, quoniam non luce mentium psychosophicâ utuntur, sed tantum illud credunt & aestimant, quod oculis sensibilibus intuentur & manibus carnalibus palpant. Hi semper & adeò circa corpora hærent, ut non vereantur non minimi inter illos etiam Deum ipsum substantiam materialem determinare, sicut CARTHESII, HOPPESII & SPINOSAE scripta & doctrinæ innunt. Taceo in physicis & medicis rem non minus in materiali ostentatione, quàm in reali essentiâ constare. Hinc cadaverum tam curiosâ investigatio anatomicâ & medicamentorum tam confusâ varietas & multitudo; verum id omne mirum non est. Nam sicut, qui periculum amat, in periculo peribit: ita sanè qui confusionem amplectitur, cuius patet diabolus est, nunquam ad simplicem Veritatem veniet, cuius fons ipse DEUS est. Veruntamen sicut dies est & nox, lux & tenebræ:*

ita lucis & tenebrarū filii mixtim in hoc orbe vivunt, sed cum hac distinctione, ut illi sciant discernere essentiam, quam populus vulgaris cum siliquis vorat. Nam sicut porci vel sues nucleos cum putaminibus & corticibus, pisa & fabas cum siliquis, imò essentiam cum excrementis deglutiunt, quoniam separare & discernere nesciunt; ita communi Chymistarum gregi concessum est, ut hæc duo magna catholica, seu universalia subjecta, *NITRUM* nempe & *SALEM* tractent, & fruantur in sua substantia, nempe cum essentia & facibus. In qua tamen tractatione, licet communi, tantam effectuum vident varietatem, magnamque cum metallis tam substantiâ *solidâ* quam *fluidâ*, tam in *separatione*, quam *solutione* sympathiam & actionem, ut si vel hic non caligent, saltem verum esse invenirent, Alchymiam esse veram & utilem: *latere* nempe in *NITRO* facultatem *separatricem*, *digestivam* & *maturatricem*, *argenti precipitæ*, *in aurum*, *tingendiq;* *potentiam vero* & *constantis colore aureo*, in *SALE* verò *COMMUNI* *lunæ purgationem* & *fixationem latere*. Denique si sulphur, vitriolum, quæ ipsa tamen decomposita ex uno vel altero horum utrorum salium sunt, excipias, sive quod ex his fixatum & subtiliatum est, ut Alkali & sal volatile, nihil invenies in regno salino, quod aliquam notabilem cum metallis actionem instituat, nisi fortè Mercurium & Arsenicum (ut non immeritò) salibus quoque annumerare velis; sciunt hoc Chymici probe. *Glauberus* multos tractatus de salium anatomia, præsertim nitri & lunæ cornuæ scripsit; *Keslerus* & multi alii idem; sed tandem exoptarunt, vel potius in somno vaticinati sunt animam nitri & dulces chrystallos salis,

salis. Certè enim ausim dicere & assecurare, quod nihil sit, quod vel spiritualiter vel corporaliter metalla essentialiter vel separet vel intret, vel novum separatum corpus, vel magis decompositum producat, quam Productionem communis Chymistarum cohors transmutationem vocat. Verùm ausim quoque asserere, quòd nullus hoc scrupulo hanc doctrinam solidiùs exposuerit, quàm *Claudius Berigardus, Professor Italus* in Circulo suo Pisano, in titulo de enarratione historix alicujus projectionis & transmutationis, à quodam Gallo coràm se factæ. *Purpuratus Caiphas*, cum se ipsum nihil in Chymicis intelligere profiteretur, eandemque artem contemneret, tamen utut magnus Professor vaticinio quodam rationis profiteri coactus est, *artem hanc esse veram*, quod sequentibus rationibus demonstrat: Constare nempe metalla (sicut etiam omnia alia corpora) ex diversa variorum corpusculorum sive atomorum textura, pro cuius varietate totum etiam mixtum variat & differt. Supponit itaq; *Pericardus* in omni metallo esse quandam texturam corpusculorum, *auri textura conculsabilem, si, qua ei contraria & heterogenea sunt, demantur, & qua in homogeneis deficient, suppleantur & addantur*, & hanc duplicem facultatem separantem & suppletem *pulveri* isti inesse ait, quem *tincturam* vocant. Quæ tinctura ideò quantitate extensivâ (e. gr. una pars mille partes) alterat, quoniam ad variandum corpusculorum texturam vel minima pars sufficit; quod in antimonio & stanno videmus, quorum minima pars etiam malleabilissimis metallis commixta friabilia reddit. Proinde Autor noster argumentatur à contrario, *posse nempe dari me-*

dicinam, qua vel volatilia reddat fixa, vel friabilia faciat ductilia, vel alba tingat flava, cum constet flavedinem auritantum esse supertexturam paucorum corpusculorum à reliqua textura separabilium, vide Experimentum Dmni. Boylei in tractatu de origine formarum & qualitatum, titulo de modo transmutandi aurum in argentum. Idem in cupro cernitur, cujus color ruber supertextura tantum est, * que abstrahi potest, ut album reddatur corpus, quod Ludovicus de Comitibus in metallurgia sua tit. de cupro metallum anonymum vocat, quod ipse paucum ante tempus heic in Angliâ cum Dmni. Principe RUPERTO feci; similis textura sive decompositio est in stanno, unde stridet & † paucis corpusculis abstractis, dulce est & non stridet admittitque cupellationem; merito ergo concludere possumus, metalla in præcipuis suis accidentibus, nempe colore, sono, malleabilitate, ignis subsistentiâ, pondere alterari posse sive demendo, sive addendo quædam corpuscula, quæ necessaria sunt: ipsa enim metalla tota sua substantia mixta & composita esse in Physicâ meâ subterraneâ ejusque supplementis, nec non Minera Arenaria abunde demonstravi, licet demonstratione opus non sit ubi autopsia & experientia testantur. Sumite enim mineram, e. g. stanni vel plumbi, illa, licet sit solida & optimæ notæ, erit tamen friabilis; idque vel ob intermixtum lapidem, vel terram, vel sulphur, vel arsenicum. Quod si arte fusoriâ ista excrementa vel scorias separaveritis, habebitis metallum ductile & malleabile. Sed ne credatis esse corpus vel mixtum simplex, certè est adhuc compositum, quod si sciatis secundam & tertiam separationem instituire vel decompositionem, habebitis aliud metal-

* ♀ dealbatio.

† ♂ ut non strident.

lum

lum prorsus à priori differens, quod non vulgus modo, sed omnes Docimastæ & metallurgi transmūtatum esse dicent, quod pulchrè & ingeniosè *Anglus noster Robert Sharrock in Historia propagationis & cultura vegetabilium Dnm. Boyle dedicata p. 31. definit sequentibus verbis Anglicanis: Y & i am* persuadet that in many of their changes they rather separate, and bring to apparence a latent mincrall, than produce it by the transmutation, of an-other into that nature, id est: *Ego mihi persuadeo, quod multa sint alterationes metallorum, qua potius sunt separationes, producentes ad apparentiam latens quoddam metallum, de omni quod per transmutationem unum metallum in aliud convertant.* Et pag. 32. de tota transmutatione rerum sic profert suam sententiam: And for the deciding the cohole question if the form be specificall and so made by the aggregation of a certain number of accidents, those accidents and that number must be assigned, that are thought enough to compleat a nev v form, before vve may begin to judge in this matter for thra very many accidents may be changed id appears by the above named instances in vegetables and in other body es many more. Id est: *Et ad decidendam hanc totam questionem (scil. de transmutatione) considerandum prius erit, utrum forma specifica rerum constet*

ex certo numero congregatorum accidentium, quæ accidentia eorumq; numerus debent assignari & definiri, quod & quantum requiratur ad constituendam hanc aliam novam formam, priusquam poterimus judicare præcisè de hac materia, & formas definire; nam quod varia accidentia corporum alterari possint, patet ex supra dictis experimentis de Vegetabilibus aliisq; corporibus. Hactenus Autor, qui cautè processit in sua definitione. Admittit enim clarè alterationem accidentium, sed tamen non audet contra Aristotelem decidere transmutationem formarum. Licèt Theologi Romani contrarium asserant in sacra Eucharistia, nempe transmutari formam panis in corpus Christi, & tamen remanere accidentia panis; quam doctrinam quasi paradoxam Lutherus Variationem, super-decompositionem vel juxtapositionem statuit, relinquens panem in sua natura, forma & accidentibus, & inferens corpus Christi. Eâdem ratione multi sunt, qui ad priorem quæstionem physicam contrarium negant, nempe non manere eandem formam variatis principalibus accidentibus, sed vel alterari vel transmutari vel perfici in aliam, e.g. cum ex ovo fit pullus, ex bombice papilio, quis non dicit mutatam hic formam esse utriusque, scilicet propter alterata accidentia? deinde inter vegetabilia non dicam, quod ex saccharo fiat spiritus ardens, ex musto vinum, ex vino acetum, adeò sibi contraria, ut quoad omnes facultates sint prorsus diversæ naturæ. Nam ut dem exemplum in metallis, si argentum haberet pondus & colorem auri, ac staret in aqua forti (hæc sunt tantum tria accidentia) nonne judicaretur ab omnibus Docimastis totius orbis juxta omnes leges & consuetudines pro vero auro? non attendendo, utrum
 forma

forma argenti vel sit perdita, vel perfecta, vel alterata vel ulterius perficienda; simili ratione si quis sciat argentum fixum reddere, ut tantummodo aquam fortem sustineat (cupellam enim sustinet, sicut & malleum) & tale argentum cum auro colliquefaciat & misceat, quæso quis erit tam prudens docimasta vel spagyris in mundo, qui rursus separare posset? utrumque enim corpus cupellam sustinet & aquam fortem, unica separationis remedia. Par ratio est in commixtione stanni cum cupro, ubi nova textura exoritur, novumque metallum compactum, medietate minus spatium occupans, quam occupabat antehac utrumque. Mutatio verò quantitatis & contenti unius corporis videtur mihi una ex essentialibus formarum alterationibus, quod judicandum est de omnibus reliquis metallorum accidentibus. Nam ut in metallurgia mea demonstra- vi, possunt metalla alterari, ut fiant gravia & levia, volatilia & fixa, friabilia & malleabilia, compacta & porosa, mollia & dura, sonora & muta, leviter fluentia & scriptica, albo vel rubro vel flavo colore tincta, ut patet in orichalco aliisque metallorum sic dictis ligaturis. Et de ista mixtura metallica, quam Philosophicam appellant, & quam Gallus quidam, cujus nomen mihi excidit, sive fuerit *Quesne* vel *Fresne*, (Scriptum est editum *Brema* in quarto Latinè sub titulo Testamentum ad filium suum,) fuisse recenset, sensus est sive intentio, quod aurum in colore suo exaltetur colore summè rubro, sed fixo & permanente. Cujus exaltationis quoque meminit *Basilius*, quando scribit: *Aurum non tingit, nisi prius tingatur.* *Beguinus* quoque & *Lazarus Ercker* processum hujus operationis describunt, egoque hanc operationem præteritâ ætate *Windsorii* coràm Rege Angliæ & Principe RU-

PERTO demonstravi. *Auro* * sic exaltato addunt argentum fixatum tale nempe, quod aquam fortem sustinet, cujus meminere in scriptis *Isaacus Hollandus*, *Martinus Schmuckius*, egoque probam *Monachii* coram defuncto *Electore Bavaria FERDINANDO MARIA* per Chymicum quendam *Oberleutnerum* factam vidi. Cujus experimenti quoque testis esse potest *Andreas Fablin*, *Parochus in Veitzenkirchen* penes *Passaviam*. His duobus metallis sic præparatis, auro nempe exaltato & argento fixato, colliquefacite utrumque, & sic matrimonium *Gabrici* & *Beja* indissolubile factum est. Aurum enim exaltatum diffundit tincturam suam in argentum album, & in pulcherrimam flavedinem temperatur, sicut videmus in *Zincko* cum cupro mixto. Argentum è contra, fixitatem adeptum, nec dimittit aurum in cupella (quam quidem suapte naturâ sustinet) nec separatur ab aquâ forti in solutione, sive ut *Docimastæ* vocant *quartatione*. Hæc igitur mixtura omnes auri probas sustinet, estque facilis & utilis, sed laboriosa, totum requirens hominem, & nonnullam pecuniæ summam, paucum tamen tempus. *Geber* Philosophus noster antiquissimus & certe perspicacissimus jam ante mille annos prævidit, & mentionem facit *hujus Particularis* duobus in locis; primò libro *Fornacium* cap. 18. ubi ait: *Et sit tuum adjutorium Venus optimè purgata & dissoluta, cum ab ea extrahitur sulphur mundissimum tingens & fixum*; secundò parte tertiâ lib. 1. *Summæ Perfectionis* cap. 33. de argento sic ait: *commiscetur soli & non frangitur, sed in examinatione sine tificio cum eo non perseverat. Qui novit illud magis subtiliare, & post subtiliationem spissare & figere cum auro associatum, cum eo manet in pugna & ipsum non dimittit*

* tingens D.

penitus.

penitus. Alii aliter procedunt. Retulit mihi *Dn. Boyleus* vir fide dignissimus, se noscere nobilem quendam Anglum ruri habitantem, qui aliàs de facultatibus paternis parùm habebat, & proinde tenuiter vivebat, jam verò lautè, interrogatus à *Dn. Boyleo*, unde media suggestisset? liberè respondit & factus est, se unicum Particulare habere, cujus re ditibus viveret; interrogatus, quodnam esset? Respondit *Basilium Valentinum* ejus mentionem facere, nempè se extrahere ex auro flavedinem, & illam projicere supra argentum, sic argentum tingi in aurum; aurum verò album, unde flavedo sive tinctura extracta est, recuperare illam ope spiritus nitri vel per fusionem antimonio, vel per tractationem cum Venere. Cùmque *Dmn. Boyleus* ulterius interrogaret, quodnam esset illud menstruum vel solvens, quo tincturam auri extraheret? recessit, quare *Dmn. Boyleus* interrogaret; cùm tamen illud ipsum in scriptis suis haberet. Uterque adhuc in vivis est & *Dmn. Boyleus* & *Nobilis* ille. Hisce duobus processibus tertius quoque addi potest tanquam verissimus, quem *Paracelsus* recenset in libro *Vexationum*, & in quem commentatus sum sub finem supplementi mei secundi in *Physicam subterraneam*, qui consistit in metallorum mixtione, sive, ut vocant, *amalgamatione cum argento vivo in trituratione & in digestionem sive cohobatione*. Quæ operatio, licet sit laboriosa & potius mechanica, quàm Physica, veritatem tamen mixtionis & decompositionis, ac inde exortæ transmutationis, vel sicut quibusdam dulciùs loqui libet, maturationis veritatem demonstrat.

Licet

licet enim mihi in hac operatione plurima sint nota experimenta utilia, propriis manibus elaborata & comprobata, Amicis & Pſychosophis meis reſervata, alienum tamen adducam testimonium *Dmn. Daniel. Craſſii*, Chymici cujusdam valdè ſeduli & circumſpecti, *Glaubero & Kunckelio* familiaris, cujus etiam *Dmn. Boyleus* meminit in ſua Noctiluca, etiamnum ni fallor in vivis, ſi peſtis ipſum non abſorperit. Ille ad me ſcripſit *Lipſiâ Londinum* 5. Maij 1680. ſequentia: *Sumus occupati jam hic Dreſdæ, & multo tempore magnis impenſis in Mercurio laboravimus, & eò uſq; devenimus, ut non ampliùs dubitandum ſit, poſſe aurum & argentum ſine illorū additione procurari. Eſt quidem gravis & ruſticus labor, è contra certus, poteſtque in magnis laborari in quantum placet. Calculus eſt taliter factus, ut * unaquaque libra cupri, anni ſpatio ſcilicet, per vices det ſemunciam auri. Labor nihil aliud eſt, niſi*

CONTINUA AMALGAMATIO ET COHOBATIO MERCURII SUPER CUPRO;
*multifaria proba ſufficienter demonſtrarunt Veritatem, &c. Hæc ille. Quodſi quis ex Alchymia vivere velit, id eſt, ſibi ſoli inſervire, & non proximo, habebit hic tres proceſſus veriſſimos & utiliſſimos ratione, experienciâ & authoritate comprobatos, qui tamen omnes ex mixtione dependent. Nam ſicut nulla alteratio ſine corpusculorum mixtione datur, ita nulla mixtio contingit ſine motu, & nullus motus ſine calore, & nullus calor ſine igne vel agitatione. Hinc mixtionis vera Phyſicæ (nam de juxta-ſitione ſuperficiali, quæ nihil prædeſt, non loquor) duæ manus ſunt **TRITURATIO ET DIGESTIO**, prout hæc fuſiùs expoſuit *Langelottus* in epiſtola ſua; De Trituratione verò in ſpecie *Dmn. Comes de Wolffſeck*, ſupremus*

* ♀ dat ☉; continnata amalgamatione ♀. Præ-

Præfectus Palatinatus superioris Ambergæ, maritatus cum Ducissa de Arscot, Vir ditissimus, insuper Chymia studiosissimus, multos annos experimentis impendens, præsertim triturationi, cum familiariter à me interrogaretur, quid de transmutatione metallorum candidè sentiret, ingenuè respondit: *senihil veri intus vidisse, nisi ope triturationis.* Et dolendum est ipso mortuo plurima curiosa experimenta, quæ accuratissimè conscripsit de *trituratione metallorū*, non publici juris facta esse. * Mihi nota est via solo motu mechanico convertendi Mercurium in pulverem, itidem *plumbum in pristinum* corpus irreducibile. Legantur, quæ *LANGELOT* scribit de reductione auri in oleum supra memoratum, nullius alterius rei additione. Certum enim est, *triturationem aliter disponere corpusculain minimos atomos redacta, ut deinde rursus commixta non præstent pristinum mixturam, sive exhibeant antiquam texturam*, quod manifestè videmus in *grano tritici*, quod conquassatum vel in farinam redactum, & deinde terræ impositum nunquam germinabit, sicut nec vitellus ovi commotus ullum pullum exhibebit. Natura enim habet non modò respectum ad centrum Physicum, verùm etiam videtur respicere ad certam quandam localitatem Mathematicam. Hinc *aliqua corpora digestionem & putrefactionem alterantur, alia motu & trituratione, alia utroque auxilio*, quod benè observetis velim. Quantum verò ad digestionem attinet, illud verū est, quod de igne & tempore dicitur, nempe utrumq; vel tollere, vel alterare omnia: *ignis enim & fons vitæ est, & causa mixtionis, accretionis & generationis ac nutritionis, verùm etiam destructionis.* Proinde non immeritò à Philosophis *malleus mortis*

* **B** irreducibile.

vocatur. Verùm de mixtione ejusque gradibus optimè & ingenuè, imò experientissimè Claveus scripsit, ad quem Lectorem remitto, & heic loci concludo. Præsentio autem nonnullos fore, qui ex hæcenus dictis scire desiderent, quandoquidem statuum specialitatem formarum ex diversitate corpusculorum (quæ alii improprie accidentia vocant) prodire, quomodo tam ingens multitudo tot myriadum formarum dari possit, cum Chymici tantum statuant tria principia, Aristotelici duo; admodum tamen sint quatuor elementa, ex quibus certè omnia procedere necesse est? his sequentibus respondeo: Primò me non latere dari tantum unam causam efficientem omnium rerum, nempe Deum, unumque subordinatum motorem Solem, quatuor itidem simpliciora mixta, quæ elementa vocant, nec rejiciam *Aristotelis* primam materiam & formam sive agens & patiens, aut Chymicorum tria principia, *spiritum, animam & corpus*, scilicet *Mercurium, Sulphur & Salem*; concedam insuper *omnia salia volatilia esse verè urinosa*, ejusdemque naturæ, sicut *salia fixa omnia sunt alcalia*, nec credo quoad qualitatem specificam multum inter se differre, sicut & *omnia olea stilatitia*, si solum odorem excipias, unius ferè erunt naturæ, quod idem de spiritibus ardentibus intelligent: sic in *phlegmate & capite mortuo pauca quoque vel pernulla est differentia*. Idem sentiendum de acido, quod nonnulla corpora fundunt, ita ut tota facultas specialis, potissimum vegetabilium, in eorum substantia media consistat, de qua latius in *Physica mea subterranea capite de Fermentatione*. Infero itaque ex prædictis subsumtis & concessis *specificam rerum formam in paucissimis*

*mis consistere; forte si prudenter omnia reducantur ad
 sua principia, omnia constabunt ex aquâ & terrâ inter-
 posito aëre juxta certos gradus raritatis & densitatis.*
 Unde igitur, inquires, tot millenarū specierum & for-
 marum multitudo & varietas, accidentiumque, ut:
 mollitiei, asperitatis, colorum, ductilitatis & fria-
 bilitatis, compagiei, porositatis, ponderis & quanti-
 tatis, volatilitatis & fixitatis, soni & toni, diapha-
 neitatis & opacitatis, figurationis & effigiei, immen-
 sa diversitas & alteratio tam naturæ, quam artis? ubi
 velim sequentia consideretis: primò, esto omnia cor-
 puscula, quæ corporum texturas intrant, *generaliter*
duplicis tantum generis esse, TERRA scilicet
& AQUA; in genere tamen subalterno valde in-
ter se diversa & specificata esse; e. g. datur TERRA
solida, ut lutum, macra, pinguis, mollis, ut limus,
opaca, ut saxum, diaphana, ut chrySTALLUS, semidia-
phana, ut porcellana, fluida, ut argentum vivum,
rarefacta, ut flammæ igneæ, lucida, ut noctiluca
phosphorus, cicyndelis, lignū putridū, pisces nonnul-
li, datur terra colorata & non colorata, ignem ferens vel
non ferens, denique ultimatim vel in calcem vivam,
vel in vitrum reducibilis. Sic & elementum AQUAE
valde diversum est: rarefactum, expansum, meteo-
ricum, aëreum, fluidum, liquidum, solidum ut in
glacie, purum ut aqua fontana, mixtum ut aqua
marina, super decompositum, ut in thermis & acidulis.
 Videmus nunc, si quoque considerare velimus, quòd
 omnium harum particularum mixtio dependeat à
 certò numero, à certâ proporatione, à certâ situatione
 & locatione, à certâ substantiâ & qualitate, à certa ra-
 refactione & condensatione, denique à certâ juxta-
 positione & combinatione, & hæc omnia juxta pluri-
 mos gradus.

Taceo

Taceo jam ARTIS CHYMICÆ operationes, quas ut varias & diversas habet, ita varios quoque & diversos producit effectus, sic habet *digestionem, putrefactionem, fermentationem, liquefactionem, extractionem, solutionem, cohobationem, præcipitationem, fixationem, incerationem*. Quibus variis operationibus varios quoque & ferè infinitos producit effectus, fixa reddit volatilia, solida fluida, oleosa falsa, & è contra. Denique immutat figuras, colores, odores, sapes & omnes sensus rerum. Tum agendi modus rursus diversus est; alius effectus prodit in clauso vase, sicut videmus in carbonibus; alius in aperto igne, sicut in calcinatione & incineratione; unde effectus prodeunt proffus incredibiles, adeò ut ipsis Chymicis, si vel minimum in operationibus suis varient, propria sua experimenta non succedant. Unde *Domn. Boyleus* tractatum scripsit de Experimentis non succedentibus. Alii causam in certam quandam constellationem & influentiam siderum coniecère; sed nugæ sunt inter tot circumstantias, si non accuratè observentur, præsertim si earum ratio Physica ignoretur, & tantùm casualiter operetur, facilè error committi potest. Si ego ipse in hodiernum ipsum diem illa experimenta rursus facere possem, quæ tamen antehac solus propriis meis manibus perfeci cum successu, cum cujusvis sanè Principis opibus certare vellem; sed ignorantiam & incuriam tum temporis, non aliorum influxum vel constellationem in causa fuisse, jam comporior. Inter reliqua rara & curiosa etiam utilia experimenta *notum mihi* adhuc est aliquod *Experimentum certum de ♁*: ut comburatur, & non comburatur, quod idem semper succedit: nempe fiat quadam vulgari unius horæ spatio

tio in idem sulphur ardens converti potest. Sic ars ludit cum natura, & natura cum arte, quod igitur, si naturæ subinde liceat, vel luxuriari in productis suis, vel abortus & monstra procreare, quare non idem arti liceret? unde reverà tam physicè, quàm chymicè infinitæ dantur mixtiones mixtorumque formæ & species: Sicut enim natura in uno genere florum luxuriatur; (e. g. quot vini species numeramus in mundo,) ita in Chymicis, Spagyricis & Pharmaceuticis inenarrabilis est ferè numerus compositorum, qui ideò eò minùs in admirationem venire debet, quò clariùs heic loci ejus causas componentes demonstravi. Non itaque in genere, ut dixi, miremur tot varii generis *texturas*: nempè *species & formas* prodire præ nostris oculis vel *simplices*, vel *mixtas*, vel *compositas*, vel *decompositas*, vel *superdecompositas*, vel *homogeneas*, vel *heterogeneas*, vel *naturales*, vel *artificiales*. Et ne longior vobis sim, quoad illorum substantias & qualitates, harumque ingentem varietatem, si specialem diversitatem scire desideretis, legite mei Organi novi philologici libri secundi section. primam & secundam. Interim mihi tamen tanta varietas non in admirationem venit, si consideremus, unum textorem paucis filamentorum speciebus innumerabilia texturarum genera contexere posse, quorum nullum cum altero conveniat. Idem videmus in Musica, ubi sex notarum ope infinitæ cantilenæ concinuntur, & in Arithmetica decem ziferarum numero myriades calculari possunt. Narrat *Jeremias Drexelius Jesuita* in Correctore linguæ, vulgò *Zungenschleiffer* posse 6. numeros tantùm aliquot mille vicibus ita transponi, ut semper nova dispositio & combinatio exurgat; sicut leptdam ejus rei

historiam narrat, fuisse nempe factam spon-
 sionem inter hospitem quendam & sex convivas,
 quòd nempe hospes convivas toties gratis exci-
 pere velit; quoties ii mutatâ novâ statione men-
 sæ ejus assidere possent, ubi *Pater Drexelius*, ne-
 scio, quot millenas alterationes recenset, quoties
 hi convivæ mensæ assidere potuissent, adeò ut
 nec hospitis vita, nec opes ex sequenti sua spon-
 sione suffecissent. Ille quidem allegat hoc exem-
 plum ad probandum, quid possit incauta lin-
 gua, sed ego adduco illud, ut credatis, quòd
 ex unitate possit fieri dualitas, ex dualitate tri-
 nitas, ex trinitate quaternio, ex quaternio-
 ne quinio, & sic de simplicitate corpusculorum
 transitur ad subordinationem, subactionem, se-
 cundariamque corpusculorum dispositionem, ex
 quibus deinde mixta, composita, superdecom-
 posita, & juxtaposita corpora fiunt, quæ sive arte,
 sive naturâ, sive calore, sive motu agitata ali-
 am texturam ineunt, & sic nostris oculis alte-
 rata & transmutata esse, nempe novam speciem
 & formam induisse videntur. Hæc de doctrina
transmutationis metallorum, quam rectè *Pericardus*
ex textura corpusculorum metallicorum prodire
ait, licèt hæc doctrina de corpusculis jam anti-
 quissima fuerit *Democrito* & *Leucippo* communis,
 postmodùm tanto tempore obsoleta à *Carthesio* mi-
 ro applausu renovata, & non sine studio subtili ex-
 culta, à *Berigardo* imitata, cùm tamen *Dmn. Boyleus*
 mihi conquestus sit, *Berigardum* multum de
 hac doctrina ex suis scriptis excerpisse, & pro suis
 venditasse. Ego verò *primus fui*, qui hoc nostro
 seculo novam doctrinam de principiis metallorum in
 Physi-

Physica mea subterranea remonstravi, nempe PRINCIPIA METALLORUM TERREA ESSE, nempe tres terras, quarum mixtionẽ metallum fiat, & quòd metallica mixta has terras in novam decompositionem admittant & assumant, & ut in supplementi primi capitibus duobus ultimis (in quæ heic loci hætenus commentatus sum) demonstravi, terras has metallicas principales per universum orbem disseminatas esse, quod ut verissimum est, ita à nemine mihi hætenus contradic- tum fuit, præsensque hic Commentarius doctrinam hanc ulterius elucidabit.

F I N I S.

III.

ALPHABETHUM
MINERALE,

Scilicet

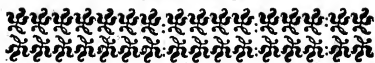
VIGINTI QUATUOR
THESES CHYMICÆ DE
MINERALIUM, METALLORUM
COETERORUMQUE SUBTERRANEORUM
GENESI, PRINCIPIIS,
DIFFERENTIIS, MIXTIONE ET
SOLUTIONE.

Cornubiæ in Anglia inter ipsas multifarias
mineras earumque examinationes, autopfia & pra-
xi congestæ & demonstratæ juxta principia
Philosophica

Physica Subterranea Doct. BECHERI,

Truro Anno 1682.

ILLUSTRISSIMO VIRO ET PHIL-
LOSOPHO EXPERIENTISSIMO

D O M I N O

ROBERTO BOYLEO
ESQUIRE,

DOMINO ET PATRONO SUO
OBSERVANDISSIMO.

*Vis me casus in Angliam
conjecerit, jam ex pra-
cedentibus duabus Dedi-
cationibus, aliisque scri-
ptis & apologis meis no-
tum est, ubi Autor de
utilitate capienda ex ad-
versis cynosuram & cla-
vum calamitosa mea na-*

*vis direxit, ut emergerem, & contra malignos
fluctus potentium meorum inimicorum nihilomi-
nus salvus ad portum appellerem: periissem sanè,
nisi perieram, toxicumque in medicinam trans-
mutassem, cujus transmutationis cum Tu Vir
Illustrissime magna ex parte autor fueris, utpote
quia auxilio & consilio generosissimè mihi adstiteris,
meque in Tuam familiaritatem admiseris meique*

estimationem feceris, non immeritò, ne ingratus videar, chartaceo hoc opusculo gratitudinem & obligationē meam publicè profiteor, & licèt quasi in extrema Thule constitutus, illud tamē Horatii admittes;

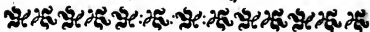
*Dum licet, & vultum servat fortuna benignum,
Romæ laudetur Samos, & Chios, & Rhodos absens.*

Pugnandum mihi hæc sanè fuit in Cornubia cum omnibus quatuor elementis, primò cum terra, tam variarum mineralium specierum divite, & tantum iudicium & experientiam requirente, ut credam, nullum orbis terrarum locum reperiri, qui minerarum multitudine & varietate Cornubiam antecellat, & confiteor, me hic reperisse scholam minerarum, & ex Doctore rursus factum esse discipulum. Secundò negotium non exile mihi cum exhaurienda aqua fuerat ope cujusdam machinæ hydraulicæ, cujus causâ à Serenissimo Magnæ Britannia Rege privilegium habeo; dum igitur machinam adorno, & juxta horizontem minerarum & quantitatem aquæ (quæ quasi immensa est; ad ducentos enim pedes quâlibet horâ fundit centum tonnas aquæ, ponderans qualibet tonna bis mille libras) instruo, magnum laborem & industriam adhibere debui. Tertiò aeris quendam usum inveni, hætenus Cornubia incognitum, ditissimum tamen, cum ventus hæc loci extraordinariè flare soleat. Denique quartò ignis usus, ope flammarum lithantracum stannum & mineralia fundendi, Cornubia hætenus incognitus, sed à me
intro-

introducētus, non parū quoq; mihi laboris faceffit, adeò, ut circa hæc & alia experimenta totus serè annus hic in Cornubia consumtus fuerit, & non mediocris pecuniæ summa, ut faciliè conijcere poteris; nunc verò, cū rebus gratiâ Dei feliciter absolutis, reditum Londinum meditor, ante omnia rationem Tibi reddendam duxi, cur toto isto tempore Tibi non scripserim, spero, quòd me excusatum habiturus sis, si multifarias meas occupationes percipies, quarum essentiam in hoc Alphabetum minerale congeffi. Scio, Te Physicæ meæ subterraneæ æstimatorum esse non postremum, & scio, has meas theses subterraneas omnimodè Tibi arrisuras, utpote practicè Tuam Philosophiam confirmantes, ipse q; fateor, publicè me nihil unquàm in Chymia solidius scripsisse, nec scribere potuisse, nisi in Cornubia autopsiam adeptus fuisssem. Magnam quidè, ob climatis austeritatem, ac utriusq; finitimi adjacentis magni maris intemperantiam, valetudinis jacturam feci; mens è contra Philosophiæ incrementum eò majus sensit, quod, ut Tecum communicarem, tanquàm cum intimo amico, axioma illud tritum mihi persuasit: Amicorum nempe bona debere esse communia. Quod ut circa Philosophicâ à Te quoq; fideliter expertus, ita non vitio mihi vertes, verum æqui bonique consules, quod hisce thesibus Tibi gratiam rependam, & spero, Te non stomachaturum, quòd typo publici juris illas fecerim, cū Tu ipse Tuam eruditionem orbi non inuideas. Vale ergo, & ut cœpisti, ac hætenus continuasti, me & meos amare ac fovere perge, qui sum

Dominationis Tuæ Illustr. & Generosissimæ

Humilimus & observantissimus Servus.

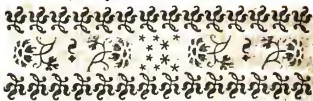

PRÆFATIO AD LECTOREM.

PER theses & axiomata omnes scientias solidè doceri methodus certissima est, quapropter eandem secutus viam, & Lectori Philochymico in supplemento secundo Physicæ meæ subterraneæ quoque nonnullas theses Chymicas de metallorum transmutatione posui, quæ, licèt erant clarissimæ & invincibiles, à nonnullis tamen famelicis muribus, quoniam ab iis intelligi vel edi non poterant, arrodebantur, prout patebit in dedicatione Concordantiæ meæ Mercurii Lunæ. Et fateor, in negotio tam arduo non omni studioso omnia axiomata ita præsentè in mente & memoria esse, ut mihi rerum talium jam multos annos versatur, neque fortè me ipsum tam clarè expressisse, quàm me ipsum intellexisse; amo enim compendium, & dum, juxta illud tritum, brevis esse laboro, obscurus fortè fio. Observavi quoque, quòd plurimi supplementum primum in Physicam meam subterraneam non intelligerent, ut Morhovius & Societas Anglicana; Secundum verò supplementum Germanorum curiosorum societas capere non possèt. Itaque, ut utrumque satellitio stiparem, & commentario illustrarem, statui supplementum primum hoc Alphabeto

Minc-

Minerali, sive viginti quatuor thesibus Chymicis, secundum verò supplementum Concordantiâ Mercurii Lunæ explicare & illuminare. Si Philochymicus Lector quid doctius, quid solidius, quid experitum magis sciat, vel invenerit, quàm quæ heic loci scribo, provoco illum in arenam, non ut luctetur mecum de gloria & victoria, sed ut tam honestè & candidè orbi Philochymico sua, quàm ego mea, communicet, ut me aliquandò ex libris aliquid didicisse profiteri possim, cum hæctenus solus cum solo agere debuerim. Alphabetum vocatur hæc libri pars, titulus levis, verùm tantæ gravitatis, ut totam hominis ætatem requirat; quot enim syllabæ, quot verba, quot combinationes innumeræ exinde fieri possint, nulli mortalium notum, utpote cui nulla ætas sufficit. Optarem, alii sequerentur hanc meam methodum, & veritas eò magis claresceret, & animi hominum à turpibus usuris abstraherentur, & in consideratione largissimæ naturæ benignissimo Deo gratias agerent infinitas, cui semper sit laus, honor & gloria in æternum, (ut Ferdinandus III. Imperator in numismate in prolegomenis Tripodis nostri subsculpto apposuit) qui partem infinitæ suæ bonitatis nobis, suis abjectissimis creaturis, communicat.

I.

1.
Materia,
Motus.

Uodcunque in orbe est, dependet à materia & motu; Motus est duplex: extrinsecus & intrinsecus, seu *Mechanicus* & *Physicus*.

2.
Corpus &
Spiritus.

II. Materia est duplex: subtilis seu *spiritualis*, grossa seu *corporalis*, nempè *rarefacta vel condensata*, unde vel *Spiritus*, vel *corpus*.

3.
Definitio E-
lementorū.

III. *Ignis* est terra rarefacta, *Aqua* est terra fluida, *Aër* est terra extensa.

4.
Figura Ele-
mentorum.

IV. *Quatuor* sunt figura terræ, nempè *terrea*, *aquea*, *aërea*, *ignea*, quas *elementa* vocant; sed sunt inter se commutabilia ac *transmutabilia*, sic aqua convertitur in terram in plantis, terra convertitur in aquam in animalibus, aqua fit aër in exhalatione, lignum fit ignis in conflagratione, imò ipse ignis rursus convertitur in terram in calcinatione.

Figura arti-
ficiales Chy-
mica corpo-
rum.

V. Corpora apparent sub *quatuor Elementorum figura*, sed *Chymicè tractata* convertuntur in cineres, salem fixum & volatilem, oleum spissum, vel rarefactum ardens, fuliginem carbonum, aquam, spiritum,

non

non, quòd reverà talia sint, sed quòd operatio ea tales figuras producat, omnes tamen in terram reducibiles : id enim constanter verum est : *OMNIS CREATURA TERRA EST, ET IN TERRAM REVERTI AC CONVERTI POTEST.*

VI. Terra in seipsa considerata vel est *solida*, ut metalla, vel *fluida*, ut argentum vivum, vel *opaca*, ut marmor, vel *diaphana*, ut Chrystallus, vel *semi-opaca*, ut porcellana, vel *calcinabilis* ut calx, vel *vitrescibilis*, ut filix, vel *ignem non ferens*, ut limus, vel *igni resistens*, ut lutum, vel *macra*, vel pinguis, vel *hortulana*, vel arenaria, vel *tincta*, vel lucens, vel *animalis* ossea, carnea, vel *vegetabilis*, lignea, resinosa, vel *mineralis*, lapidea, metallica.

6.
Terra differentia.

VII. Ex variis terrarum speciebus variæ oriuntur mixturæ & decompositiones, *animales, vegetabiles, minerales.* De ultimis his nostra tractatio erit.

7.
Tria principalia mixta, nempe tria Regna.

VIII. Nonnulli credunt, omnia constare *ex sale, sulphure & Mercurio*; sed ego probabo, omnia, seu potissima mixta constare *ex triplici terra*, una *vitrescibilis*, quæ salis vicem præbet, matricem & basin, altera *pinguis*, quæ sulphur est, compagem, tincturam & tenacitatem dat, tertia *subtilis* est, & materiam supplet, Mercurius vocatur seu potius Arsenicum.

8.
Tres terra principales.

IX. Veteres nostri Philosophi non immeritò mixta ex *corpore, anima & spiritu*, nempe

9.
Tria principalia salis, sulphuris, mercurii.

nempè ex sale, sulphure & Mercurio constare assererent, non quidem, quòd in omnibus corporibus effectivè & actu, Sal, Sulphur & Mercurius sit, sed quòd aliquid in eis reperitur, quod cum his *analogiam* quandam habeat, propter quam & ipsa subjecta communis salis, Sulphuris & Mercurii nomen suum acceperunt. Et quidem *substantiam corpoream* salis principio indigarunt, nempè salis alcali fixi, quod ex omnibus cineribus elixari potest, estque fixa & permanens corporum hypostasis. *Animam verum*, nempè substantiam oleosam, unctuosam, pinguem, inflammabilem sulphuri compararunt, ob naturæ similitudinem. *Spiritum* seu substantiam subtilem, volatilem, claram, lucidam, Mercurium vocarunt; eò quòd illius substantia sit homogœna, volatilis, tenuis, indiscerptilis, fulgida, penetrans. *Errant ergo crassissimè*, qui veteres Philosophos juxta literam intelligunt, & *actuale sal, sulphur & Mercurium, communia scilicet, ex corporibus quibuscunque extrahere intendunt.* Verùm quid *effectivè*, in ordine principiorum, per salem, sulphur & mercurium (corpus, animam & spiritum) in mixtis præsertim subterraneis, Philosophi propriè intelligant, *primus*, ut credo, in Physica mea subterranea detexi & enodavi, quòd nempè sint *tres terra invicem mixta*, & aëre, ac aquâ non raro intertextæ. *Prima terra* dat corpus ac substantiam & hypostasim mixtis, & est duplicis generis; vel calcinabilis, vel vitrescibilis;

20.
Denominatio trium principiorum, unde?

bilis; unde in animalibus ossa, in vegetabilibus cineres elixati, in mineralibus lapides, arenæ, terræ vel opacæ vel diaphanæ, fusiles vel igni resistentes: veteres nonnulli sulphur fixum vocabant, seu positivum mixtorum fundamentum, alii caput mortuum, alii terram damnatam; sed quicquid sit, finis rerum est calcinatio, & redactio in calcem, sive ejusdem fiat elixatio, & sal alcali, idem tamen igne discerptum, calcem præbebit, vel vitrum. *Secunda terra* dat mixtis consistentiam, calorem, soporem &c. & est duplicis generis; consistens vel liquida; unde in animalibus sebum, adeps, axungia; in vegetabilibus oleum, gummi; in mineralibus & metallis, sulphur, bitumen. Ejus ideam conspicimus in omni re ardente, in carbonibus ligneis, & fossilibus innumerabilibus. Differt raritatis & densitatis, fixitatis & volatilitatis, combustibilitatis & incombustibilitatis gradibus, unde corporum tot specificæ differentiæ & formæ. *Tertia terra* dat mixtis formam, penetrantiam, odorem, pondus, splendorem, lucem, &c. Est quoque duplicis generis, vel pura, & tunc est terrea; vel mixta; & tunc est salina, aut aquea spiritus forma; in animalibus eam cernimus in eorum salibus volatilibus; in vegetabilibus in illorum aquis destillatis, spiritibus & aquis ardentibus in fuligine; in mineralibus conspicimus eam vel fluidam, ut in argento vivo, vel consistentem, ut in arsenico. Quare veterò *has tria principia, sal, sulphur & mercurium,*

22.
Trium terrarum principalis usus & distinctio.

TIUM,

rium, terras vocem, ratio est: quòd ultimo suo fine reverà *in terram reduci* possint, ut de omni alcali, pinguedine & sale volatili experientia testatur, si intermixtus aër & aqua ab istis abigantur & secedant; tunc enim ad vera devenimus principia, nempe *omnia ex terra constare, & in terram reduci posse*. Notabitis autem, terram *sextuplicem* esse, calcinabilem & vitrescibilem, inflammabilem & fixam, lucentem & opacam, quarum mixtura diversa diversas etiam producit formas, ut in *Duumviratu Philosophico & Scypho Becheriano* fusiùs exposui: heic tantùm loci recenseo, quantum ad scopum nostrum facit, pro intelligendis mixtis & decompositionibus.

12.
Trium terrarum speculior expositio.

Ponamus ergò, esse triplices terras, *nam* crassam fixam, *alteram* meliùs subactam, *tertiam* prorsus subtilem; & has tres terras statuemus pro veris & simplicissimis principiis mixtorum, præsertim mineralium. *Prima* est terra seu *sulphur*, unde componitur *sal alcali*, nempe ultimi cineres vel calces omnium mixtorum, sive fusiles, sive non fusiles, sive vitrescibiles, sive calcinabiles existant, *pura, nuda & genuina* videntur in ossibus calcinatis animalium, in cineribus elixatis vegetabilium, in lapidibus mineralibus, vulgò *Quartz*/ omnibus his tribus terrarum speciebus vitrescibilibus, habetque se hæc terra ut fundamentum, & matrix ac receptaculum reliquorum corpusculorum. *Secunda* est terra seu *sulphur*, unde componitur *ni-*

STUM,

trum, nempè terra pinguis, calidum innatum, oleosa, unctiosa, inflammabilis. Unde sive ignes caustici, liquores corrosivi & acidi, sub forma salina vel aquea, intercedente aquâ; sive sulphura, bitumina condensata, sub forma terrea; vel rarefacta, sub forma ignea, flammea, intercedente aëre: hæc terra *pura & nuda* conspicitur in animalium pinguedine, vegetabilium oleis, mineralium sulphuribus, si aquam & aërem separet, atque in carbonem reducat, principium scilicet subtilissimum. *Tertia* est terra seu sulphur, unde componitur *sal commune* & sal volatile urinosum, sive, ut planius dicam, & sulphur arsenicale. Ut videmus in arsenico, & luna cornua, sale communi tractatâ; vel in mercurificatione metallorum, per salia volatilia; reperitur in fuliginibus corporum, in pinguedine corporum; abundat in arsenico solido & fluido, (*argento vivo*) in terra ♀, omniq; terra, quæ auro colliquefacta illud dealbat. Ex hæctenus recensitis apparet, *quid propriè per salem, sulphur & mercurium, per corpus animam & spiritum intelligatur.* Habetis itaque tria principia simplicissima; nempè tres terras: *macram*, pinguem, tenuem; cineres, carbones, fuliginem; *Sal alcali*, sal nitri, sal commune; *calcem*, sulphur, arsenicum; id est, *terram vitrescibilem*, terram inflammabilem, terram penetrabilem; in metallis, *quartz / schimmer / gimmer*; unde sequitur per *Mercurium*.

rium intelligi terram arsenicalem subtilissimam, dealbantem, sive argentum vivum esse arsenicum fluidum, & arsenicum solidum esse argentum vivum consistens, apparet; per *sulphur* terram pinguem, sive inflammabilem, ut lithanthraces sulphur, sive inflammabiles, ut talcum, lutum; per *salem* terram intelligi, vel vitrescibilem, ut arena, silices; vel calcinabilem, ut ossa, saxa.

13.
Tria principia seu tres terra mineralium explicantur specialissime.

Atque ita devenimus ad *specialissima metallorum principia simplicissima*, quorum corpus, sal, cineres, Quarz / Fluß / Kiesel; Anima sulphur, carbo, Moder / Bestieg / Pech; Spiritus, Mercurius, fuligo, arsenicalischer / sulphurischer Schwaden und Dampf. Specialiter ergo considerandæ veniunt principiorum metallicorum genuinæ differentiæ: & quidem

14.
Terra prima salina vitrescibilis.

Primò *lapidem vitrescibilem*, fusilem, vulgò Quarz / semper esse matricem bonæ mineræ. Unde Mariæ Prophetissæ dictum: *Fumus completitur fumum, & terra alba in monticulis capit utrumque.* Est namque hic lapis matrix, receptaculum & sigillum spirituum metallicorum, qui inibi conjurantur & tinguntur: è contra istud lapidum genus, quod non fluit, wildes / taubes / rauches Gebürge und Gestein / non valet ad generationem metallorum, unde etiam nulla ibi generantur. Non lapides autem modo fusiles, sed & arena, limus, omniaque vitrescibilia matrices metallicorum vaporum sunt & esse possunt. Unde metalla in saxis, silicibus, arenâ

arenâ limo, & luto generari observamus. Lapis ergò vitrescibilis sal metallorum est, & non aliud principium. Notabis autem, quòd mineris in fusione, Kalkstein addant, illud genus impropiè sic vocari; non enim est verè lapis calcis, sed fluit; hinc & metalla intùs concipi, sæpè observatum est. Verùm lapides, unde calx præparatur, vulgò wil- des taubes Gebürge und Gestein / fusioni tam parùm proficiunt, quàm generationi, nisi ob stipticitatem nimirùm facilè fusibili- bus mineris addantur, ad impediendum flu- xum.

In secundo metallorum principio valdè errant, qui illud sulphur commune inflam- mabile esse existimant; cùm metalla dentur, ubi nullum sulphur intùs, nec in mineris il- lorum sit, imò quibus sulphur commune ad- versatur, ut in mineris auri & argenti: Sed per sulphur intelligitur aliqua terra pinguis, specifica sui generis, quam sulphur metallo- rum vocant, e. g. in sole, terra subtilis flava; in luce, terra alba splendens; in Venere ru- bra; in Marte, Iove & Saturno, fusca, livi- da: similesque terras, ante mixtionem, in forma simplici, jam natura insperfit in lutum, Cadmiam, Tutiam, limum, lapides, imò subinde pura & nuda exhibet, ut in Asbesto, Talco, Bolo, Hæmatite, rubrica, sputo & axungia solis, lunæ, silere, vulgò berggrün, Lazura, Zaffra, Schmalta, &c. Histerris pinguibus possunt superdecompositiones me- tallorum fieri, & similes terræ pingues pos-

15.
Terra secun-
da pinguis
sulphurea.

H

sunt

sunt etiam *ex metallis extrahi*, ut à sole, vene-
re, remanente nihilominus illorum substan-
tiâ mercuriali metallicâ, ut postea audiemus ;
Unde *falsum est*: colorem metallorum, hanc-
que mediam substantiam pinguem terream
ex sulphureo vapore minerali generari, &
juxta decoctionis gradus variare.

16.
*Terra tertia
mercurialis
& Arsenica-
lis.*

Tertiò, per principium *Mercurii* mul-
ti decipiuntur & confunduntur, quasi nul-
lum metallum possit generari sine mercurio,
cum multæ mineræ divites dentur, ubi ne ve-
stigium quidem mercurii reperitur ; ut in
minerais auri, argenti, cupri, aliorumque, nec
plùs mercurius communis ad *metallorum ge-
nerationem* facit, quàm sulphur commune,
aut sal commune, utpote corpora mixta
mortua, & extra *spharâ suæ activitatis* posita.
Quod autem *in mineris metallificat*, basinque
& hypostasim metallicum lapidibus præbet,
eosque penetrat & subigit, veriùs *subtilis ter-
ra arsenicalis*, in vaporis forma est, quàm sul-
phur vel mercurius, quanquam *ex utroque*
constet, deq; sulphure & mercurio commu-
nicet. Habet enim *omne sulphur commune a-
liquid mercuriale, & omnis mercurius aliquid
sulphureum* ; Sed deest *vinculum utriusque*,
illud nempè, quod mercurium reddat sul-
phureû, & sulphur mercuriale; sine qua mix-
tura vapor mineralis sterilis est, & non metal-
lificat ; Caret enim vitâ, penetrantiâ, & vivo
igne naturæ, proinde benè tradunt, quòd
mercurius metallificans non sit, nec mercu-
rius, nec sulphur commune, sed mixtum ex
utroque. Unde optimè *Evvaldus Vogelsus*
Belga

Belga cap. 3. de materia metallorum & artis ait; quia igitur hac ars in mineris metallorum non reperit aliquid, quod sit argentum vivum in natura sua, nec aliquid, quod sit sulphur in natura sua, nisi rarissime, nam omnimode non reperiri falsum est, (vide mercurium virginium & sulphur vivum) sed aliquid ex iis generatum, & commixtum, & in naturam terream (tertiam) redactum, quin imò cum videat, nunquamque illorum generari seorsim in propria minera sua, ideo ars, sequens naturam, non recipit argentum vivum solum, nec sulphur solum, nec etiam argentum vivum & sulphur conjunctim, sed eandem materiam commixtam, & ex iisdem principiis compositam, quam natura preparavit arti, nempe vaporem duplicatum sive Mercurium bifidum. Et talis vapor metallificans, sive tertium metallorum principium est *arsenicum natura*. Sicut enim *arsenicum commune* soliditate à mercurio communi liquido differt, quæ soliditas à sulphure salino salis communis universalis (hymen dicto sive Nympha) procedit, & mercurius communis liquiditate ab arsenico differt, quæ à terra pingui sulphuris (terræ) procedit, additâque vel demtâ Nymphâ, ex arsenico Mercurius currens, & ex mercurio currente arsenicum fieri potest; ita *arsenicum natura* est duplicatus vapor, constans ex sulphure & Mercurio,

junctâ subtili terrâ sulphuris naturæ nymphæ, potestque facillè & in Mercurium & arsenicum commune reduci, estque jam fuligo mineralis in omnibus metallis. Ex quibus hæctenus recensitis apparet liquidò: *proxima & simplicissima metallorum principia tres terras esse: primam, lapidem fusilem vitrescibilem, vulgò quartz; secundam, limum seu lutum pingue, vulgò Moder/Bestieg; tertium, vaporem siccum terreum, sulphureo-mercurialem, id est, propriè arsenicalem, vulgò Schwadem/Berg-Mehl.*

17.
Decompositiones Mineralium & Metallorum generales.

Nunc quòd ad illorum *decompositiones* attinet; vel abundant primo, vel secundo, vel tertio principio; *Primo* quidem, ubi lapis vel nimis fusilis, vel stipticus est, & tùm, in fusione, vel durus, vel facilis; *Secundo*, vel terra pinguis nimis, vel macra est; & tùm in malleabilitate & friabilitate variant; *Tertio*, cùm arsenicum vel sulphure, vel mercurio excedit crudo; & tùm mineralia vel volatilia, vel combustibilia fiunt. Tùm ipsorum *principiorum proportione* variant, unde magis vel minùs sunt metalla, hinc præter ordinarium metallorum numerum, *multa alie mixtiones* in Bismutho, Zinckio, Antimonio, Kobolto, Mondyck, in Arsenico, Realgare, Cinnabrio, Mercurio, sulphure, in Cadmia, Zaffra, Magnesia, Marcafita. *Ordinariorum* verò metallorum numerus, in sex metallis consistit: quorum duo fluunt, antequàm ignescunt, ut plumbum & stannum; duo diu ignescunt, antequàm fluunt,

fluunt, ut cuprum & ferrum; duo fluunt, quamprimùm ignescunt, ut aurum & argentum; hæc metalla tùm naturâ tùm arte rursus vario modo inter se *confunduntur*, & naturaliter ac artificialiter commiscentur: *naturaliter*, ut minera argenti, auri quoq; particeps, cupri, ferri, plumbi, argenti, &c. Et mirum est naturâ productum aliquod metallum, quod Anglicè Bellmetal, Italicè Bronzo, Germanicè *Blöcken-Speise* vocant. *Artificialiter* habemus ligaturas, orichalcum, cuprum album, &c. Juxta decompositionem trium terrarum variæ quoque oriuntur *superdecompositiones*; sic metalla possunt per terram arsenicalem converti in *Mercurium* currentem; per sulphur, in *sulphur* ardens; per arenam in *vitrum*; denique in salem, vitriolum, in aquam, in calcem, in spiritum, in tincturam.

Ex principiis quoque mineralibus variæ aliæ *decompositiones* oriuntur, utpote cùm *acidum universale* mundum subterraneum perfluens, & perfumigans, varia arripit, solvit, miscet, novaque decomposita & superdecomposita producit, e. g. dum in forma aquea solvit terram, vel lapidem calcis, fit *alumen*; dum solvit terram, vel lapidem fusilem, fit *borax*; dum solvit bitumen, fit *sulphur* vivum; dum solvit cuprum, vel ferri mineram, producit *vitriolum*: his mixtis præparat *thermas* & *acidulas*; dum propriam terram seu sulphur dejicit, metallisq; adhæret, & in ærem sublimat, producit *ar-*

18.

Decompositiones & superdecompositiones corporum subterraneorum & mineralium specialia.

senicum; cui, si sulphur commune accedat, fit *auripigmentum*, *ochra* & *realgar*; si *nympha* dematur, fit *argentum vivum*, cui si sulphur interveniat, fit *cinnabrium*; Et ne credatis, me hæc speculatione & theoriâ tantùm fingere: dico & affirmo, me non modò recensita *duodecim decomposita mineralia* per naturam rursus in prædicta sua principia, sed & arte mediante, præfato acido eadem producere posse, non minoris bonitatis & valoris, quàm si ab ipsa natura producta essent; quæ praxis, *theoriam meam veram esse, evincit.*

19.
Exponuntur
actiones &
reactiones
terrarum in
salibus &
spiritibus.

X. Nunc considerandæ sunt quædam *mixtiones & solutiones*, ex doctrina antecedentium principiorum emanantes; quas antequàm exponam, præmittendæ sunt *actiones & reactiones salium* alcali, nitri & salis communis. *Nitrum* facilè mutatur in alcali; *sal commune* in nitrum; *alcali* in sal commune: *alcali imbibit acida*, ut in vitro, smegmate; *Sal commune urinosa*; *nitrum sulphurea*: *sulphurea enim agunt in arsenicalia*, hæc agunt in *mercurialia*, hæc agunt rursus in *sulphurea*, unde *salia artificialia*: sal alcali, sal volatile, sal armoniacum, sal mirabile, sal *prunellæ*, sal *Philistææ*, sublimatum, saccharum Saturni, *pilla Paracelsi*, *chryfocola*, sublimato *cinnabrio*, &c. *Spiritus* sive olea communis salis, sulphuris, vitrioli, urinæ, sunt ferè eadem; è contra variant, & symbolizant *spiritus aceti & nitri*; conveniunt *spiritus vini & terebinthini*, unde varia quoque

que oriuntur *menstrua*. (Vide meam *Concordantiam menstruorum*) Desideratur menstruum, seu solvens, quod sit *alkali volatile*, nempe tres terræ principales, in forma subtilis aquei spiritus, scil. *alkali, vini & salis*.

Est etiam observatu valdè necessarium, quòd nempe dentur *tria magna componentia in subterraneis & mixtis terreis*: est enim *aliquid*, quod miscet terram cum mercurio, unde commixta fiunt, quæ *metalla* vocamus; secundo est *aliquid*, quod miscet terram cum oleo seu pinguedine, unde mixta oriuntur, quæ *sulphura*, bitumina & lithantraces vocamus: Tertio est *aliquid*, quod miscet terram cum aqua, unde mixta oriuntur, quæ *salia* vocamus. Quòd si quis hæc tria magna componentia noverit uti & applicare, nempe mixtis *addere & demere* sciverit, is mixta salina, sulphurea & metallica *componere*, varias *superdecompositiones* facere, rursusque hæc mixta *radicaliter dissolvere*, & *in principia sua reducere* poterit. Ita Helmontius recenset: *Se salem nitri rursus in terram convertisse*. Glauberus in tractatu de tribus Principiis, tit. de sulphure, modum præscribit, illa in *fixam & incombustibilem terram reducendi*. Kunkelius de reductione Lunæ in *argentum vivum* scribit, &c.

Verùm hæ notiones & operationes, prout sunt principales & maximè necessariae, ita tamè rarò perveniunt ad *homines dura cervicis*, nostrique temporis Chymicos; dico tamen, quòd, *qui nescit rerum compositionem, ignorabit etiam illarum resolutionem, & per consequentiã,*

20.

Tria magna componentia metallorum, sulphurum, salium recensentur. eorumque cognitionis utilitas & necessitas exponitur.

earum meliorationem: neque enim tam levis momenti est illud Sacrae Scripturae dictum: *Terra es, & in terram reverteris*, multumque ingenii & laboris facessit: ex igne, aëre & aqua terram elicere; imò metalla, sulphura & salia in terram principalem reducere; quod, ut dixi, non fit sine trium praedictorum magnorum componentium cognitione; quorum natura *hermaphroditica & fermentativa est, medium nempe duarum extremitatum, & vinculum ambarum.*

21.

*Tria genera-
lia mineralium princi-
pia, lapis, limus, Arsenicum.*

XI. Si profundè rerum principia introspicere velimus, apparebit, quòd omnia mineralia vel ex lapide, limo, vel pinguedine constent; *omnis enim pinguedo* sive animalis, sive vegetabilis, sive mineralis, sulphurea, arsenicalis, mercurialis est, quod clarè patet ex foetore ellichnii, oleis destillatis, foetidis, dealbantibus & mercurificantibus fuligine, aliisque oleis rectificatis, & super auro abstractis. Vide Glauberi Lapidem Animalem. *Omnis limus* gluten habet, prout videmus in fictilibus vasis, & lateribus coctis. Hoc gluten est humidum radicale, sive unctuosum humidum, corporibus essentialiter inhærens, eaque conjungens & coagulans, in quibusdam planè non exterminabile; ut in auro, vitro, lateribus, talco, asbesto, smiride. Cæterùm vocabulum limus, *latissimè* heic loci sumitur: comprehendit enim sub se illum limum, ex quo Adam conditus est, illum limum unde vegetabilia orta, illum limum, seu parvum pulverem Esdrae, unde au-
rum

rum fit, *illum lucidum subtilissimum limum*, unde *astra condita*; illos *limosos atomos flammarum*, ferrum lambentes, seque inibi figentes, *atomos denique subtilissimos limosos solis*. Ex quibus patet, *omnia ex limo facta esse*. Vide supplementum meum primum, *experimentum ferriferum*, & ubi probavi: quod *omnia arsenicalia, sulphurea, & mercurialia volatilia limo figantur*. Porro omnis lapis vel ignem fert, & tunc calcem dat, servitque pro corporibus *opacis*; vel vitrescit. *Dim* infervit corporibus *diaphanis*, rursus vel lapis est *concretus*, & *saxum* vocatur; vel *discretus*, & *arena* est, aut terra subtilium atomorum. Quis verò ignorat maximam globi terrei partem ex lapide & limo constare, scilicet ex arena, calce, vel terra. Ex quibus clarè liquet, tria magna & universalia corporum principia ex lapide, limo & pinguedine constare, quæ rursus resolvuntur facile in tria generalia, nempe *cineres, sapam & fuliginem*.

XII. Cæterum communia hæc tria principia sub tribus generalibus compositionibus, in *sale alcali, nitri & sale communi* reperiuntur, subtilissimè & intimè quasi unita; Latet enim in *alcali* terra clarificata vitrescibilis; latet in *nitro* limus ruber subtilissimus; latet in *sale communi* terra arsenicalis, mercurialis dealbans, incombustibilis. Et quanquam hæc tria subjecta *ubique* quasi reperiuntur, *terra alcali, aer nitro, mare sale turgeat*, ipsum *alcali, nitrum & sal commune* omnibus obvia, nota, & vili pretio com-

Astra ex limo lucide.

22.

Generaliter demonstrantur latere in sale alcali, nitro & sale communi.

parabilia sunt; pauci tamen sunt, qui ea in prima principia separare, absconditam terram denudare, & re essentiã à siliquis secernere, & extrahere ac ocuere sciant. Novimus tamen: alcali metalla vitrificare & purificare; novimus: nitri illa (præsertim argentū) figere & tingere; novimus deniq;: salem communẽ metalla arsenificare & mercurificare. Kircherus fatetur: plumbū aquis sulfuginosis stagnatum in hydrargirum resolvi. Luna cornua nonne adhibet arsenicum Lunæ? spiritus nitri nonne tingit lunam colore aureo? liquor nitri fixi, vel alterius alcali, vel liquor siliquarum, nonne agunt in metalla maturando, alterando, transmutando? verùm plus agerent, si extra hanc decompositionem salinam, sub nuda principiorum forma nobis ad manus essent; tunc enim cuilibet verum esse compareret, quod in Physica mea subterranea titulo de Principiis scripti, posse nempe ubique, etiam supra terram, metalla generari & extrahi; vide supplementum primum. Verùm quod alii de Mercurio corrente, ex sanguine & aqua communi prolucito, omni re affirmant, & nuper Dct. Helbigius, Medicus Electoris Palatini, in responso super tres quæstiones asserit: posse se nempe ex aëre stannum, plumbum, Mercurium, omniaq; metalla producere, fides penes auctores sit: non negamus posterius, sed ut Dct. Helbig. ait, certe magistrorū, non tironū opus est.

23.
De Metallo-
rum redu-
ctione in sua
tria genera-

XIII. Verùm ut evidentissimè, & quidem à causis consequentibus probemus, tria metallo-
lorū principia lapidem limum & arsenicalem
fossiliginem esse, demonstrabimus: metalla pri-
mo

mò in ea reduci posse: (ex omni enim metallo, etiam auro, arsenicum, & ex eo Mercurius fieri potest, dum terra quædam, seu crocus, aut limus irreducibilis remanet, utpote destitutus principio arsenici; tandem metalla perfacile aliquid de se dejiciunt, quod vitrificatur, seu lapis aut scoria est.) Secundò suscipere ea in suam decompositionem. Hinc amalgamatio metallorum cum Mercurio, cum arsenico; cementatio cum sulphure, & sale; fusio cum Cadmia, variisque extractis; vitrificatio per saturnum, per silices & alcali.

XIV. Sed sicut in alcali, nitro & sale communi remote latent metallorum principia, sed subtiliata & symbolizantia; ita è contra in ipsis metallis sunt propinqua & harmoniaca, sed incrassata eadem principia. Quid enim Saturnus aliud præstat, quàm alcali vitrificans, agens potenter in acidum arenæ, ac optimum alcali? quid Mars aliud est, quàm crocus seu limus stipticus adstringens, Saturnumque figens & calefaciens, non secùs ac spiritus nitri, super Cadmia vel cineribus Saturni abstractus, eum figit, fulmenque deponit, concipitque ignem tam facile à sulphure, quàm ipsum nitrum? deniq; quid Mercurius aliud est, quàm arsenicum fluidum? & quid hoc aliud, quàm sulphur concentratum salis communis? ita ut principia symbolizantia sint salia & metalla; qui horum combinationem inter se invicem & à parte intelligit, metallurgum se esse profiteri poterit.

XV. Clarum autem est, acidum agere in alcali; unde tres decompositiones sequentur; salium inter se, metallorum inter se,

lia principia, nec non de metallorum susceptione trium principiorum in sua decompositione.

24.

De principis mineralium remotis & symbolizantibus, item de propinquis harmonicis.

25.

Actiones & Reactiones metallorum inter se & cum salibus.

se, utrorumque tandem. De salium decompositione dictum est supra; metalla & *minera* conveniunt *sicca* cum humidis, *stiptica* cum fluidis, *volatilia* cum fixis, cū *homogenea* heterogeneis. Saliū verò *reactio* & *mixtio* cum metallis est, *alcalium* saliū cum sulphuribus, *sulphureorum* salium cum mercurialibus, *mercurialium* salium cum metallis sulphureis.

26.
Mineralia
nuda & super-
vestita
ob oculos ponuntur.

XVI. Restat ut metalla *nuda* & *super-vestita* intueamur; hinc enim habemus *scorias*, vitra, mineras, terras, lavamenta tum *mineralia*, friabilia, volatilia, *imperfecta*, vel arsenicalia *sulphurea*, ut antimonium, mercurius, arsenicum, Kobolt, &c. vel *terrea stiptica*, ut Cadmia, Zwitter / Blenn / terræ minerales, boli, croci: vel *malleabilia*: ut sex perfecta metalla; vel *mixta*, ut orichalcum, cuprum album, &c. vel *quodlibet metallum in se ipso separatum*; hinc metalla anonyma, luna fixa, aurum rubrum, Venus dealbata, plumbum Martis, antimonii, Electrum physicum.

27.
De sulphure
rubro & albo,
flammabili &
inflammabili
eorumq;
differentiis
& definitio-
nibus.

XVII. Ultimò specialius considerabimus, quid sit *nitrum*, *sal*, *sulphur*, *arsenicum*, *argentum vivum*, *Electrum* seu *antimonium magicum*, *plumbum Martis*, *Magnes* & *Mercurius Philosophorum*. Dixi sæpè: esse *duplicia principia sulphurea*; *masculi* & *fœmelle*, quorum unum *rubrum ardens*, alterum *album non inflammabile* est, quæ tamen commisceri possunt; Fundamentum sulphuris rubri est in *nitro*, albi, in *sale*, juncta sunt in *sulphure communi*, sed prædominatur sulphur

sulphur ardens; dealbantem tamen terram,
 sulphur commune in se habere, patet ex
 confusione ejus cum cupro; Et clarum ac
 certum est: *ex sulphure communi posse elici sal
 commune, & ex sale communi posse elici sul-
 phur commune, ex sulphure communi argen-
 tum vivum, ex sale communi arsenicum.* Quod
 qui credere non potest, desinat, ego certè
 concludo: *sal & sulphur communia esse prin-
 cipia arsenici & mercurii.* Excedit ergò sul-
 phur incombustibilitate sulphuris sui, &
 paucitate mercurii sui; *arsenicum* contra
 excedit in incombustibilitate & quantitate
 mercurii, & paucitate sulphuris; ita ut
*unum excedat illo, quo alterum deficit, unum
 in circumferentia habeat, quod alterum in cen-
 tro possidet.* Hinc Lullius appositè: *Recor-
 damur: nos dixisse in nostro testamento, quod
 nullum sulphur promptius congelet Mercurium,
 quàm illud, in cujus centrum qualitates mercu-
 riales per dissolutionem sunt introducta, nec ul-
 lus mercurius promptius suscipit sulphur, quàm
 ille, in cujus centrum qualitates sulphurea suffi-
 cienter sunt introducta.* Denique si masculum
 vocaveris sulphur mercuriale, & fœmellam
 mercurium sulphureum, copulam arsenicum
 non ineptè feceris: sicut enim se habet ole-
 um petra liquiditate suâ versus sulphur, vel
 bitumen solidum; ita se habet *argentum vi-
 vum* liquiditate suâ versus arsenicum soli-
 dum: & sicut prioris causa soliditatis in sul-
 phure est terra quædam alcalifata & calcea;
 (ut in oleo sulphuris & vitrioli videmus) ita
 alterius

28.

De Masculo,
 fœmellâ &
 copula mi-
 nerali natu-
 rali & arti-
 ficiali.

alterius, nempe soliditatis arsenici, causa est *hymen*, seu *nympha*, scilicet *sulphur salinum*; ut videmus in luna cornua, & in arsenico, quod *hymen omnem amalgamationem, seu coitum cum mercurio vivo impedit*, licet proximâ sint affinitate; adeo ut *Claveus* etiam mercurium statuat, *qui non sit fluidus, modo homogeneus*. Sicut autem sulphur commune facile suscipit mercurium communem, (licet centraliter remotissima sint) & decompositum, quod *cinnabrium* communiter vocamus: ita decompositum quoddam fieri potest inter sulphur & arsenicum, unde *realgar*; & si sulphur fixum, & arsenicum, seu mercurius Philosophorum coeant, mixtura fit, quam *Elixir* nominant. Sic ut videamus: *naturam semper praeire & praevaldere arti, facemque ei praeferre, dummodo sequi vellet.*

29.
De tribus
magnis a-
gentibus in
metalla, i-
gne & aqua,
nitro & sale,
sulphure &
mercurio,
eorumque a-
ctionis na-
tura & qua-
litate, ter-
minumque
nonnullorum
Philosophi-
corum ori-
gine.

XIIX. De Antimonio Magico, de Ele-
ctro, magnete & mercurio Philosophico, de
plumbo Martis & Antimonii hæc dicenda ve-
niunt; Primò certum est, nihil in metalla po-
tentiùs, licet extra sphaeram suam, agere,
quàm ignem & aquam; ignem quidem rare-
factum, nempe flammam, aquam verò, cau-
sticis & igneis particulis repletam, rarefactâ
quoque. Secundò in majori decompositione
& condensatione idem agunt *nitrum & sal
commune*, in substantia sua, de quibus duobus
paribus jam ante hæc actum. Tertiò notum
& expertum est, *sulphur & mercurium com-
munem* potenter in metalla agere; prius, ce-
mentando, adurendo, calcinando; posteriorè,
amalgamando, secernendo, præcipitando:
alt

est neutrum ex his duobus subjectis effectum alicujus notabilis momenti vel emalimenti prestat; ratio est, quod sulphur commune plurimum contineat sulphuris adustibilis, minimum mercurii fixi. Unde, licet magno igne cum corporibus metallicis ignem sustineat, rursus tamen ab illis secernitur combustibile, nec quicquã notabiliter metalla alterat; mercurius verò communis, licet amalgametur cum metallis, ac se illis intimè miscere videatur, plurimum tamen continet mercurii, minimum tamen sulphuris fixi. Unde quoque, licet possibiles perfectiones & alterationes metallorũ ex hac duplici operatione prodeant, non tamen comparari possunt ad operationem verè Philosophicam. Quæris rationem? in promptu est, & ad manus: primum Subjectum caret Mercurio fixo, alterum sulphure fixo. Ergò caret utrumque altero, nec unum alteri subvenire potest, etiamsi conjungantur, nec separatim prodesse possunt, realiter aliquid faciendi, licet accidentaliter vel simul, vel sejunctim nonnihil agant. Ex impotentis enim conjugio, vel unius, præsertim utriusque vitio, nihil solidi & formalis generari posse experientia docet, & naturale est. Unde etiam clarum est, & liquet, nullum metallũ, neq; ex solo sulphure, neque ex solo Mercurio communi, neque ex utrisque conjunctis generari; proinde etiam natura mineralis illa non aliter mineralibus adhibet, quàm in viro & fœmina sanguinem, qui necessarius quidem ad producendum semen est, decoctione tamen in vasis suis propriis indiget.

Naturali ergò ratione mihi inductus videris, quærere de alio *subjecto à natura minerali proximo pro metallorum, ipsiusque operis Philosophici compositione, disposito*, quod claret, debere esse *sulphur Mercuriale & Mercurium sulphureum*, utraq; conjuncta; vel, si vis, unum *subjectum hermaphroditicum, sive mercurium duplicatum*, uti optimè scribit Albertus Magnus: *Omnes concordant in uno, qui est bifidus*. Et tale semen metallicum *arsenicum, mercurius noster est, hinc Electri & Magnetis Philosophici, Antimonii Magici, plumbi Martis*, isti que termini prodire, jam præpositis enarratis clariùs explanandi.

30.
De Arsenico,
Electro, Ma-
gnete, mer-
curio Philo-
sophorum,
proxima ad-
equata ma-
teria metal-
lorum, An-
timonio ma-
gico & plu-
bo martis.

XIX. Sicut itaque *nec sulphur, nec mercurius communis pro generatione metallorum inserviunt, nec vel separatim vel conjunctim à natura in generatione metallorum adhibentur*, sed composita, propria, & specifica sunt, ita minùs ad opus Philosophicum valere vel facere possunt, verùm tertium requiritur, nempe *natura utriusque*, quæ habeat, quod deficit *utriusque*. Et hoc *subjectum est arsenicum*, non quidem commune nostrum, crassissimo hymene & nymphâ obsitum, ut in antimonio aliisque *subjectis similibus observamus*, quæ albos semper in igne vapores & flores fundunt. Et licet *Alexander à Suchten & Philalethâ*, Chymicos eò inducere volunt, ut per *arsenicum antimonis acuant substantiam mercurii communis*, fateri tamen coguntur; quantum hymen, nymphea, vel nubes illa intermedia amalgamationi & unio-

unioni cum Mercurio noceat. Ubi tamen negandum non est, longo superato tali ac molesto labore, Mercurium communem plùs multo, quàm antea in metallorum solutione agere. Vocant enim hanc *acuitionem Mercurii communis, operationem factam per acetum minerale, per nitrum & salem metallicum*. Sed quicquid id sit, licèt longo labore artifex acquirat talem acutum Mercurium, nescit tamen, quicquid id fuerit, quod id fecerit. Dico itaq; quòd, quando *sulphur nature mineralis, sine sulphure arsenicali* (hymene) sive limum, sive lapidem, sive sulphur commune inveniatur, illisq; se societ, *metalla & mineralia* generet; sin verò imbibat aliquod metallum, reddat illud *mercurium corporeum* non fluidum, (ut quidem rectè statuunt *Claveus & Suchtenius*) sed in forma fluidi *electri* metallici volatilis, formam metallicam habentis in occluso, ut cera fluentis & cum mercurio communi amalgamabilis, eumque summè acuentis, atque cum omnibus metallis permiscibilis eaque fulminis instar penetrabilis. Quæ *distinctio cum arsenico communis* est, (illud enim hymen habet, hoc non) *cum mercurio communi differt*, ille liquidus est sine potentia fixationis, hoc solidum, sed ceræ instar fluidum, cum potentia fixationis & penetrationis. Denique est *virginens vapor metallicus* coagulatus, purissimi argenti instar, verus magnes medium inter arsenicum & mercurium, eundem tamen & sulphur facile arripiens, *ex ipsoque aère*

I

attra-

31.

Definitio & differentia arsenici philosophici cū arsenico & Mercurio communi, item Electri Philosophici cū Mercurio corporum.

atrahens. Hoc subiectum à veteribus dictum est *Electrum*, *Antimonium magicum*, *plumbum martis & antimonii*: est autem reverà *coagulatus vapor metallicus*, *citra sulphureum & salinum hymen*, *medium inter liquiditatem & consistentiam*, *arsenicum & mercurium*, à natura in gradum proximum fixitatis & altivitatis dispositum; ab Angucello *Glauca*, seu *decantata nympa* vocatum, quod heic in *Cornubia* abundantissimè inveni, ita ut naves inde onerari possint; nunquam ignem expertum, destillavi sine ulla alia additione per retortam, in laboratorio meo portatili, ex balneo sicco; accepi in collo retortæ sublimatum purum, & splendidum metallicum, argenti instar, cujus similem nunquam vidi, neque in magnetismo, neque in penetrantia in metalla; convectus sum ergò, *metalla ex tali vapore generari, non sulphureo, non mercuriali, sed hoc arsenicali*, facilioris fixationis, & præparationis, quam mercurius corporum. Illud enim ut fluidum reddas, prorsus omne sulphur fixum ab eo separare debes, magno ingenio & labore, cum natura tenaciter retineat id, quo si illum spoliaveris, restituere debes, cineres nempè, seu sulphur, aut arsenicum nostrum; proinde si sive corpus antimonii, vel Saturni, & Jovis, vel Martis & Lunæ, vel Solis eò usq; devenerit, ut ceræ instar fluat, nihilque amplius à substantia mercurii alieni habeat, loquente *Claveo* satis est: & tùm vocatur *Electrum, plumbum, arsenicum nostrum*

nostrum, hoc testatur experientia, omnesque Philosophi mercurialistæ. Notabitis, *omnia metalla, cum mercurificantur ad plenâ fluiditatem, abstrahitur eis sulphur natura, & potentia fixationis, nec tunc aliud habent prerogationis præ mercurio communi, nisi quod magis cocti, à novo addito sulphure natura facilioris figantur.*

XX. Accuratiùs in mixturam, texturam & genesis metallicam inquirentes, deprehendimus, & supponamus; metalla omnia constare ex *limo & arsenico*. Proinde considerandum nobis incumbit, quid limus, quid arsenicum sit? quomodo differant? quomodo misceantur mixtione, compositione & decompositione, imò super decompositione. Primò itaque quoad *definitionem* dico, *limum* esse corpus terreum; *arsenicum* verò corpus mercuriale; *diffusa* utraque subjecta per universum orbem, in igne, aëre, aqua, terra, animalibus, vegetabilibus, & metallis. Secundò quoad *differentiam* utriusque dico; primò limum esse quadruplicem: *calceum*, qui simul aluminosus est; *lapideum*, qui simul glareosus est; *lutosum*, qui simul limosus est; *talcosum*, qui simul asbestinus est. Nunc ad *definitionem* arsenici venientes dico; quadruplicis quoque generis illud esse; Primò quidem *vaporem* putè mineralem, mercurialem, sive nympham, cum sulphure naturâ fixativo vestitam, electrum & mercurium Philosophorum, ceræ instar fluentem, prout erui potest ex minera mon-

32.
Probatum: limum & arsenicum esse proxima metallorum principia, universaliter per totum orbem disseminata.

33.
De quadruplici differentia specifica, limi & arsenici.

dyck, Kobolt & Eisenmann. *Secundo* vaporem mineralem *argentum vivum*, privatum sulphure naturæ; & mortua liquiditas metallica stat subinde currens naturaliter, & tunc virgineus vocatur, arripit ex alieno, quod de proprio perdidit; unde appetit, & requirit sulphur commune, & fit ac reperitur, ut cinnabrium arsenicale sulphur desiderans, appetit quoque salem communem, sc. arsenicale, unde sublimatum. (distinguite enim semper inter sulphur commune, quod *parum habet Mercurii*; inter Mercurium, qui habet *parum sulphuris veri*; & inter arsenicum commune, quod *multum habet hymenis*, sulphuris externi, aliquid interni, nonnihil sulphuris veri.) *Differt ergo mercurius communis, à Philosophico priori*; quod ille fluat, prior non; hic nullam fixationis potentiam habeat, prior perfectam; posterior in præcipitatum pulverem coaguletur, prior, in verum & fixum metallum. Tertio datur *arsenicum commune*, differens cum priori Philosophico, & conveniens tamen: Conveniens, quod fluat & solvat corpora: Differens, quod sulphur salinum & hymen habeat; si *aquam fortem coagulata* vel *Mercurium sublimatum naturalem* voces, idem erit: Ludit quoque in auripigmento Realgar. *Quarto* datur arsenicum, primo adversum Philosophico; nempe *plumbum, stannum, Vismuthum & Zinckium*, &c. Sed præcipue plumbum, quod revera est *arsenicum consistens* sulphure nitroso, valde fluidum

dum, omniaq; metalla exedens, & devorans, quod in capellatione videmus, idem præstans quod arsenicum. Differunt tamen hæc subiecta inter se: quòd alia *magis sulphurea*, alia *magis arsenicalia*, alia *magis Mercurialia* sint, sed rursus notate, *sulphurea multum pinguedinis, parum habere arsenici; arsenicalia multum nympha & Mercurii; Mercurialia multum Mercurii, parum sulphuris arsenicalis & nympha, aut sulphuris fixativi continere.*

XXI. Nunc quomodo limus & arsenicum *misceantur*, videbimus, atque ex effectis & experimentis doctrinam nostram probabimus. Scilicet, ad *mixtionem metallicam* spectat *limus & arsenicum*: (lapis & Mercurius) Cùm itaq; limus cum pinguedine quadam vel Sulphureitate miscetur, fit *Marcafita seu pyrites*, primum metallicum rudimentum; verùm quoniam sufficiente arsenico caret, metallum non exhibet, sed ex aëre attrahit nympham seu sulphur arsenicale, unde salis vitriolati naturam induit, ac vitriolum fit. Hinc *Rupescissa* Vitriolum primum metallorum principium vocat, scilicet *Marcafitam*, unde vitriolum fit. Porrò si plus arsenici accedat, fit ex limo species mineralis, quæ hic in Anglia in Cornubia abundantissimè circa mineras stanni & ferri reperitur, quam vulgari linguâ *Mondyck* vocant, constans ex arsenico, & limo stiptico Martiali: *differit* tamen ab ipso ferro, quod Mercurius arsenicalis non firmiter mixtus sit cum limo, sed facilè separari queat, unde

34.
De mixtione limi & arsenici in ordine ad metallicationem.

35.
De primo metallico rudimento sulphureo, Marcafita & arsenicali Mondyck.

reliquum in crocum violaceum reducitur: Sin verò arsenicum limo firmiter intermixtum sit, tum verum metallum oritur, quod vocamus *ferrum*; ut patet in *experimento meo ferrifero* in supplemento primo in *Physicam meam subterraneam*. *Ferrum* ergò est initium, & fundamentum omnium metallorum, cupri scilicet, auri & argenti. (Nam *plumbum* & *stannum* sunt tantùm *Mercurii sulphure arsenicali coagulata*. *Bismutum* & *Antimonium* eadem, sed *sulphure communi superdecomposita*; *argentum* verò *vivum* est *arsenicum fluidum*. Si limus ferri sit subtilior & purior, producitur *cuprum*; si subtilissimus & purissimus, producitur *aurum*; si limus sit albus & fixus, subtilis & purus, producitur *argentum*. Imò de facto, effectivè, in omni ferro reperies *aurum*, *argentum* & *cuprum*: Nec ferrum sine notabili alteratione his tribus corporibus commiscetur & confunditur. Ferrum quoque, quoniam sufficiente arsenico caret, ambit illud hinc mirè delectatur *arsenico* & *sulphure communi*: (funditur enim *sulphur citissime*; fit *plumbum cum arsenico*: & hâc ratione utiliter funditur, cum mineris *sulphureis* & *arsenicis*: facit enim *reactionem cum illis*, mortificat & imbibit ea, ac liberat metallum purum) Respuit verò *argentum vivum* in *amalgamatione*, hinc Geber, quoniam illud *sulphure arsenicali naturæ caret*, medio unionis limi cum *Mercurio*, sublimato tamen, gaudet; quoniam in eo est simile quiddam.

36.
*Demonstratur, ferrum esse primum progressum omnium metallorum, e-
 jus affinitas cum metal-
 lis reliquis recensetur, in-
 e ejus mag-
 netismus
 sum arseni-
 co & sulphu-
 re communi
 exponitur:
 recensetur
 ordo metal-
 lorum juxta
 suum natu-
 ralem pro-
 gressum.*

*In plumbum potenter agit, cujus humiditatem exsiccat, calefacit, adstringit, & arsenicum ejus imbibit; plumbum verò arsenico suo stipticam terram Martis diluit, extenuat, resolvit. Nec stannum abhorret, sed familiaritatem in ejus mineris ferrum reperit, atque plùs, quàm metallurgi quidem optant, in eo reperitur: ut heic Cornubiæ in liquefactione stanni videmus, ubi quiddam separatur, quod *hardheads* vocant, & ferrum est. Contigit quoque, ut in ferro cuprum & stannum reperiatur, mixtumque oriatur, quod *orichalcum, vel Bronzo, vel anglicè Bellmetal* (campanarum metall) vocant; cupro familiarius est, quàm optamus: unde *Eisen schöffig Kupffer*. De vicinitate ejus cum luna, proverbium illud minerale notum, *Es ist kein Silber sogut / es hat ein eiseri Hut*. Nec arsenici ferè mineram invenies, qua non abundet ferro. Cum auro lubentissimè liquefit, adeò ut clarissimè constet: ferrum accessum habere ad limum & arsenicum, ambire utrumque, constare ex utroque, primumque mixtum metallicum, omniumque metallorum, & metallicarum alterationum initium & fundamentum esse.*

Transmutatio namque metallorum dupliciter contingit, viâ scilicet *universali & particulari*. Prior unam, posterior alteram metallorum extremitatem pro principio habet. Prior enim, ex fluido Mercuriali arsenico; posterior ex terra stiptica Martiali procedit: Prior arsenicum metallicum purissimum, sul-

37.
 Probatur, ferrum esse causâ transmutationis & alterationis metallorum, pramittitur differentia

*inter duas
transmuta-
tionis vias,
longam nempe
& brevem,
universalem
& particu-
larem.*

phuræ naturæ fixativo præditum, & arte mediante igne digestum in realgar fixum fusile, quod Elixir vel Tincturam vocant, habet: posterior desiderat terram fixam subtiliatam, sed adstringentem. Prior in projectione, propter homogeneitatem arsenicalem & Mercurialem, in metalla ut cera intrat, illorumq; Mercurium, fermenti instar, temperat in perfectum metallum; ita ut ob penetrantiam & subtilem fixitatem, una pars, partes mille metalli crudi transmutet. Posterior in ingressu cementatione vel fusione cum argento, propter stipticitatem & fixitatem terream, humiditatem Mercurii lunæ exsiccat, adstringit, figit, perfectoque & constante colore auri tingit, adeo ut nihil, etiam in transmutatione universali & particulari metallorum in illa agat, nisi terra & Mercurius, seu limus Martialis & arsenicum.

Nunc sicut prior universalis & via longa est; posterior particularis & brevis; prior ditissima; posterior mediocriter dives: ita à Philosophis *medium* inventum est, has duas vias jungendi, & in compendium redigendi: Mercurium nempe Arsenicalem (sale seu aceto naturæ resolutivo acuatam & animatum) cum terra Martiali (sulphure Philosophorum, auro Physico & horizontali, fermento naturæ) uniendi, opusque perficiendi; uti latius patet ex processu Alexandri à Suchten, & Philaletha. Sed & hic duæ viæ se aperiunt; nempe *duo subjecta, binæque operationes*. Aliqui enim procedunt

38.
*Tercia via,
nempe me-
dia utriusq;
à Philoso-
phis inven-
ta consistens
in terra
martiali &
mercurio,
prioris at-
tenuatione,
posterioris a-
nimatione
seu acisio-
ne.*

ex *antimonio & Marte*; aliqui ex *subjecto Glauca*. (Mondyck.) In priori operatione Martem fundunt cum antimonio, ut sulphur phlogiston antimonii pinguedine suâ, imbibat, & diluat stipticitatem terream Martis; quâ fusâ & dilutâ, *totum ferri mixtum*

discerpitur & dividitur. *Pars enim Martis Mercurialis* in fundo gravitate suâ reperitur, & à Mercurialibus partibus antimonii, sulphure combustibili jam liberati, excipiuntur & concresecunt in mixtum quoddam, quod *regulum antimonii* vocant, constans ex Mercurio duplicato, nempe Antimonii & Martis, nec non nympha salina arsenicali, omnem reguli amalgamationem, & unionem cum Mercurio communi impediens,

sed arsenicalium florum instar se sublimans, in forma terrea. Magno itaque labore & studio *nympham arsenicalem* à regulo separarunt, & eum mercurificarunt, sed ope Mercurii communis, *cujus indefinita & copiosa humiditas igneitate Mercurii antimonio Martiali, quasi penitus extinguit, vel saltem sic debilitat, ut tardissimè agat, vel saltem se ipsum perficiendo, vel additum aurum solvendo,* licet plurimarum etiam sit rotationum, animationum, ut vocant, aquilarum; quin imò plumbum & Bismuthum *arsenica tantum coagulata esse, patet ex experimento;* quod si fusâ Mercurio corrente communi misceantur, (ut in Supplemento secundo docui) Mercurium adeò reddant arsenicalem, & resolutivum, ut licet à mixto de-

39.

De scoris & regulo Martis, Mercurio, Antimonio & Arsenico in regulo Martis, item terra ir-reducibili, Martiali in scorias.

40.

De regulo antimonii in specie, ejusq; amalgamatione cum & sine Mercurio.

stillatus, aliam prorsus, cum Mercurio communi naturam habeat: In amalgamatione enim solis & lunæ exedit, quoties quotiescunque etiam destillatus & rectificatus sit. Unde aliam viam aggressi sunt, *Regulum Antimonii Martialem mercurificandi, sine Mercurio communi; nempe terram arsenicalem separandi*, quod omne id facit, quod arsenicum commune metallificat, & lunam cornuam reducit. Sed nunc ad alteram *Reguli Martialis partem* deveniemus, nempe *scorias sic dictas*, quæ reverà nihil aliud sunt, quàm *terra Martis Mercurio seu arsenico suo spoliata, vicissim sulphure adustibili commixta*. Nam sicut regulus nullum amplius sulphur commune habet, sed arsenico abundat; ita scoria arsenico caret, è contra sulphure communi adustibili abundat, reciproca reactione: Mars enim dat suum arsenicum (Mercurium) antimonio, & hoc vicissim retribuit suum sulphur $\Phi\lambda\omicron\gamma\iota\sigma\upsilon\nu$ Marti. Ita ut in hac operatione duæ extremitates metallicæ eveniant, *terra nempe & arsenicum*; hoc in regulo, illud in scoriis: quod experientia quoque evincit. Nam si scorias solvas, ex regulo Martis in aqua Regia, accipies *sulphur vivum*, & combustibile supernatans; quod idem antimonium facit, antequàm tamen reactionem cum Marte passum est. Regulus enim postea in aqua Regis solutus, non dat tale sulphur, nec secundâ vice, ob carentiam sulphuris, cum novo Marte reactionem facit. Unde manifestè claret,

41.
De altera
mixti parte,
nempe scoriis
reguli in specie,
ubi de
sulphure
Philosophorum,
auro
Physico &
Horizontali
agitur: demonstratur,
perdidisse suam
metallitatem.

claret, *antimonium sulphur suum combustibile Martis communicasse, quod stipticitate sua, sulphur commune libenter imbibere, experientia docet; quando Mars cum Sulphure facillimè funditur. Verùm tunc in ista operatione partem suam metallicam arsenico-Mercurialem secernere non potest, quoniam homogeam matricem, in quam se recipiat, non habet; si tamen, prout ex ista operatione facillè fieri potest, ex Marte taliter sulphurato vitriolum facias, difficile non erit, ex vitriolo tali Mercurium facere, vel juxta Glauberum, in libello de tribus Principiis Sectione secundâ, vel juxta mea principia. (Omnis enim vitriolisatio partes terreas à Mercurialibus successivè separat, unde sedimentum in vitriolisatione facile Mercurium, atque in reductione aliud metallum exhibet; sicut etiam omne vitriolum per se, forti igne reductum, metallum alteratum reddit, stipticum & terreum nempe magis, quemadmodum sedimentum vitriolisationis Mercuriale magis reductum prabet. Sed hæc pro notitia & parenthesis occurrente.) Porro multi sunt, sicut Thraso, Pantaleo, Gasmannus, (vide Cornicem meam Gasmanianam deplumatam) qui regulum antimonii nihil de Marte continere, sed saltem puriorem substantiam antimonii esse, conflagrato sulphure asserunt; sed hi valdè errant. Sulphur enim combustibile in confectione reguli, licet etiam nitrum addatur, non comburitur, quod scoria Martiales testantur, tam in solutione in a-*

qua

42.

Probatum, arsenicum Martis in regulo antimonii esse, per quatuor experimenta.

qua Regis, ut supra dictum, quàm in calcinatione: quin imò, suâ sponte, ab aëre incenditur, *sulphurque continere & retinuisse* demonstrent. *Regulum* verò *substantiam Mercurialem* (arsenicalem) *Martis* secum retinuisse, patet ex *quinque* experimentis. *Primo*, quòd in præparando antimonio diaphoretico, si regulus communis adhibeatur, albissimum reddat pulverem; *Regulus* verò *Martialis* croceum. *Secundo*, quòd *Regulus Martialis*, cum Tartaro in occluso fusus, postea pulverisatus, ignem ex aëre concipiat & incendatur, igneo *Martiali Mercurio* animatus, (unde apparet, quàm stupenda vis *Mercurii* purè *antimonialis ignea & solutiva* esse debet) communis verò regulus non. *Tertio*, si regulus *Martis* mercurificatur, fit *Mercurius* summo colore aurum solvens; *Regulus* communis mercurificatus id non agit. Sed quod *quartum* adhuc experimentum manifestissimum est, si scorias *Martiales* reverberares, acquies *crocum pulcherrimum, puniceum, prorsus terreum, omniâque metalleitate* (*Mercurio* vel *arsenico*) *exutum*, proinde ullo modo in metallum irreducibilem; imò cum novo antimonio mixtus, à sulphure ejus adustibili non amplius reactionem patitur. Manifestum signum est, id *Mercurio* suo *spoliatum* esse. Quò autem is aliò devenisset, nisi in *substantiam arsenicalem* reguli. *Quinto*, *Regulus Martialis stellatus* est communis, quomodo cunque etiam præparetur, sine stella. Ex his,

his, & hæcenus recensitis, clarè patet, *quale mixtum scoria & regulus Martialis sit; hic nompè arsenico-Mercurialis, illa terrea Martialis, omni Mercurio privata, utrumque intentioni Philosophia congruum.* Nam si ex regulo Martiali fiat Mercurius, & separetur arlenicum; è contra, si à scoria liberetur sulphur $\Phi\lambda\acute{o}\gamma\iota\sigma\omicron\nu$, omnisque crassa terre-
streitas, ac subtilietur, sulphur fit, quod *sum aurum*, sicut Mercurium Antimonio-Martialem *Mercurium Philosophorum* vocant; quæ subjecta utraque conjuncta, materiam tincturæ præbent *brevioris viae*. Ubi notandum; *Sulphur hoc aureum Martis* (Mars & Sol in ariete) ex variis aliis terris Martialibus, ut hæmatite, rubrica, bolo, smiride, &c. præparari posse. *Nullibi tamen majorem ingressum & redunionem cum Mercurio habere, quàm quod ex ipso ferro præparatum est, utpote mixto, quod jam Mercuriū semel expertum, illoque jam semel subactum est; hinc facilioris redunionis.* Eò usque tamen terra, quæ in ferro est, à suo Mercurio separari & liberari debet, ut *per se in nulum corpus metallicum ampliùs reduci queat*; aliàs enim nec reverberari, sublimari, subtiliari, exaltari aut perfici posset. Sed prout corpus seu mixtum in alia mixta non agere potest, nisi per juxtapositionem; *Sicut quoque Mercurius antimonio-Martialis, Mercurium communem certâ proportione animare & calefacere, solutionique metallica aptum reddere potest; ita Sulphur Martiale, aurum quoque*

43.
Concluditur
subjectum
transmuta-
tionis latere
in terra
Martiali &
arsenico u-
troque sub-
jecto in Re-
gulo anti-
monii repe-
ribili.

quoque fermentare potest, ut operi Philosophico idoneum, plusquam perfectum fiat. Cæterum magnetismus Martis & Mercurii patet, in *essentia Martis*, quæ si rectè præparata sit, *Mercurium in momento precipitat & adstringit*. Unde omnia Chymicorum particularia, de croco, de sulphure, de anima, de *essentia Martis* agunt; sed, ut dixi, cavendum, ne sit corporea metallica, & in metallum reduci possit; tùm enim non modò non dextrè operabitur, verùm etiam *non aureo colore, sed nigro, lunam tinget*. Recordor me *crocum Martis* habuisse, qui cum luna cupellationem & quartalitatem, Saturnum nempè, & aquam fortem sustinuerat, & tamen non aurum, sed verum ac purissimum ferrum fuerat, quippe avidissimè à magnete tractum. Notabitis quoque, quæ *von Suchten de Secreto* scribit, in *primis scoriis regulis*, (solis Martialibus) delitescere; secundæ enim scoriæ terrâ Martiali carent. Verùm de terræ Martialis extractione, subtiliatione & inceratione fusiùs scripsi in *Membra mea Arenaria* pag. Et hætenùs de his, qui in *scoriis & regulo antimonii Martiali* laborant. Ubi hoc pro coronide notandum: Regulum purum Martialem, terram Martialem ex scoriis extractam, (imò omnem terram stipticam) rursus citra reactionem *imbibere*, recorporificare, & ingressum dare in solem & lunam. Qui in *hermaphrodito minerali* sive glauca (*Mondayck*) laborant, methodum observent, ut

arfe-

44.

Ratio, cur in omnibus particulis fixatissimis & maturatissimis Martis mentio fiat, observatio de imbibitione reguli antimonii terrarum stipticarum.

arsenicum Mercuriale virgineum separent, purificent, subliment, terram autem Martialem extrahant, subtilient, utraq̃ debito pondere conjungant.

Ex præfatis clarè liquet, *omnes species minerales subterraneas, vel 1. terras, vel 2. arsenicales vapores, vel 3. corpora ex his mixta esse; & hæc rursus vel 1. excedunt in terrestreitate, ut cadmia, tutia, talcum, hæmatites perfumata saltem vapore metallico; vel 2. in arsenicalitate coagulata; saltem sulphure arsenicali, non terrâ, lapide aut limo: ut plumbum, antimonium, arsenicum, argentum vivum, vel 3. in mixtione limi & arsenici, ut in ferro, cupro, argento, auro, &c.*

XXII. Metallorum quoque natura ex illorum *solutione* dignoscitur. Alia enim illorum in aqua Regia, alia in aqua forti, alia in utraq̃ solvuntur. Neque existimandum est, causam solutionis in aquis corrosivis, tantummodò salium *destillationem & rarefactionem* esse; sed sciendum est: esse in nitro & sale communi particulas quasdam terreas *symbolizantes cum metallis*. Unde reactione quâdam in illa agunt, mixtumque constituunt, sive liquidam solutionem, sive crystallos salinos. In nitro autem particula terreâ sulphurea; (pingues) in sale communi, particula terreâ salina (arsenicales seu sulphur album) latent. Quod patet, si Spiritum nitri abstrahas super Mercurio, apparebunt parti-

43.
Finalis di-
visio omni-
um specierum
subterrane-
arum.

46.
Metallorum
natura &
differentia
ex illorum
solutione de-
monstratur,
agitur de na-
tura soluti-
onũ earumq̃
diversitate
& causis.

particulae sulphureae, sub forma *praecipitati rubri*: &, si spiritum nitri abstrahas super rasuris plumbi, fiet *vitrum rubicundissimum fusile*, cerae instar. Cujus causa est sulphur nitri, è contra, si spiritum salis solutioni lunae vel Saturni infundas, accipies *lunam cornuam*, quae *arsenicum* est: & si abstrahas spiritum salis super antimonium, acquies *rubrum arsenicum antimonii fusile*, cerae instar. Cujus causa est sulphur arsenicale salis. *Hinc spiritus nitri (Aqua fortis) omnia metalla solvit, quae sulphur commune, in fluxu seu cementatione attinget & corrodet; spiritus salis (Aqua Regis) verò omnia metalla solvit, quae sale communi sive in cementatione, sive in fluxu, alterari possunt; Mercurius autem, quoniam tam sulphur quam salem arripit, ut in cinnabrio & sublimato videmus, solvitur tam in aqua forti, quam in aqua Regis, quod quoque de Venere & Marte intelligendum. Nam & illa sulphur ac salem suscipiunt, & alterantur hisce, cum in cementatione, tum in fusione: spiritus ergo nitri est sulphur aereum liquidum: & spiritus salis est sal aereum liquidum. Unde hi duo spiritus omnia praestant in via liquida, quod sulphur & sal commune praestant in via sicca, atque ex eadem ratione, quae metalla, appetunt naturaliter sulphur, & salem, tanquam sua principia, seu, ut juxta meam Philosophiam loquar, Sulphur album, & rubrum arsenicale, Mercuriale, quo omnia metalla delectantur.*

XXIII. Scire quoque praestat, num
 omnia

omnia metalla à principio mundi producta
 sint; vel, an *successivè* generentur; & num
excisa regenerentur. Ad *primum* dico;
 unam partem merallici mixti, nempe terram,
 limum, lapides, à principio mundi producta
 esse; quanquam non implicet, si statuamus;
 limum & lapides etiamnum generari posse;
 Ut notatur in insulis Suedicis maris Balthici.
 Ad *secundum* dico, affirmando. Constat
 enim metalla generari *tempore*, cum antehac
 ibi non essent; Ad *tertium* statuo; illa mi-
 neralia regenerari posse, quæ *ex solis vapori-*
bus metallicis constant, ut plumbum, argen-
 tum vivum, antimonium, sulphur, arseni-
 cum &c. Sed quæ plenam mixtionem,
 nempe *limum, vel lapidem* requirunt, excisa
 regenerari non possunt, ob defectum terreæ
 matricis, in quam vapores arsenicales, &
 mercuriales, se recipere, & corporificare de-
 bent. Tandem & hoc notandum est; pos-
 se *artem metalla construere, & exstruere*, sicut
 natura, si adhibeat illa principia terrea, &
 arsenicalia, quibus natura utitur; imò ars,
 heic loci, naturam in quibusdam *excellere*
 potest; nempe purificando, & attenuando
 materiam, dando, pro lubitu, proportionem,
 in principiorum mixtione, coquendo & di-
 gerendo igne. Unde non immeritò Em-
 pedocles ait: *Naturam igne adjuvare pos-*
sumus.

Naturæ continua operatio est, producere
sulphur rubrum, & album, pingue nempe &
 arsenicale, prius in *nitro*; posterius in *sale*
 K com-

47.

Quotempo
 re metalla
 generen-
 tur & num
 excisa re-
 generen-
 tur.

48.

Ars natu-
 ram imi-
 tando me-
 talla pro-
 ducere po-
 test.

49.

Rursus uni-
 versalitas
 principij
 tum m

*licorum
asseritur.*

communi; Nitri sedes *aër*; salis locus, *mare* est. Et nitrum, & salem, à *sole* generari, communis Philosophorum opinio est. Unde patet, principia remota metallorum *latissimè & universalissimè* diffusa esse.

50
*De solidi-
tate, liqui-
ditate Con-
densatione
& rarefactio-
ne. fer-
mentatio-
ne & ustio-
ne.*

XXIV. Quoniam sæpè in Chymia contingit, quod igne uti debeamus, nonnulla addam de *combustibilium & flammarum ustionis & ardoris natura*. Sciendum ergo, quòd, sicut natura *universales duas vias* habet, ad quas finaliter omnia mixta deducit, *soliditatem & liquiditatem*; ideò duos etiam magnos & generales motus habet, quibus in mixta agit; *condensationem* nempe & *rarefactionem*; Priori mixta coagulat, corporificat; posteriori illa subtiliat & alterat. Sunt enim *duae rarefactionis species*, quibus natura, ut duobus brachiis utitur: *fermento nempè, & igne*, scilicet *fermentatione*, & *ustione*, sororibus Germanis, utrisque naturæ ancillis, summè necessariis. *Fermen-*

51
*Fermenta-
tionis cum
ustione
compara-
tio in om-
nibus se-
ptem pun-
ctis.*

tatio, est particularum sulphurearum condensatarum elevatio, rarefactio & extensio, mediante fermento & aëre. Ubi notandum. 1. nihil in occluso fermentare. 2. fermentationis finem esse arefcentiam, 3. nihil fermentare, quod non sit dulce. Acida enim, ut mala citrea, sal commune, nitrum non fermentantur: 4. si fermentatio justo diutiùs continuet, elevari particulas salinas, & prædominare sulphureis, fierique acetum. 5. ante fermentationem non dari spiritum ardentem. 6. reactione aceti spiri-

spiritus, super quodam testaceo, condensari
 rursus particulas salinas, & prodire sulphu-
 reas; ut in mixto videmus, quod saccha-
 rum, & spiritum ardentem Saturni, impro-
 priè sic vocant. 7. fermentatione finitâ
 tria resultant; nempe fæces, substantia media
 subacida, & spirituosâ sulphurea inebrians.
Ustio est particularum sulphurearum con-
 densatarum elevatio, rarefactio & extensio,
 mediante fermento igneo incendente, & aë-
 re se in poros interponente. ubi notandum,
 1. nihil in occluso ardere, & comburi posse,
 ut in carbone occluso videmus 2. ustio-
 nis finem, procurare acidum, ut in fuligine
 & oleo sulphuris videmus 3. nihil ardere,
 & flammam concipere posse, quod non sit
 pingue & sulphureum. Acida enim, ut vitrio-
 la salia, & arsenicalia, ac Mercurialia, non ar-
 dent, nec flammam concipiunt, nisi prædo-
 minentur partes sulphureæ; ut in nitro,
 sulphure communi &c. 4. si ustio justo
 diutius continuet, elevari particulas sali-
 nas, & prædominare sulphureis, quæ in car-
 bonibus erant fierique sal acidum volatile
 in fuligine. 5. ante ustionem non dari fu-
 liginem. 6. Oleum sulphuris passum re-
 actionem, super antimonio, transit rursus
 in sulphur vivum. Sic etiam ex urinosi, &
 fuliginosi, oleum, vel sulphur fulminans,
 vel ardens, rursus separari potest. 7. ustio-
 ne finitâ tria resultant; cineres; carbones;
 fuligo; quoniam pinguedo, seu oleositas,
 cum ignem sentit, partim rarefit, transitque

in flammâ, & fuliginem; partim condensatur in carbonibus ipsis; partim figitur in cineribus. Unde sal alcali; quod nihil est; nisi sulphur summè concentratum & condensatum, oppositum sali volatili fuliginis, quod illud sulphur habeat summè volatile & rarefactum, quemadmodum in fermentatione, fæces magis terrestres sunt spiritu. Ex ante dictis apparet, quod *fermentatio* & *ustio, eandem servant methodum*, unum habeant finem nempe rarefactionem; qua mixta, alterari & subtiliari possunt, utraque naturæ & arti summè necessaria & utilis sit. Verùm de *ustione* hoc specialiter notandum est; quòd *combustibilitas* & *incombustibilitas* rerum, dependeat ex particulis sulphureis, & salinis. Si enim *sulphurea* prædominantur, corpus erit *inflammabile*; si *acida* superemineant, *resistent igni*. Adjuvat etiam *porositas*; impedit compages, & densitas; sic ipsum etiam aurum, cuprum, argentum, addito multo sulphure, vel subtiliata in corrosivis, & soluta in spiritu vini, incendi, & in *flammam coloratam* redigi possunt; quæ continet terram subtilissimam, atomorum instar, è contra *sulphur commune*, omnisque inflammabilis pinguedo, additione limi, vel calcis vivæ, aut particularum Mercurialium eo deduci potest, ut *flammam non concipiat*, prout in cinabrio videmus, aliisque sulphuris fixationibus. Hoc autem certissimum est, *quomodocunque combustibilia fiant incombustibilia, & hac contra combustibilia, naturam*

tamen

52
Specialia de uestione notantur præsertim de combustibilitate & incombustibilitate, item & distinctione inter combustibilitatem & volatilitatem.

tamen suam primam servare; quod ex eo videbis, si in liquefactum *cuprum*, sulphur vivum frustillatim injicias, partim illud quidem deflagrabit; sed magna ex parte, in Venerem intrabit, illudque livido colore tinget, multasque in horas, igne fortissimo persistet, postmodum si effundatur, & solvatur in Aqua forti, omnis Venus solvetur, sulphur verò ingressum, ad fundum decedet, æque inflammabile, ut ante; Quod quoque in *scoreis antimonii-Martialibus*, & in *sulphure fixato, per alcali*, videmus. Vicissim, si Venus solvatur, in spiritu salis, & abstrahatur ad consistentiam salis; (luna in Aqua forti) vel si fundatur Venus, aut luna, cum Mercurio sublimato, massa cornea fiet, quæ, communis sulphuris instar, super igne ardebit, colore pulcherrimo; ut, si crocus Veneris solvatur in spiritu vini, & incendatur, *flamma erit viridissima*. Si capiatur, & condensetur, rursus idem metallum erit. Hinc licet sulphur *φλόγισον* quocunque modo metallis incorporetur, ad combustibilitatem tamen suam reduci potest: & quomodocunq; substantia mercurialis combustibilis reddatur, ad incombustibilitatē suam tamen redit. Ita quod non sequatur: *omne combustibile esse volatile, & omne incombustibile fixum*; Tunc hoc quoque consequitur: ignem non esse elementum naturale, sed *productivum*; flammarumque atomos, esse *corpuscula terreæ subtilissimè rarefacta*, rursus in corpus reducibilia; ut videmus in reactione cum ferro, & augmentatione ponderis

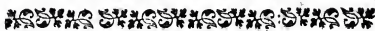
53.
*Distinctio
 flamma-
 rum &
 ignium.*

deris, in cupella mixtorumque calcinatione, quod nempe ipsis flammis *ponderere* augeantur. Cæterum distinguendum est inter ignem *actua'em*, & *potentialem*, *flamman-tem* & *lucentem*. Omnis enim ignis *actua-lis calet*; *potentialis friget*, flammans absumit, & consumit; *lucens nec calet, nec con-sumit*. Potest enim aliquid dari, *quod lu-ceat, nec tamen caleat, vel consumat*, ut in phosphoro, seu noctiluca, nuper inventa videmus; utrum verò aliquid detur, quod luceat, & simul caleat, & tamen non consumat, solem interrogare, & considerare oportet. Hoc quoque sciendum; *atmo-spheram* ignis longissimè *extendi*, *cuspidem*que flammaram mirificè *intendi* posse, ut in *furno meo*, & *speculo caustico Parisiensi* videre est. Celebris quoque quæstio inter Philosophos controvertitur; *num ato-mi ignis, vel solis, vitra penetrent, corporibus-que se immisceant*, illorum *molem augendo*. Difficilis est hæc quæstio; distinguendum enim existimo, inter *atomos solis*, & *atomos ignis*. Solem enim actualiter ardere, & flammare, non credo; licet corpuscula flammabilia incendat, idque ob summam rarefactionem. *Digbasus in tra-ctatu de Immortalitate anime* meminit alijus operationis, qua radios solis, in rabi-cundum pulverem concentravit. Et i-otabile est *experimentum deigne*, quod cupella, cum plumbo, accuratè ponderata, post cupellationem, licet non nihil plumbi evaporet, gravior fiat; ubi nulla gravitatis

54.
*Celebris
 quoque qua-
 stio inter
 Philoso-
 phos con-
 troverti-
 tur, num
 atomi ignis
 vel solis
 vitra pene-
 trent corpo-
 ribusque
 se immisce-
 ant.*

causa assignari potest, nisi atomi ignis, in corpus concentrati, & fixati. Nec parum ad rem facit, quod *digestiones Chymicorum variant, juxta materiam substracti ignis.* e.g. aliter se materia habebit, digesta in balneo, aliter in cineribus, aliter in arena, aliter in aperto igne, aliter in fimo equino, aliter à sole, aliter à gallina &c. Quæ varietas arguit, transire nonnihil de calore ejusque atomis, & corpusculis, in ipsam digestionem, subireque materiam digerendam; Non jam *litigabo*, utrum hæc corpuscula ignea, vel tantum ignem concomitantia, sint tanquam effluvia, tam subtilis tamen naturæ esse; ut vitra penetrent. Evidens est & in *magnete* manifestissimum, cujus corpusculum vitrum penetrare, & ferrum intus contentum movere experientia docet: quanquam sint qui tradunt, *magnetem adamantem non penetrare*; quod sicut nunquam expertus sum, ita hujus experimenti causa, heic loci, nihil certi definire queo. Sed concludo.

Daretur heic loci occasio explicandi questionem; quare magnes tendat ad polum, ferrum ad magnetem, & sulphur ad ferrum, verum cum in meo Trino Lumine, (huic operi futuris nundinis subsequente) hujus triplicis magnetismi mentionem fecerim, merito heic loci supersedeo; cum plus intentio mea sit, de Mineralium principiis, quam affectibus scribere. Usus mineralium medicinalem vide in meo Duumviratu Philosophico, & reliqua, quæ ad Mineralia spectant, invenies in Laboratorio meo Portatili.

D. JOHANNIS JOACHIMI
BECHERI

CONCORDANTIA
MERCURIORUM LUNÆ.

Lustratori harum operationum duo potissimum
consideranda veniunt. 1. Reductionis Dnæ
possibilitas in ☿ aut per ☿ ; aut. 2. sine ☿ , tantum
Mercurialis Menstrui beneficio seu aquæ Mercurialis.

Qui utuntur ☿ , aut recipiant ☿ communem
lotum, ut Claveus, aut acuatum, qui Alexander de
Suchten in usu est. Aliis placent Salia, ut ☉ com-
mune, quod Tachenio salivam movet; vel ☽ ,
more Bodensteinii. Alii eligunt ☿ atum, ut Dig-
baeus; aut ☿ tatum, qualem Processum observat
Dornæsius.

Qui nullo utuntur ☿ io, menstrua sua Mercuria-
lia amant, eaque duplicis sunt generis. Unum con-
sistit in salibus & aquis resuscitativis, in quibus Dnæ
digeritur, tali nempe ratione una materia agit & opē-
ratur in alteram. Recipiunt autem hi vel calcem
vel solutionem Dnæ , quæ duo Quercetanus aliis
præfert; aut Dnam in ☉ aut crystallos redigunt, ad
Mentem Begumi. Alii menstruum parant mixtum,
quod absque reactione Dnam penetrat. Illud au-
tem fit vel viâ humidâ, qualem sequitur Lullius men-
struo suo fœtido; vel siccâ, ☉ lium siccorum be-
nificio, ad ductum Paracelsi in suo circulato.

Duæ itaque viæ generales sunt ad eliciendum ☿
ex Metallis, nempe cum & sine ☿ , quæ postmodum in
octo minores peculiareque vias dividuntur.

Adhæc

Adhæc varia alia secreta concurrunt, utpote
 1. Præparatio & inceratio terræ figentis, maximum
 totius Chymix Myſterium. 2. Paratio ☿ in ☉.
 3. Præparatio & Uſus ☿ in ☿. 4. Qua ratione perpetuum
 ☿ in ☿ augmentum procurandum. 5. Reductio
 in aquam, ejusque Uſus. 6. Separatio & reſolutio
 ☿ in ☿, ubi prima falſa eſſentia revelatur,
 ſolvensque aut menſtrum mirabile. 7. Metallorum
 ☿ificatio ſpiritualis. 8. Reductio ☿ in
 ☿ dulce ☉ in Cinnabarim.

Priusquam vero progrediamur ad extractionem
 ☿, necelle eſt ut purgationem ☿ communis doceamus,
 quæ variis modis inſtituitur.

1. Terendo cum pulvere rubro laterino, aut ☿
 in cera liquida fundendo.

2. Coquendo ☿ in ☿ & ☿, item in forti lixivio,
 item in Spiritu Terebinthinæ.

3. Purificando per corium.

4. Amalgamando cum ☿, ☉, ☿, aut cum ☿ in
 ☿ ſoluto & reducto, aut inſjectione in ☿ fuſum.

5. Sublimando cum limatura ☿, ☿, ☿, item cum
 calce viva carbonibusve tritis.

6. Revivificando { ſolutione factâ in ☿ per ☿.
 ſublimatione inſtituta per
 limaturam ☿.
 ratione prævia per ☿ &
 ol. ☿.
 ☿ris nativæ vel ☿ii bene-
 ficio.
 & illud per Regulum ☿
 aut calcem ☿.

Sequuntur tunc ☿ animationes vel roborationes.
 Item reductiones Corporum in ☿ per ☿, vel per
 K 5 men-

menstrua ☿ialia; quorum tot, quot literas continet alphabetum.

Clavei animatus ☿.

A. Acue ☿, donec fiat nive candidior, vitroque splendidior. Hoc per quatuor vel quinque vices, & ultra. Tunc cum oleo alcoholisato tere, & destilla per gradus; in fine forti Δ admoto in ∇ vasis recipientis, sicque vivificatur & ascendit usque ad dimidium vitri altitudinem. Sicque habes ☿ bene purificatum ac minus humidum. Fæces retinent in se impuritates ejus, quas facta animatione assumpsit, humiditas verò in altum elevatur humidi pulveris ad instar. Ex hoc purificato ☿, in medio adhærente, & calce $\odot$ vel D (prout tibi placuerit) fac amalgama. Bene tritum super marmore comprime per pannum densum fixumve. Remanens verò parti in panno adde tantum ☿, quantum auri vel argenti per pannum transiisse putes, tandemque amalgamationem nec non expressionem per pannum repete, donec rotum amalgama unà cum ☿ transiisse scias. Si verò nimium lentescat, repone illud per aliquot dies in fimum equinum ad emolliendum, tunc iterum, ut antea, exprime. Facto hoc omnem ☿ ter destilla, & si aliquid in metallo relictum, denuo tantum ☿ purificati addere necesse est ad emolliendum, iterum destilla. Si materia plus quam par est, lentesceret, in fimo equino ramdiu, ut antea, servanda est, donec omnis ☿ per destillationem transcensum sentias. Ad novum $\odot$ vel D recipiuntur z. xl. sive lx. ☿rii antequam z. i. $\odot$ aut Lunæ cum ☿ possit propelli. $\odot$ & D tunc ☿ anima appellantur, quia ☿ per hæc duo calidus fit & siccus. Sicque per se brevi tempore, si ipse cum $\odot$ & D miscetur, unicâ adhibitâ digestionem in $\odot$ & D transmutari potest.

Ale-

Alexandri de Suchten & Philolethæ ♀ D

B. Recipe ♀ ℥. iv. vel viii. addendo aliquid ☉, dum fluit, Regulum forma. Fluat iterum, fluentique materiæ adde ♂ ℥ i β & aliquid ☉. Effunde in conum tusorium, ut Regulus se à scoriis separet. Regulum terciâ vice funde per se, addendo aliquid ☉, adhuc semel separa à suis scoriis. Repete hoc quartâ vice, sic exurget Regulus depuratus.

Deinde recipe D fixæ ℥ i, Reguli prædicti ℥ β, fiat per fusionem massa plumbea, quæ facili negotio teri potest. In pulverem reductam, Phialæ impone. Adde ♀ vulgaris ℥ i, digere per horas viginti quatuor, ut fiat amalgama. Materiam hanc benè amalgamatam beneficio aquæ communis in vase fictili tam diu lava, donec omnis nigredo evanuerit, Regulusque polleat albedine. Aquas nigras decantatas serva, ut pulvis niger se ad fundum præcipitet. Istum pulverem factâ aquæ decantatione exsicca. Amalgama aquâ si laves salâ, eò citius fit album. Digestionem hanc & lavationem continua, donec nulla nigredo amplius visetur, hoc in passu autem diligentissimè opera adhibenda est. Amalgama hoc destilla ex Retorta in aquam recipientis, sic D fixa remanet, ♀ verò transcensus, lamellæ argenteæ candenti impositus ad evaporandum, illam extemplò aureo colore obductam videbis.

Hic nunc animatus ♀ ♂ ii D̄aris est, habensque vim metalla in ♀ reducendi & resolvendi, vocaturque ♀ primæ aquilæ.

Philoletha vult, ut labor hic septies repetatur, tunc enim ♀ septem aquilarum acquiri.

Nota. Opus hoc feliciter procedit, si D non est fixa, si crystalli ♀ adduntur: Etsi ☉ per tincturam

☿ exaltatur, elicitur ☿ solaris valdeque tingens, ☉ ipsum largiens, quod ipse observavi.

Claveus & Tachenius hic quoque consentiunt, nempe, metalla justâ ☿rii proportione amalgamata, fæces suas terrestres sursum deponere, reliqua verò in Balneo ☿ fieri.

Suchtenius tamen hanc vim separantem ☿, & quidem animato, præcipuè adscribit, acceptam ab argenteo Regulo ☿ii.

Tachenii ☿ ☽ ope ☿ vulgaris & nostri ☉.

C. Recipe ☽ p. j. ☿ vulgaris p. iij. (aliud Mss habet p. x.) fiat amalgama. Tere magna cum quantitate ☉ nostri, per tres dies integros, tunc propelle ex Retorta ☿ observatis gradibus tandem Δ forti. ☿ edulcoratum imbibe ☿ alcolifato, adde tantum ☉ ☐, quantum solvit dicta mixtura; digere per menses duos, intereà materiam sæpè in mortario vitreo vel marmoreo benè tere, donec ☉ sociata illud dealbet. Tunc sublima, revivifica, & sic habes ☿ ☽.

Bodensteinii ☿ ☽ ope nostri ☉ & communis ☿.

D. Recipe ☽ p. j, ☿ vulgaris p. iij, fiat amalgama. Lava ☉ & aceto; exsicca, tereque cum ☉ ☐ (alii recipiunt ☉) per aliquot horas destilla per gradus, & in ☿ fine Δ forti ad plenariam ☿ ascensionem. ☿ Quod remanet, digere in Phiala cum nostro ☿, hocque extrahe cæruleo viridem, interdum etiam (pro varietate corporum) flavam tincturam tam diu, donec nulla amplius extrahatur. Quod à solutione remanet, tractatur ut antea, amalgamando, destillando & extrahendo. Menstruum autem à tinctura abstrahere, ad siccitatem usque

usque. Quod remanet, tere benè cum ol. ☉ part. iij, sic acquiritur ☿ ♃.

Cum hoc ☿ anima ☿ communem, vel digere hunc ☿ ♃. cum amalgama ♃ per menses duos in cineribus calidis, albam tunc habebis massam. Huic adde p. ij. ☿ communis purificati, digere iterum per mensem ad albedinem. Hoc modo in infinitum potest augmentari. Additur etiam tantum ☿ purificati, quantum fixi è vase est extractum, ita ut singulis viginti quatuor horis absolutis pars una extrahi possit.

Dornæsi ☿ ♃ ope ☿ ☿tati.

E. Recipe ☉ libr. ij, ☽ libr. j. para ex iis ☿, solve in ista ☿ quantum vis; destilla, sic habebis ☿tatum. Hujus recipe partes quatuor, ☉ & ♃ partem unam, misce & ☿a, sic ☿ ascendit revivificatus, qui & aliquid de metallo secum evexit. Id quod remanet, iterum ☿a, addito novo ☿tato, idque toties repete, donec omne metallum à calce per ☿ sit liberatum, purificatumque. Hunc ☿ animatum iterum per octo dies in digestionem ☿a, eique ut augmentetur, adde dimidiam partem ☿ animati, & ☿a ut antea; Hocque tam diu repete, tantæque copiæ receptæ, prout placebit. Tunc præcipitatum istum per gradus fige, in capella examen exstite, sicque habes ☉ & ♃ bonam.

Digbæi ☿ dulcis & sudoriferus.

F. Fac amalgama ex ♃, tantumque ☿, quantum ♃ sociari permittit, ita ut hoc amalgama fiat instar Butyri. Hujus recipe part. vi, ☿tati nostri part. viii. Postquam bene trita & mixta, omnia ☿a ut ☿ dulcem, sic tres partes ♃ cum ☿ato ascendunt, ☿atum partim ☉, partim ☿ vivum æmulatur. ☿ reduci

in

in capella, = atum aquâ calidâ lavari potest, tali modo accipis ♀ currentem, tumque quantum ♀ sit augmentatus, vides. Porro ♀ hunc D arem amalgama cum ♂ , admisceque = ati communis ana, destilla ut antea, sic ♀ dulcem concretum habes, non salivantem, sed sudoriferum.

Quercetani ♀ D sine ♀ communi, tantum recreantibus & reagentibus rebus.

G. Recipe D marcâ unam, solve in V , præcipita cum = , calcem = tatam separa. Oleum ♀ ad eminentiam trium digitorum affunde, menstruum Δ leni ad siccitatem usque abstrahere: Oleo ♀ recenti cohoba, & ut antea abstrahere, hocque per quatuor vices, quo labore suscepto quatuordecim dies consumsi. Quod remanet, addito = Z iv. & ♀ , non ♀ calcinato, probè tere. Omnia si benè mixta, Oleo ♀ p. c. ad eminentiam quatuor digitorum affunde. Per dies decem in Balneo Mariæ digere, vase benè munito; Humiditatem abstrahere, = aque unâ residuum, = atum crystalli formâ habebis vel flavum. Collige illud, misceque cum dimidia parte ♀ calcinati & ♀ ana. Imbibe cum oleo ♀ , globulos nucum avellanarum æquantes magnitudinem forma, sicca, illosque destilla ex Retorta in aquam frigidam recipientis, sicutotum corpus in ♀ currentem redactum videbis.

Beguini ♀ D sine ♀ vulgari, tantum rebus recreantibus, calceque D subtilisata.

H. Recipe D Z i, solve in V , solutū destilla Δ forti, destillatam serva, indissoluta verò quæ remansit, V recenti solve, idque tam frequenter donec omnis D in forma spiritus sit transjecta. Omnem liquorem

rem destillatum conjunge, Menstruumque per Balneum Mariæ abstrahere usque ad siccitatem, & quidem Δ leni, $\ominus$ viridi remanente. Huic $\sim$ $\ominus$ affunde, adjuncta $\square$ pulverisati & $\star$ anatica proportione. Phialæ orificium statim obtura, & in Balneo Mariæ per sex septimanas digere; lenissimo calore tunc abstrahere ad consistentiam pultis; affricu solo facto $\odot$ albedinem induit. Materiæ dictæ p. i. terræ nigræ, cocti & calcinati $\square$ p. iij. adde, destilla igne processionis per gradus, habebis $\zeta\beta$ φ $\mathcal{D}$ circiter. Processus hujus effectus verbis verè respondet.

Bécheri φ $\mathcal{D}$ sine φ vulgari, tantum recreantibus rebus.

I. Recipe $\mathcal{D}$ ζ i, solve in nostro spiritu $\ominus$. Phlegma per Balneum Mariæ à solutione abstrahere; residuo $\ominus$ $\square$ & $\square$ calcinatum ana ζ iij, $\times$ ζ iv. adde, & obtura vasculum, per viginti dies noctesque pone in digestionem, & liquorem usque ad siccitatem abstrahere. Sublimando $\mathcal{D}$ cum $\ominus$ $\square$ evehitur, $\sim$ atum hoc cum oleo $\triangle$ terendo misce, φ sic currentem acquiris; aut $\sim$ atum solum in aqua vitæ solve, habes quod postulas. Hæc vera sunt, Viennæ enim proprio labore possessor hujus factus sum. Lege de hoc $\ominus$ Isaacum Hollandum vol. 3. p. 348. 349. Theatrum Chymicum, Item Claveum triplicem præparationem monstrantem.

Aliæ variæ φ rificaciones $\mathcal{D}$, etiam sine φ vulgari recreantibusque rebus tantum.

K I. Recipe $\oplus$, $\ominus$ calcinati, $\oplus$ ana. Ex iis alice $\mathcal{R}$. ($\mathcal{R}$ ex $\ominus$ & $\oplus$ ana libri & sale alcali ζ iv. parata melior est) in prædicta $\mathcal{R}$ ζ ij solve, $\mathcal{D}$ vel $\mathcal{D}$ ζ i, menstruum abstrahere usque ad tertias; resi-

residuo nostrum spiritum vini affunde, aquæ immitte, & in cellam ad crystallisandum repone, concrefcit statim $\ominus$ $\oplus$ tri formam æmulans. Crystallus cum $\oplus$, $\oplus$ & $\ominus$ commisce; invicem benè tere, digere cum $\oplus$ Ψ , illum iterum abstrahe, hunc $\ominus$, Ψ tuum invenies.

Mutata $\text{E}^{\prime}\chi\epsilon\iota\theta\eta\sigma\iota$ Ψ D Azzensels.

K. 2. Recipe D q. v. solve in ∇ , $\ominus$ a beneficio $\ominus$, edulcora, $\square$ calcinatum adde, destilla per Retortam, D una marca reddit Ψ D Z i. Talis Ψ Z i. profedi, cujus pars una partes octo Ψ in D transmavit.

Vel

K 3. Recipe D Z i β , solve in ∇ , solutione facta adde $\square$ Z iij, Ψ . affunde ad eminentiam trium digitorum, redige ad consistentiam pultis, solutioni D guttatim instilla, donec sibilare desinat. Abstrahe usque ad siccitatem, quod remanet cum oleo $\square$ imbibe, è Retorta propelle, Ψ tali ratione se sublimat, quem lavando aquâ calidâ vivifica.

K 4. Recipe D cornuæ q. v. edulcatione factâ exsicca. Hujus Z iv recipe, $\ominus$ $\square$ Z iij, alcali Z iv, Ψ ad eminentiam trium digitorum affunde, in Balneo Mariæ per mensem in Phiala benè lutata digere, usque ad siccitatem leni calore abstrahe. Tunc alembico cæco imposito sublima, $\ominus$ atum adjuncto $\square$ calcinato tere, massam compone ex albumine ovi, farinaque triticea. Globulos forma, illosque forti Δ destilla, habebis Ψ currentem in aqua recipientis.

Alio adhuc modo

K 5. Recipe D q. v. solve in ∇ , oleum $\oplus$ affunde, vel ∇ abstrahe usque ad tertias, & crystallisa.

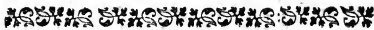
stallisa. Crystallis adde spiritum ☉, digere per aliquot tempus: destilla, cum oleo ☿ sublima, sic habes ☿ currentem. ☿ simile est ☽ inftar ceræ fluentis.

Raymundi Lullii magnum menstruum putridum per triplicem reactionem in aquam ☿rialem, à quodam chymico Viennæ accepit Author, estque præparatio ☿ & ☽ ☉, eorumque reactio.

L. Num. 1. Primò notabilis quantitas Urinæ lento Δ ad consistentiam mellis evaporanda est, quæ Sapa Urinæ vocatur. Homerdam in olla forti Δ calcina, donec nullus amplius fætor nares feriat. Simili modo etiam fæces, quæ in destillatione ☿ remanent, calcina, fæces verò priùs per pannum exprimendæ & exsiccandæ sunt ante ipsarum calcinationem.

Recipe nunc Homerdæ calcinatæ, dictarum fæcum anaticam proportionem, misce cum Sapa Urinæ, donec non amplius reagat, neque strideat. Hoc factò per alembicum lento igne ad siccitatem usque statim destilla, liquorem transcensum per Balneum Mariæ rectifica, donec guttæ rubræ prodire incipiant, desine, iterumque rectifica spiritum ascensum cum suo ☉ nato vel volatili, rubram vel fusam residentiam serva per se.

Nunc ex prioribus supradictis fæcibus calcinatis vini & Sp. ☿ rectificato massam pultiformem para, abstrahè, Homerdamque tincturam, quantum possibile, extrahe. Homerda non solum siccata, sed &, ut dictum, calcinata requiritur, illam adhuc semel abstrahè, spiritum habebis igneum, quem cum priori ☽ ☉ conjunge, conjuncta in se operando vires

D. JOHANNIS JOACHIMI
BECHERI

CONCORDANTIA
MERCURIORUM LUNÆ.

Lustratori harum operationum duo potissimum
consideranda veniunt. 1. Reductionis Dnæ
possibilitas in ☿ aut per ☿ ; aut. 2. sine ☿ , tantum
Mercurialis Menstrui beneficio seu aquæ Mercurialis.

Qui utuntur ☿ , aut recipiant ☿ communem
lotum, ut Claveus, aut acuatum, qui Alexander de
Suchten in usu est. Aliis placeat Salia, ut ⊖ com-
mune, quod Tachenio salivam movet; vel ⊕ ,
more Bodensteinii. Alii eligunt ☿ -atum, ut Dig-
bæus; aut ☿ -atum, qualem Processum observat
Dornæsius.

Qui nullo utuntur ☿ io, menstrua sua Mercuria-
lia amant, eaque duplicis sunt generis. Unum con-
sistit in salibus & aquis resuscitativis, in quibus Dna
digeritur, tali nempe ratione una materia agit & ope-
ratur in alteram. Recipiunt autem hi vel calcem
vel solutionem Dnæ , quæ duo Quercetanus aliis
præfert; aut Dnam in ⊖ aut crystallos redigunt, ad
Mentem Begumi. Alii menstruum parant mixtum,
quod absque reactione Dnam penetrat. Illud au-
tem fit vel viâ humidâ, qualem sequitur Lullius men-
struo suo fœtido; vel siccâ, ⊕ lium siccorum be-
neficio, ad ductum Paracelsi in suo circulato.

Duæ itaque viæ generales sunt ad eliciendum ☿
ex Metallis, nempe cum & sine ☿ , quæ postmodum in
octo minores peculiareque vias dividuntur.

Adhæc

Adhæc varia alia secreta concurrunt, utpote
 1. Præparatio & inceratio terræ figentis, maximum
 totius Chymixæ Mysterium. 2. Paratio ☿ in ☉.
 3. Præparatio & Usus ☿ in ☿. 4. Qua ratione perpetuum
 ☿ in ☿ augmentum procurandum. 5. Reductio
 in aquam, ejusque Usus. 6. Separatio & resolutio
 in ☿ cotnuæ, ubi prima falsa essentia revelatur,
 solvensque aut mēstruum mirabile. 7. Metallorum
 ☿ificatio spiritualis. 8. Reductio ☿ in
 ☿ dulce ☉ in Cinnabarim.

Priusquam vero progrediamur ad extractionem
 ☿, necesse est ut purgationem ☿ communis doceamus,
 quæ variis modis instituitur.

1. Terendo cum pulvere rubro laterino, aut ☿ in
 cera liquida fundendo.

2. Coquendo ☿ in ☿ & ☿, item in forti lixivio,
 item in Spiritu Terebinthinæ.

3. Purificando per corium.

4. Amalgamando cum ☿, ☉, ☽, aut cum ☉ in
 ☿ soluto & reducto, aut in injectione in ☿ fufum.

5. Sublimando cum limatura ☿, ☿, ☿, item cum
 calce viva carbonibusve tritis.

6. Revivificando { solutione factâ in ☿ per ☿.
 sublimatione instituta per
 limaturam ☿.
 ratione prævia per ☿ &
 ol. ☿.
 ☿ris nativæ vel ☿ii bene-
 ficio.
 & illud per Regulum ☿
 aut calcem ☽.

Sequuntur tunc ☿ animationes vel roborationes.

Item reductiones Corporum in ☿ per ☿, vel per

menstrua ☿ialia; quorum tot, quot literas continet alphabetum.

Clavei animatus ☿.

A. Acue ☿, donec fiat nive candidior, vitroque splendidior. Hoc per quatuor vel quinque vices, & ultra. Tunc cum oleo alcoholisato tere, & destilla per gradus; in fine forti Δ admoto in ∇ vasis recipientis, sicque vivificatur & ascendit usque ad dimidium vitri altitudinem. Sicque habes ☿ bene purificatum ac minus humidum. Fæces retinent in se impuritates ejus, quas facta animatione assumpserat, humiditas verò in altum elevatur humidi pulveris ad instar. Ex hoc purificato ☿, in medio adhærente, & calce $\odot$ vel D (prout tibi placuerit) fac amalgama. Bene tritum super marmore comprime per pannum densum fixumve. Remanens verò parti in panno adde tantum ☿, quantum auri vel argenti per pannum transiisse putes, tandemque amalgamationem nec non expressionem per pannum repete, donec totum amalgama unà cum ☿ transiisse scias. Si verò nimium lentescat, repone illud per aliquot dies in finum equinum ad emolliendum, tunc iterum, ut antea, exprime. Facto hoc omnem ☿ ter destilla, & si aliquid in metallo relictum, denuo tantum ☿ purificati addere necesse est ad emolliendum, iterum destilla. Si materia plus quam pat est, lentesceret, in fimo equino tamdiu, ut antea, servanda est, donec omnis ☿ per destillationem transcensum sentias. Ad novum $\odot$ vel D recipiuntur ζ . xl. sive lx. ☿tiii antequam ζ . i. $\odot$ aut Lunæ cum ☿ possit propelli. $\odot$ & D tunc ☿ anima appellantur, quia ☿ per hæc duo calidus fit & siccus. Sicque per se brevi tempore, si ipse cum $\odot$ & D miscetur, unicâ adhibitâ digestionem in $\odot$ & D transmutari potest.

Alexandri de Suchten & Philolethæ ☿ ♃

B. Recipe ☿ ℥. iv. vel viii. addendo aliquid ☉, dum fluit, Regulum forma. Fluat iterum, fluentique materiæ adde ☿ ℥ i β & aliquid ☉. Effunde in conum fusorium, ut Regulus se à scoriis separet. Regulum tertiâ vice funde per se, addendo aliquid ☉, adhuc semel separa à suis scoriis. Repete hoc quartâ vice, sic exurget Regulus depuratus.

Deinde recipe ♃ fixæ ℥ i, Reguli prædicti ℥ β, fiat per fusionem massa plumbea, quæ facili negotio teri potest. In pulverem reductam, Phialæ impone. Adde ☿ vulgaris ℥ i, digere per horas viginti quatuor, ut fiat amalgama. Materiam hanc benè amalgamatam beneficio aquæ communis in vase fictili tam diu lava, donec omnis nigredo evanuerit, Regulusque polleat albedine. Aquas nigras decantatas serva, ut pulvis niger se ad fundum præcipitet. Istum pulverem factâ aquæ decantatione exsicca. Amalgama aquâ si laves falsâ, eò citius fit album. Digestionem hanc & lavationem continua, donec nulla nigredo amplius visetur, hoc in passu autem diligentissimè opera adhibenda est. Amalgama hoc destilla ex Retorta in aquam recipientis, sic ♃ fixa remanet. ☿ verò transcensus, lamellæ argenteæ candenti impositus ad evaporandum, illam extemplò aureo colore obductam videbis.

Hic nunc animatus ☿ ℥ ii Paris est, habensque vim metalla in ☿ reducendi & resolvendi, vocaturque ☿ primæ aquilæ.

Philoletha vult, ut labor hic septies repetatur, tunc enim ☿ septem aquilarum acquiri.

Nota. Opus hoc feliciter procedit, si ♃ non est fixa, si crystalli ♀ adduntur: Etsi ☉ per tincturam

☿ ex-

☿ exaltatur, elicitur ☿ solaris valde que tingens, ☉ ipsum largiens, quod ipse observavi.

Claveus & Tachenius hic quoque consentiunt, nempe, metalla iusta ☿rii proportione amalgamata, faeces suas terrestres sursum deponere, reliqua vero in Balneo ☿ fieri.

Suchtenius tamen hanc vim separantem ☿, & quidem animato, praecipue adscribit, acceptam ab argenteo Regulo ☿ii.

Tachenii ☿ ☽ ope ☿ vulgaris & nostri ☉.

C. Recipe ☽ p. j. ☿ vulgaris p. iij. (aliud Mss habet p. x.) fiat amalgama. Tere magna cum quantitate ☉ nostri, per tres dies integros, tunc propelle ex Retorta ☿ observatis gradibus tandem Δ forti. ☉ edulcoratum imbibe ☽ alcolifato, adde tantum ☉ ☐, quantum solvit dicta mixtura; digere per menses duos, interea materiam saepe in mortario vitreo vel marmoreo benètere, donec ☉ sociata illud dealbet. Tunc sublima, revivifica, & sic habes ☿ ☽.

Bodensteinii ☿ ☽ ope nostri ☉ & communis ☿.

D. Recipe ☽ p. j, ☿ vulgaris p. iij, fiat amalgama. Lava ☉ & aceto; exsicca, tereque cum ☉ ☐ (alii recipiunt ☉) per aliquot horas destilla per gradus, & in ☽ fine Δ forti ad plenariam ☿ ascensionem. ☽ Quod remanet, digere in Phiala cum nostro ☿, hocque extrahe caeruleo viridem, interdum etiam (pro varietate corporum) flavam tincturam tam diu, donec nulla amplius extrahatur. Quod à solutione remanet, tractatur ut antea, amalgamando, destillando & extrahendo. Menstruum autem à tinctura abstrahere, ad siccitatem usque

usque. Quod remanet, tere benè cum ol. ☉ part. iij, sic acquiritur ☿ ♃.

Cum hoc ☿ anima ☿ communem, vel digere hunc ☿ ♃. cum amalgama ♃ per menses duos in cineribus calidis, albam tunc habebis massam. Huic adde p. ij. ☿ communis purificati, digere iterum per mensem ad albedinem. Hoc modo in infinitum potest augmentari. Additur etiam tantum ☿ purificati, quantum fixi è vase est extractum, ita ut singulis viginti quatuor horis absolutis pars una extrahi possit.

Dornæsi ☿ ♃ opè ☿ ☿tati.

E. Recipe ☉ libr. ij, ☽ libr. j. para ex iis ☿, solve in ista ☿ quantum vis; destilla, sic habebis ☿tatum. Hujus recipe partes quatuor, ☉ & ♃ partem unam, misce & ☿, sic ☿ ascendit revivificatus, qui & aliquid de metallo secum evexit. Id quod remanet, iterum ☿, addito novo ☿tato, idque toties repete, donec omne metallum à calce per ☿ sit liberatum, purificatumque. Hunc ☿ animatum iterum per octo dies in digestionè ☿, eique ut augmentetur, adde dimidiam partem ☿ animati, & ☿ ut antea; Hocque tam diu repete, tantâque copiâ receptâ, prout placebit. Tunc præcipitatum istum per gradus fige, in capella examen exstite, sicque habes ☉ & ♃ bonam.

Digbæi ☿ dulcis & sudoriferus.

F. Fac amalgama ex ♃, tantumque ☿, quantum ♃ sociari permittit, ita ut hoc amalgama fiat instar Butyri. Hujus recipe part. vi, ☿tati nostri part. viii. Postquam bene trita & mixta, omnia ☿ ut ☿ dulcem, sic tres partes ♃ cum ☿tato ascendunt, ☿tatum partim ☉, partim ☿ vivum æmulatur. ☿ reduci in

in capella, ☉ atum aquâ calidâ lavari potest, tali modo accipis ☿ currentem, tumque quantum ☿ sit augmentatus, vides. Porro ☿ hunc ☽ arem amalgama cum ♁ , admisceque ☉ ati communis ana, destilla ut antea, sic ☿ dulcem concretum habes, non salivantem, sed sudoriferum.

Quercetani ☿ ☽ sine ☿ communi, tantum re-
creantibus & reagentibus rebus.

G. Recipe ☽ marcâ unam, solve in ☽ , præcipita cum ☉ , calcem ☉ atam separa. Oleum ☿ ad eminentiam trium digitorum affunde, menstruum △ leni ad siccitatem usque abstrahe: Oleo ☿ recenti cohoba, & ut antea abstrahe, hocque per quatuor vices, quo labore suscepto quatuordecim dies consumsi. Quod remanet, addito ☉ ♁ iv. & ☉ , non ☿ calcinato, probè tere. Omnia si benè mixta, Oleo ♁ p. c. ad eminentiam quatuor digitorum affunde. Per dies decem in Balneo Mariæ digere, vase benè munito; Humiditatem abstrahe, ☉ aque unâ residuum, ☉ atum crystalli formâ habebis vel flavum. Collige illud, misceque cum dimidia parte ☿ calcinati & ☽ ana. Imbibe cum oleo ♁ , globulos nucum avellanarum æquantes magnitudinem forma, sicca, illosque destilla ex Retorta in aquam frigidam recipientis, fictorum corpus in ☿ currentem redactum videbis.

Beguini ☿ ☽ sine ☿ vulgari, tantum rebus re-
creantibus, calceque ☽ subtilisata.

H. Recipe ☽ ♁ i, solve in ☽ , solutū destilla △ forti, destillatam serva, indissoluta verò quæ remansit, ☽ recenti solve, idque tam frequenter donec omnis ☽ in forma spiritus sit transyecta. Omnem liquorem

rem destillatum conjunge, Menstruumque per Balneum Mariæ abstrahere usque ad siccitatem, & quidem Δ leni, $\ominus$ viridi remanente. Huic $\sim$ $\ominus$ affunde, adjuncta $\boxplus$ pulverisati & $\star$ anatica proportione. Phialæ orificium statim obtura, & in Balneo Mariæ per sex septimanas digere; lenissimo calore tunc abstrahere ad consistentiam pultis; affricu solum facto $\odot$ albedinem induit. Materiæ dictæ p.i. terræ nigræ, cocti & calcinati $\boxplus$ p. iij. adde, destilla igne processionis per gradus, habebis $\zeta\beta$ $\wp$ $\mathcal{D}$ circiter. Processus hujus effectus verbis verè respondet.

Bécheri $\wp$ $\mathcal{D}$ sine $\wp$ vulgari, tantum recreantibus rebus.

I. Recipe $\mathcal{D}$ ζ i, solve in nostro spiritu $\ominus$. Phlegma per Balneum Mariæ à solutione abstrahere; residuo $\ominus$ $\square$ & $\boxplus$ calcinatum ana ζ iij, $\times$ ζ iv. adde, & obtura vasculum, per viginti dies noctesque pone in digestionem, & liquorem usque ad siccitatem abstrahere. Sublimando $\mathcal{D}$ cum $\ominus$ $\square$ evehitur, $\hat{=}$ atum hoc cum oleo $\hat{=}$ terendo misce, $\wp$ sic currentem acquiris; aut $\hat{=}$ atum solum in aqua vitæ solve, habes quod postulas. Hæc vera sunt, Viennæ enim proprio labore possessor hujus factus sum. Lege de hoc $\ominus$ Isaacum Hollandum vol. 3. p. 348. 349. Theatrum Chymicum, Item Claveum triplicem præparationem monstrantem.

Aliæ variæ $\wp$ rificationes $\mathcal{D}$, etiam sine $\wp$ vulgari recreantibusque rebus tantum.

K 1. Recipe $\oplus$, $\ominus$ calcinati, $\oplus$ ana. Ex iis elice $\mathcal{R}$. ($\mathcal{R}$ ex $\ominus$ & $\oplus$ ana libri & sale alcali ζ iv. parata melior est) in prædicta $\mathcal{R}$ ζ ij solve, $\odot$ vel $\mathcal{D}$ ζ i, menstruum abstrahere usque ad tertias; resi-

residuo nostrum spiritum vini affunde, aquæ immitte, & in cellam ad crystallifandum repone, concrefcit statim $\ominus$ $\oplus$ tri formam æmulans. Crystallos cum $\oplus$, $\ominus$ & $\boxplus$ commisce; invicem benè tere, digere cum $\boxplus$ $\forall$, illum iterum abstrahere, hunc $\boxplus$, $\forall$ tuum invenies.

Mutata $E\gamma\chi e i g n o s$ $\forall$ $\boxplus$ Azzensels.

K. 2. Recipe $\boxplus$ q. v. solve in $\forall$, $\boxplus$ beneficio $\ominus$, edulcora, $\boxplus$ calcinatum adde, destilla per Retortam, $\boxplus$ una marca reddit $\forall$ $\boxplus$ $\boxplus$ i. Talis $\forall$ $\boxplus$ i. profedi, cujus pars una partes octo $\forall$ in $\boxplus$ transmavit.

Vel

K 3. Recipe $\boxplus$ $\boxplus$ iß, solve in $\forall$, solutione facta adde $\boxplus$ $\boxplus$ iij. $\forall$. affunde ad eminentiam trium digitorum, redige ad consistentiam pultis, solutioni $\boxplus$ guttatim instilla, donec sibilare desinat. Abstrahere usque ad siccitatem, quod remanet cum oleo $\boxplus$ imbibe, è Retorta propelle, $\forall$ tali ratione se sublimat, quem lavando aquâ calidâ vivifica.

K 4. Recipe $\boxplus$ cornuæ q. v. edulcatione factâ exsicca. Hujus $\boxplus$ iv recipe, $\ominus$ $\boxplus$ iij, alcali $\boxplus$ iv, $\forall$ ad eminentiam trium digitorum affunde, in Balneo Mariæ per mensem in Phiala benè lutata digere, usque ad siccitatem leni calore abstrahere. Tunc alembico cæco imposito sublima, $\boxplus$ atum adjuncto $\boxplus$ calcinato tere, massam compone ex albumine ovi, farinaque triticea. Globulos forma, illosque forti Δ destilla, habebis $\forall$ currentem in aqua recipientis.

Alio adhuc modo

K 5. Recipe $\boxplus$ q. v. solve in $\forall$, oleum $\oplus$ affunde, vel $\forall$ abstrahere usque ad tertias, & crystallifata.

stallisa. Crystallis adde spiritum ☉, digere per aliquot tempus: destilla, cum oleo ☿ sublima, sic habes ☿ currentem. ☿ simile est ☽ in star ceræ fluentis.

Raymundi Lullii magnum menstruum putridum per triplicem reactionem in aquam ☿ riale, à quodam chymico Viennæ accepit Author, estque præparatio ☿ & ☿ ☉, eorumque reactio.

L. Num. 1. Primò notabilis quantitas Urinæ lento Δ ad consistentiam mellis evaporanda est, quæ Sapa Urinæ vocatur. Homerdam in olla forti Δ calcina, donec nullus amplius fœtor nares feriat. Simili modo etiam fæces, quæ in destillatione ☿ remanent, calcina, fæces verò priùs per pannum exprimendæ & exsiccandæ sunt ante ipsarum calcinationem.

Recipe nunc Homerdæ calcinatæ, dictarum fæcum anaticam proportionem, misce cum Sapa Urinæ, donec non amplius reagat, neque strideat. Hoc factò per alembicum lento igne ad siccitatem usque statim destilla, liquorem transcensum per Balneum Mariæ rectifica, donec guttæ rubræ prodire incipiant, desine, iterumque rectifica spiritum ascensum cum suo ☉ nato vel volatili, rubram vel fusam residentiam serva per se.

Nunc ex prioribus supradictis fæcibus calcinatis vini & Sp. ☿ rectificato massam pultiformem para, abstrahè, Homerdamque tincturam, quantum possibile, extrahe. Homerda non solum siccata, sed &, ut dictum, calcinata requiritur, illam adhuc semel abstrahè, spiritum habebis igneum, quem cum priori ☿ ☉ conjunge, conjuncta in se operando vires

exercebunt, & aliud tertium $\ominus$ diversæ naturæ respectu prioris accipies, quod $\forall$ congelati nomine venire potest.

Præparatio stercoreati $\times$, ejusque conjunctio cum oleo $\square$ & $\square$ fœtido.

Num.2. Acetum vini forte recipe, non destillatum, calcinatæ non siccatae Homerdæ ad eminentiam quatuor digitorum affunde, in arena usque ad siccitatem destilla. Liquorem hunc fuscæ residentia Urinæ affunde, uti supra dictum, ut coeant invicem, sic $\ominus$ volatile oleorum habebis. Post oleosum $\ominus$ $\square$ cum eodem $\times$ stercoreato extrahitur, modo sequenti, sic alterum $\ominus$ oleosum volatile possidebis.

Spiritus $\square$ Præparatio.

Num.3. Recipe $\square$ $\square$ libr. x. calcina cum $\oplus$ & edulcora beneficio $\square$ aquæ calidæ, habebis lixivium $\ominus$ fixo imprægnatum. In eodem lixivio coque $\square$ crudi libr. x. per horæ dimidium, & tantum aquæ fontanæ affunde, quantum coctione consumptum, idque repete quâlibet dimidiâ horâ elapsâ, donec lixivium inspissatum consistens, rufique coloris sit. Illud destilla ex Retorta observatis gradibus, phlegmate propulso aliud vas recipiens applica. Phlegma nullius est usus, spiritum verò sequentem relicto oleo fœtido rectificâ. De hujus usu dictum est in fine Num. 2. Caput mortuum primæ destillationis Spiritus $\square$ ad usum serva.

Dictorum fixorum Salium commixtio & unio, cum mediocribus fixis, ut & volatilibus salibus, eorumque destillatio & volatilifatio.

$\square$ & $\forall$ cucurbitæ infunde, uti supra descripsimus. Duo salia etiam adde, istud nempe ex fœtido

fœtido oleo ☐, alterumque ex ☐ paratum, per
 reactionem ✕ stercorati Num.2. Idem duo ☐ ☐,
 videlicet Homerda & fœcum vini Num.1. ut &
 ☐ ☐ Num.3.

Omnibus his prioris destillati & rectificati ☐
 ☐ totam quantitatem affunde, ex cucurbita per
 gradus destilla, sic ☐ volatilia fixis ☐ libus mari-
 tata more aliorum spirituum communium alembi-
 cum transcendunt. Hujus ☐tus cohobationem
 institue à proprio ☐ prius præparato per repetitas
 vices, donec omnem spiritum bonum vas recipiens
 contineat.

Spiritus hic Philosophicus Lullii omnia mine-
 ralia, metallaque in ☐ facillè reducit.

Idem Processus, sed breviori viâ absolvendus.

L.2. Recipe Sapa ☐, Sapa Homerda, Sapa vini,
 Sapa ✕ ana, calcinata Homerda & ☐ ana ad-
 misce, per gradus destilla, postremo ☐ igne in-
 tensius aucto. Omnia cohoba, ☐ volatile,
 oleum & ☐ toties destilla, donec etiam ☐ fixum aut
 ☐ in forma spiritus propulsam videas, ad quod effi-
 ciendum in fine ignis fortissimus gradus requiri-
 tur.

Observatum est, quod spiritus cum ☐ vel Sapa ☐
 mixtus, nempe repetitis solutionibus & coagulatio-
 nibus benè purificati ☐ vel salis alcali ex cineri-
 bus clavellatis, forti ☐ que Δ iterum destilla-
 tus, ☐ fixum in fine ☐ Butyri ad instar prove-
 niat, noctu lucens meniscusque ignis fulgorem res-
 que variæ eo inunctæ splendorem accipiant, idque
 sine detrimento aliquo corporis.

Notandum quoque est, Regulam ☐nii & ☐a-
 lem (melius verò nostrum ☐) si beneficio bonæ

notæ ∇ solvatur, & deinde cum alcali aliquo miscetur, fortique Δ æetur, in q currentem resolvi. Idem & hoc H & D cornua quoque faciunt.

Prædictum Menstruum faciliori negotio præparari potest.

L. 3. Solve oleum fœtidum M & O , (vel EE ex pilis cervinis destilla, tum quod semper optimum est) in X ; M & O , M & vini per tempus aliquot digere, & per se rectifica, tunc forti lixivio ex M & O , pilis cervinis vel Homerda parato, quantum lubet solve, solutionem usque ad siccitatem inspissa, Δ forti iterum destilla, sæpe cohoba, postremoque destilla, & sæpe adjuncto M cohoba.

Nota ergo, omnia acida corrosiva, præsertim ol. H & ∇ per nostrum oleum M præcipitari, ex quibus aliud tertium O priori contradistinctum oritur. Diversus planè spiritus, si distillatur, existit. Oleum H verò & ∇ per reactionem in Phlegma vertuntur. Attamen si destillatio reiteratur in igneum penetrantem, non tamen corrosivum spiritum illud ipsum mutatur, qui etiam non reagit, si aliis O libus acidis admiscetur.

Interim tamen solvens largitur egregium. Vide Glauberum de tribus principiis, ubi hoc sequens extat.

Recipe Homerdam siccata & sine O , extrahe cum ∇ rectificato, tunc destilla: Impositâ campanâ sat capaci accende, quicquid in liquorem vertitur, serva. Huic impone cujuscunque generis semina, e. g. Petroselini terræ vel etiam arenæ in patina quadam contentæ ad eminentiam duorum digitorum

gitorum committe, Solisque radiis expone, sic accrescit.

Paracelsi Circulatum majus & minus; sive Sal
rejus enixum.

M. Finis & Scopus ꝑrificationis hic est, metallis, quæ ꝑrialia fieri debent, terrâ ꝑriali imprægnari, cujus abundantia liquiditatem decomposito largitur.

Ideò necesse est, ut talia menstrua sive salia ꝑrificantiâ multum talis terræ ꝑrialis in se contineant.

¶ noster verò dives est tali terra, difficillimè tamen candescendo obtinetur. Terra enim ista ¶ reâ igne magis fixatur, quod ☉ ¶ testatur. Ideò Paracelsi intentio est, ut elementa ¶ crudi diu circulentur,

ad ¶ terram subtilem faciendam, hocque longâ digestionem institutâ, multâque aquâ, elementa etiam per putrefactionem separanda.

Unde ipse primò spiritum valdè igneum destillat, cætera evaporat usque ad Sapæ consistentiam. Spiritum & Sapam iterum tam diu digerit, donec postremò ☉ volatile acceperit, quod ☉ circulatum vel enixum propter longam circulationem & digestionem vocat.

Hujus particula in nostro ¶ soluta, ☉ statim & quidem sine strepitu dissolvit, ☉que nudo hoc ☉ illinitum, fit album & in ¶ vertitur.

¶ Omnis autem terra calcinata, licet ¶ , ☉ vel alia inutilis, citius subtilisatur, si in nostro ¶ solvitur, filtratur, terraque cum eo defæcatur, tuncque crystallisatur.

Crystallus illos iterum destilla, laboremque hunc tam diu continua, donec omne ¶ in ☉ crystallinum redactum sit, quod Philosophorum magisterium est.

Sit itaque vel Spiritus, vel ☉ volatile, idem est, eandem enim vim, ac Paracelsi circulatum habet.

¶

¶

¶

¶

¶

¶

¶

Circulatum minus verò ipse appellat, quia vel vim exiguam habet, vel quia brevi tempore præparatur. Vide Fernelium de abditis rerum causis pag. 531, c. 1. sub finem & initio cap. 2. Ibidem principium operis philosophici demonstratum est.

Aliud etiam $\ominus$ volatile, nempe ex $\star$ & ejus destillatione oleum præparatur. Hoc à quibusdam circulatum vocatur, quia natura terram trialem in $\star$ volatilem reddit. Ad hujus præparationem recipe primò $\star$ libr. vii, terræ pinguis lib. ij. misce, globulos forma, forti igne destilla, Phlegma inutile, quod prodiit, rejice. v aëri expone, ut abeat in pulvem, misce iterum cum recenti $\star$ co libr. j. ex retorta destilla, $\ominus$ volatile in collo retortæ invenies, quod aëri expositum abit in deliquium. Literas hoc liquore in lamellam q pingue novâ pennâ admotâ, sic omnes literæ fiunt triales , & per hoc oleum q , alia etiam metalla faciliè in q reducuntur.

Duo sequentes Processus sunt ex Laboratorio Electoris Palatini, ex antiquo Mss. partim autem imperfectè, partim vitiosè descripti. Attamen isti pulveres explicant nigros, quod nullus alius præstitit processus.

N. Isti duo Processus valdè sunt notabiles ad q D faciendum, hocque ordine ad tincturam, ejusque multiplicationem. Ideò recipe D quantum vis, solve in v , cum oleo q præcipita, statum cum muria tere, sicca, terque repere. Oleum q tunc ad eminentiam trium digitorum affunde, per mensem digere, calcem edulcora, novum spiritum q affunde, per octo D P digere, sic D se in q currentem resolvit, non tamen
ita

ira felici cursu movetur ac ☿ communis, neque totus in fumum abit; lamellis ☿ impositus, cineres relinquit subtiles. Omnia tria elementa in se habet, ☉, ♀, ☿, etiam necessarios colores. Eius purificatio fit ☉ando, vel etiam solvendo, sicque crystallifando & extrahendo; in Phialam impositus, diuturnâ digestionem continuatâ coagulatus, nigrescit.

Sequitur ejus Fixatio.

Recipe calcis ☽ p. j. ☿ ☽ p. viii, misce, digereque per dies octo sensim, sic deponit contenta, aut in terram se resolvit nigram, quam ☿ oleo semel imbibe, tuncque fermentationem ita institue.

Recipe terræ hujus nigræ p. ij, ☽ p. iij, digere eousque, donec massa in albedinem versa fixa existat. Partem unam cum tribus ☿ partibus iterum commisce, digere, ut lapis albus fiat. Cum hujus parte una tinge, cumque altera augmenta, tertiam rubore fixo sequenti ratione imprægna.

E. g. ejus ☿ iv. Phialæ committe benè lutatæ primo ☽ ☿ stent in primo gr. secundo ☽ in secundo, talique modo usque ad ruborem continua. Tunc extâa he ♀ ejus, hujus unam partem cum ☉ vel tribus partibus ☽ commisce, deinde fige & multiplica.

☿ hic mater est nostræ terræ, cum nostro aceto ipsam lava, notabilem quantitatem ☿ rectificatissimi affunde, in fimo per quatuordecim ☽ ☿ institutâ digestionem in Balneo Mariæ destilla, sic terra remanet admodum flava; collige eam, & per septem ☽ ☿ in igne verberii fortissimo calcina; tere, ☿ iterum imbibe sextaria quantitate, videbis fœtidam terram nigram dejectam in fundo ☿ circiter. ☿ decanta, in Balneo Mariæ destilla, terræ

niveæ ꝑj. vel ꝑß remanet. Hanc in terram aquam vel leonem viridem, fermento nostro ita unitum, seminare potes.

Fermentum redde fervidum infirmo & puro philosophico ovo, aquæ partes novem adde, cineribus impone fervidis, luto benè sigilla, sic per horæ quadrantem terra solvitur & aqua fit viridis.

NB. Δ utere beneficio lampadis, primus gradus fit calor naturalis, calori manus æqualis, talis enim naturæ est, conveniens & æqualis. Calore per 40. ♁ ♀ continuato, materia nigrescit. Sequentibus viginti ♁ ♀ fit candida, tunc ignem sensim atque sensim auge, materia indies fit candidior. Si illa flavescere incipit in superficie, certum est signum, eam penitus esse albam. Δ tunc maximo auge ellychnio, donec acquirat colorem nigri mali citrei, quod intra quadraginta ♁ ♀ spatium fit, sicque reliquorum ♁ ♀ spatio tota rubescit. Materiam hanc rubram in magno igne reverberii per tredecim ♁ ♀ in terrea pixide cementatoria benè conclusâ reverbera, nigredo damnata in fundo remanet, supra flores adhærent purpurei. Horam ꝑj. cum ꝑiv. V nostri misce, & quinquaginta ♁ ♀ in ovo circula. Multiplica hoc modo quinquies, paucis diebus transactis semper colores miro ludunt aspectu. Primâ circulatione & multiplicatione finitâ, ad hominis sanitatem conservandam conserva.

Num. 1. Terræ sigentis ꝑj, si recipitur, duplicati- que ♀ ꝑiij, his septies multiplicatis, multa millia tingi possunt.

I Purifica, ut antea: Flores in nostri prædicti V quatuor partibus iterum solve, sic ♁ ♀ elapsis colores observantur.

2. Quod

2. Quod terra, sive terra figens sit ☉ fixum seu Philosophorum, fluxum & durationem largiens, estque calx vel corpus Philosophorum.

3. Terra foliata est ☿ Philosophorum, colorem tincturamque concilians, estque comparativè sicut anima in corpore.

4. Terra adamica est ☿ Philosophorum per incensationem; illa tincturam extensione vique multiplicationis nobilitat, & spiritus ipse est.

☿ ☽ cornuæ.

N. 2. Recipe ☽ cornuæ siccata & edulcorata partem unam, ☉ ☽ dimidiam partem, tere, oleumq; ☿ affunde ad eminentiam trium digitorum. Vitrum statim sigilla, & in fumo per mensem digere materiam ad nigredinem. Exime, menstruum destilla, edulcora remanentiam cum ▽ calida, sicca, inque vitro sublimatorio per gradus sublima, & quotidie sensim gradum auge usque ad diem quintum, donec pulvis sincerus se sublimaverit, qui est ☿ currens. Serva, ponderaque, ad primam augmentationem tendendam. Pulverem ad nigredinem vergentem seu fuscum, vitro adhaerentem, per se etiam serva. ☿ Philosophorum est, vel ejus aër tingens, tingere enim potest.

Terram nigram in fundo relictam cum ☉ ☽, & oleo ☿, ut antea, digere, destillatum ☿ cum priori ☿ ut & ☿ cum priori ☿ conjunge, continuaque, donec ex ☿ ☿ viii. dimidiam quantitatem propulsam videas. ☿ hujus & ☿ ejusdem ana. ☿ j. ad augmentationem instituendam tibi sat est.

Terram nigram in fundo ad ☿ reddendum ineptam extrahe cum nostro ✕, solutionem decanta; in fundo remanenti de novo ✕ affunde. Solutum iterum decanta & filtra, hocque toties repete, quoties res

permittit. Postremò ✕ per Balneum Mariæ ab-
 strahere, cōlix remanet alba, saccharinum saporem refe-
 rens. Vocatur *cinis consistens* (die bestehende A-
 schen.) Huic ☽ cornuæ siccatae, quantum in pri-
 ma satione accepisti, adde, iterumque per gradus
 ☿, singulis hebdomadibus gradum ignis auge, do-
 nec ☿ non amplius ascendat.

☿ secundæ sationis his adde, & ut antea proce-
 de, deinde ☿ tertium recipe, coque simili modo pro-
 cede. Eundem processum observa in ♁ribus, sic
 materia semper fit fluxilior, postremò instar ceræ li-
 quescit, tunc super ♄ injice.

Duo Processus ad ☿ ☉ faciendum & augmentan-
 dum ex eodem Mss.

Recipe ☉, ☽, ☿, nostrique ☉ ana ℥℥, mi-
 sce invicem tam diu fluant in crucibulo, donec mas-
 sa fiat flava.

Flavam tincturam beneficio ✕ extrahe, & ad
 oleositatem usque abstrahere. Oleo ☿ partes tres
 vel quatuor affunde, in cineribus per octo ☽ ☿ di-
 gere, interim sæpius move, decanta, lava, & exprime,
 sic ☿ currentem accipis. Ejus partes sedecim re-
 cipe, ☉ partem unam, fac aaa. in arenam pone,
 per gradus digere, donec ramuli ascendentes in pul-
 verem coloris punicei convertantur præcipitatione
 propriâ. Deinde factâ reductione dimidiæ partis
 reliquam augmenta in infinitum, addendo semper ☿
 bis vel ter prioris corporis.

NB. ☿rificatio hæc feliciter procedit, si ☉ pars
 una in octo partibus ☿ solvatur, & nobilis quanti-
 tas ☿ affundatur, & dein ☿ addito, digeratur;
 tunc lavetur, siccetur & per corium purificetur.

Tali modo ☽ in ☿ ut & omnia alia metalla tra-
 ctari

stari possunt, verum hæc per octo dies egent digestionem in menstruo corrosivo, & repetita additione Ψ , pro ratione nempe menstrui deficientis.

Ex Gebhardi Steinii Mss.

Recipe $\odot$ q. v. solve in ∇ ad tertiam partem, & affuso Ψ abstrahere, facque crystallos. his sequentia olea ad eminentiam trium digitorum affunde; in fimo per tres menses digere, donec oleum viride vel cœruleum fiat. Materia in fundo nigrescit vel ex fusco flavescit. Finirà digestionem olea decanta, calcem aquâ calidâ lava; Hanc deinde sensim per gradus sublima quantum possibile. Natum more solito lavando in aqua calida revivisce ut fiat ξ . NB. interdum $\mathcal{D}$ fulminanti usus sum.

Præparatio Oleorum dictorum.

Olea hæc non contemnenda sunt, licet magnus labor ad præparationem requiratur.

Recipe $\star$ nostrum, cum $\ominus$ nostro sublima, per quinque vices repete, sic $\ominus$ ex rubore flavescet; in cella abeat in oleum. Porro recipe $\odot$ purificatum fixum igneum, in Ψ nostro solve, Ψ ram diu cohoba, donec insipidus reddatur. Reliquum in cella abeat in deliquium.

NB. Oleum $\ominus$ marini per deliquium per se egregium habet usum, si cum Ψ edulcoratum.

Usus & Proportio Oleorum prædictorum.

Recipe prædicti nostri olei $\star$ p. ij. olei $\ominus$ fixi p. ij, quæ commisceri possunt instanti tempore adhibitionis.

Præparatio & Usus ξ h & ξ g

Methodus præparandi ξ um g ii.

P. I. Recipe Mineram ξ q. v. solve in ∇ , sensim atque sensim inspissa. Fixo alcali $\ominus$ admisce, & in modum

modum ∇ destilla, sic φ $\hat{=}$ atum accipis, qui rectificandus & reviviscendus est. Vide finem sequentis processus.

Alio modo.

P.2. Recipe Mineram δ pulverisatam & in lixivio alcalino coque, aliquoties recenti oleo $\square$ imbibe, in vitro bene lutato in arena vel cineribus sensim digere, donec materia piceum induat colorem.

Recipe hujus materiae libr. j. $\ominus$ $\square$ ζ ij, per aliquot dies iterum digere, in alembico caeco $\hat{=}$ a, sic φ δ in forma pulveris nigri sublimatur. Aquâ calidâ lavatus, φ currentem largitur, qui per novæ mineræ additionem in perpetuum augmentari potest.

Nota. Recipe metalli alicujus portionem, in corrosivo meo solve, solutioni notabilem quantitatem $\star$ adde, in vase occluso digere, menstruum tunc sensim abstrahere, & $\hat{=}$ a, $\hat{=}$ atum cum nostro oleo alcalifato rectifica pari ratione, sic φ currentem habes.

Proba φ δ ii.

Frustrulum $\odot$ φ δ immerge, ut albescat, igni admove ut excandescat, $\odot$ statim dissolvitur, quod à φ communi non expectandum.

Aut particulam $\odot$ calcis misce in manu cum φ δ , in momento fit $\hat{=}$ aa, manum ita adurens, ut tolerari non possit.

Nota. Unum vel alterum metallum aut Mineram in φ redigi posse, quod postea in $\hat{=}$ vivum reduci potest, mediante imbibitione cum oleo $\hat{=}$, & $\hat{=}$ illud per oleum $\square$ in φ iterum reviviscere possibile est.

φ φ ris Mayeri, Pharmacopola Ulmenfis.

P.3. Recipe limaturæ φ ζ iij, $\ominus$ ζ ij, $\star$ ζ j, misce, $\times$ ζ xii adde, in vase occluso $\square$ per quatuordecim

decim

decim ☉ ☿ digere, sic ut quotidie semel terantur, tunc in arena destilla, ætatumque revivisce.

☿ ☿ ad ☉ lem ex Syveighardi Mss. ad Bernhardi & Fernelii processum pertinens.

P. 4. Recipe ol. ☿ destillati, ☿ granulati ana, misce invicem, tere, sicca & pulverisa. Hujus pulveris & ☿ crudi ana, q. v. bene misce, destillaque ex Retorta in aquam frigidam recipientis, ☿ libra una ☿ ☿ iij. exhibet.

Vel ☿ in ☿ ex ☉ & ☿ parata solve, calx subsidet alba; illi ☿ admisce, beneficio aquæ calidæ pilulas magni ☿ rudinæ pisi æquantis forma, sic flores ☿ ascendant. ætatum illud cum oleo nostro alcalifato tere, ut fiat ☿ vivus.

Hujus part. vii. recipe, ☉ lamin. part. j. amalgama. Athanori concrede, gradus ignis decentes adhibe, donec appareat cutis nigra, vel terra, quam ☿ proprius imbiber, hocque septies repete; si in vaporem resolutus & rectificatus, ut Philosophi porrò docent, perge.

Observatio mea in Processum hunc hæc est: Corpora in ☿ reduci non posse absque eorum resolutione, subtilisatione, & revivificatione instituta. Prima operatio fit resolutione metallorum atomorum, idque aut maceratione metallorum in nostri menstruis corrosivis; aut coctione in lixivio vel oleis; aut calcinatione cum nostro ☿; aut florum amalgamatione; vel etiam cornificatione.

Altera fit beneficio fuliginis nigri saponis; nostri ☿ alcalifati; sacchari; nostri ★; ☿ volatilis ☐; olei fœtidi ☿ ut & olei ☿ per deliquium, Item cinerum clavellatorum; Nonnulla ex his omnibus per se aut aliis commixta ad hoc opus commoda sunt.

Tertia

Tertia peragitur lavando in aqua calida. Porro circa usum prædictorum ☉orum, observandum est, nunquam illos per ☉ & ☽ figi posse absque intima unitione præviâ ☿ii cum una parte ☉ & ☽, ita, ut torum aaa, ☉ & ☿, vel ☽ & ☿ conjunctim per corium premi, vel per Retortam pelli possint, quod enim animatio ☿ ☿orum est & vocatur, cujus exemplum jam sub litera Q. sequitur.

Augmentum perpetuum ☿ ☽, & Fixatio ☿ ☿orum ex Comitibus Georgii, Austriaci Mss.

Q. Recipe ☽ nostræ part. j, ☿ ☽ partes xiv, misce, digere per octo ☉ ☿ in cineribus calidis, forti Δ ex Retorta in aquam recipientis propelle, ☿ tuum currentem iterum auctum habes, & taliratione in perpetuum augmentari potest.

Alius Modus.

Recipe nostri ☿, vel ♁ part. iij, ☿ ☽ part. i, E.g. 3j. ad 3 iij. adde limaturæ ☽ finæ 3j, super marmore tere per totum diem cum ✕, ★ & ⊖, ad nigredinem omnem absumentam. Amalgama in arena per octo dies in Phiala digere observatis gradibus, donec materia in pulverem rubescentem vertatur, ultimis tribus diebus fortiori Δ gradu opus est, ut eò felicius fixatio procedat.

Huic pulveri iterum adde nostri ☿ vel ♁ partes tres, & ut antea, processum forma.

Hujus p. j. tingit ♀ part. x. in ☽. ☿atum hunc tracta & ☿ta cum ☿ ☽ ana, eodem modo, ut antea, ejus pars j. tinget ♀ part. xxx. in ☽, & quò magis ☿tat, eò magis tingit.

Recipe calcinati ☉ 3j, in sequenti ☿ solve, ad siccitatem evapora, calcis aquam affunde fontanam, evapora, terque repete aquâ recenti, calcem sicca,
fac-

facque ex eo & nostri ☿ partibus tribus aaa. Infunde vitro, sigilla, & in igne suppressionis per mensem digere, Δ admove per gradus; in capella cum tribus partibus ♄ additis funde, triginta largitur grana ad augmentationem.

☿. ad hunc Processum

Recipe $\odot$ libr. j. $\ominus$ decrepitati ζ iv, olei $\oplus$ ζ iv. more solito ☿ destilla. In recipiente ∇ ζ iv. conserva, $\ominus$ liaprius pulverisa, antequam Retortam intrudas, oleum tuncque $\oplus$ iis adde.

Vel.

Recipe ☿ & nostri $\♁$ ana ζ ij, tam diu invicem tere, donec ☿ non amplius visibilis. Δ aperto destilla ex retorta vitrea luto obducta, ☿ destillarum, ut antea, cum nostro $\♁$ tere, & ut antea, destilla.

Hujus ☿ recipe p. j. $\textcircled{D}$ fixæ p. β , fiat ex iis aaa, in Balneo Mariæ per tres $\textcircled{D}$ $\textcircled{D}$ digere, per corium tunc purifica, remanentiam cum ☿ præparati ζ j, iterum conjunge, digere, destilla, laboremque istum tam diu continua, donec omnis $\textcircled{D}$ sit propulsa, quod fortasse per ☿ ζ iv fit, sic ☿ ad augmentationem possides animatum.

☿ $\textcircled{D}$ reductio in aquam, ejusque Usus.

R. Excipe $\textcircled{D}$ finam in ∇ , in Balneo Mariæ dephlegma, cæterisque adde $\star$ ζ j, $\ominus$ fixi ζ iij. $\times$ ζ iv, sigilla, terræ infode, & in illa per viginti $\textcircled{D}$ $\textcircled{D}$ relinque. In cineribus forti Δ ad siccitatem usque destilla, $\textcircled{D}$, $\textcircled{D}$ atum solve, uti ex lit. T. pater. Tali modo ☿ $\textcircled{D}$ accipis, in Balneo Mariæ per triginta $\textcircled{D}$ $\textcircled{D}$ cum digere, sic in ∇ se resolvit, quæ Margaritis splendorem & nitorem reddit.

Usus ☿ $\textcircled{D}$ ad medicinam.

S. Solve ☿ $\textcircled{D}$ in ∇ . manipulum $\ominus$ nostri adde, forti

forti igne destilla, ut fiat ☉ atum album. Ex hoc addita minera ♁ anabutyrum destilla, quod rectificat, ☉ aque aquâ fontanâ. Dosis gr. ij. vel iij. omnes lunaticos, stolidosque homines curat.

Labor Authoris proprius ♃ cornuam resolvendi, primamque salinam materiam separandi, unde solvens obtinuit mirabile.

T. Recipe ♃ cornuæ p. j, ☉ ♃ p. β , per retortam destilla, ☉ atum in collo Retortæ depositum reperies. Solve ☉ atum in aqua communi, pulverem habebis siccum & valdè volatilem, ♁ communi similis, qui facilimo negotio fit ♁ , aut terendo cum nostro oleo alcolifato, aut acuando, auxilio ♁ communis.

Deinde ∇ jam decantatam & filtratam leni Δ ad consistentiam, vel ☉ is coque, vel ad crystallos parandos evapora, ☉ butyri instar fluens, colorem valdè pulchrum Margaritarum, odoremque suavem ♁ reum habens; & sine dubio altioris indaginis in eo latet.

NB. ☉ atum ♃ cornuæ, in collo Retortæ concretum, in cella abeat in oleum. Hoc in oleo solve ☉ , coagula conjunctim, laboris suscepti non pœnitebit, lucrum sudores absterget, præsertim si ♁ currentem aut bonum ☉ atum adjicias.

Metallorum salina Volatilifatio & Spirituallifatio Authoris.

U. Recipe limaturam metalli alicujus, quinquies vel sexies nostro ☉ humecta, beneque tere, singulis vicibus lente, exsicca, iterumque tere & humecta. Tunc nostri ☉ ana adde, terræque Palsaviensis ad pondus omnium. Forti igne per retortam destilla in modum ∇ , super spiritum invenies

nies folia natantia metallica., cum ☿ faciliè amalga-
 manda. Destillatum spiritum ☿ cum nostro ☿ ☿,
 vel alio bono acido, post destillationem ☉ volatile
 in collo Retortæ habebis.

Nota 1. Omnia metalla, ut & Mineralia in nostris
 pertinentibus corrosivis aquis soluta, Menstruoque
 detracto, ☉ sine edulcoratione faciliè siccatur, et si
 dein ☉ alcali Δ forti propellitur, illa in ☿ resolvun-
 tur, uti sub lit. L. dictum est.

Secundò nulla melior subtilisatio metallorum est,
 ut reducantur in ☿, quàm quæ fit solvendo. E. g. ☿
 in nostra ∇, cui quantitas notabilis nostri ∇ affun-
 ditur, communisque ☿ additur. Omnibus simul
 probè digestis, sicca, edulcora, tere, perque corium
 purifica, sic maxima pars ☿ etiam simul transit, uti sub
 Lit. O. I. dictum est.

∇ tunc post ☿ationem ☿ cornuæ examina, ☿ ad-
 de, sic calcem habes valdè subtilem.

☉ in sua ∇ solutum, cumque ☿ ☿tatum & de-
 cantatum, sibi ipsi decantato liquori ☿ injicitur, cal-
 cem ☉ largitur subtilem, corii transitum non dene-
 gantem.

Reductio ☿ in ☉, ejus vis diuretica & fulminans
 instituta apud Angelum Salam.

W. Solve ☿ in ∇, ad siccitatem ☉ abstrahere, fluat,
 fluore concepto ∇ bis vel ter purifica, solvendo
 nempe & coagulando ☉ hoc valdè ☐ pellit.

☿ verò soluta, si in ∇ cum ☿ ★ ☿tatur, calc
 faciliè liquefcens fulminansque descendit, quod mihi
 evenit, non tamen admitandum; novi enim Chymi-
 cum quendam, qui in certa præparatione ☿, talem ☿
 fulminantem acceperat cum deperditione oculi
 sui.

Praxis fulminantis ☿ & ☉ nota est. Causa est varietas naturæ, quæ in terra subtilisata ☽ & ☊ relidet; si in uno tertio subjecto conveniunt, perque calorem pelluntur, eundem effectum in metallo habere necesse est, quem pulvis communis fulminans habet. Qui verò hunc ☽, vel ☊, vel ☉ figere novit cum ☉ vel ☽, augmentum non fulminationem experiebitur.

Reductio ☉ in cinabarium, ejusque virtus alexipharmaca, ex Gallico Manuscripto.

X. ☉ in tribus salibus, ☽, ☊, ☉, humidâ vel siccâ viâ solve; Notatamen, salia etiam solvendo & coagulando eadem viâ observatâ esse debent. Solutionem cum ☽ præcipita, filtra, & injice, exemplò pulvis statatur subtilis, qui cum ☽ mandus in cinabarium. Quæ vel in ☽ ☉lis vel figenda & reviviscenda.

☉ volatilifati & subtilifati Usus, ejusque Reductio in ☽ tingens. Est Processus Ferdinandi III.

Imperatoris, cujus Authores sunt

Keslerus & Clausius.

Y. Metalla azata, statata & elixiviata cum ☽ maritata, semper præbent ☽, de iis vide quartum processum in Kesleri Centuria I. & spiritum ☉ Clausii adstante Ferdinando III. elaboratum.

Hic Clausius Archiater Imperatoris erat constitutus, Processum ab ipso Imperatore acceptum possidebat, illumque propriis laboribus absolvit, & in curationibus difficillimis probatissimum expertus est. Nobilis quidam Palatinus D. Ungelder à Clausio obtentum mihi communicavit. Processus est bonus, verusque & in Keslero succinctè modo sequenti extat.

☉ cum

☉ cum ♁ part. v. vel vi. aetur. ♁ iterum abstrahatur, ita tamen ne ☉ liqueſcat. Hæc aatio & deſtillatio de novo toties reperatur, quoties ☉ aliquid ♁ in ſe recipiat. Poſtea ☉ ✕ forti ſolvatur, & illud iterum in Balneo Mariæ ad conſiſtentiã ſalinã uſque abſtrahatur, remanentiã ☉ iterum aetur, labores dicti iterum ſequantur uſque ad plenariã ☉ in ☉ converſionem. Hoc ſæpius aquã pluviã deſtillatã ſolvatur, filtretur, deſtillereturque donec omnis acetofitas evanuerit, & ☉ in cryſtallos abierit. Iſti cryſtalli per Retortã deſtillati, igneum ſiſtunt ſpiritum. Tantum Keſlerus.

Ferdinandi III. Proceſſus hic eſt.

Recipe ☉ ter vel quater per ♁ purificati & in folia malleati marcã unã. Quo major quantitas auri, eò major ☉is copia reſpondet, labor autem idem eſt. Ex hoc ☉ cum ♁ part. viii. vel x. fiat aaa, ♁ benè purificatus cum ☉ & ✕ lotus, deſtillatus, per corium cervinum preſſus ſit, vel (quod melius) ad amalgamationem recipe ♁ per amalgamationem revivificatum, quique aliquoties addita limatura ♁ abſtractus & rectificatus. Paratã amalgamã benè tere, vel (alius amalgamationis modus) ♁ coque in vaſe terreo additã aquã, cocturæ fervidæ ☉ fuſum per infundibulum terreum ad funde; baculo ligneo move, uſque ad totalem ☉ in amalgamã verſionem. Prædictũ aaa impoſito alembico cæco ☉, nota tamen ut ſpatium relinquatur inter vaſ terreum quod materiã continet & alembicum ad eminentiã pollicis circiter, ut eo promptius ♁ deſumare & alembico ſe applicare poſſit. Dictũ vaſculum terreum firmum aliud

vas ferreum comprehendat, semiligneum & semi-ferreum manubrium habens, ita ut hæc duo simul prunis candentibus imponi possint. Eo momento, quo adhæsiō ☿ observatur, omnia ab Δ removeantur ut refrigerent. Quod ☿atum alembico adhæret, decenti modo colligatur & conservetur. aaa verò remanens iterum, ut antea, teratur, ☿eturque. Omnes hæc operationes tam diu continuandæ, donec omnis ☿ cum aate ☿atus sit. Quod auxilio ponderis explorari potest, sublimando enim in pulverem fuscum mutatur. In ultimis ☿ationibus probè observandum, ne ☉ una fluat, factò autem hoc, omnis labor irritus & de novo incipiendus est.

Hujus pulveris portionem q.v. ✱ impone, quod si flavum tingatur, reliquam pulveris quantitatem ✱ adde, tincturamque per digestionem in arena calida plenariè extrahe, extractiones singulis vicibus decanta, & serva. Quod relictum ad plenariam aciditatis absorptionem edulcora: Pulverem exsicca & serva probè.

Deinde istum pulverem cum suo prædicto ☿ iterum aaa, & ☿ando, & extrahendo in ✱ (priori tincturâ semper additâ) tam diu perge, donec magna quantitas ☉ in ✱ soluta sit.

Si verò ✱ in principio, uti dictum, nihil extrahis, primam operationem aando, terendo, ☿andoque non benè observatam indicat, pulverem enim rubrum ☉ in sublimatione ☿ium non imbibisse ad facietatem certissimum phænomenum est, alias enim ✱ verissimè tincturam extrahit.

Tinctura in notabili quantitate parata, iterum abstrahitur ad flavam perlucidam consistentiam, quæ ☉ vosatur.

Hoc edulcoratur aquâ usitatâ & servatâ priori, ad priorem edulcorationem nempe usitatam; calx tunc leniter siccatur, & ex Retorta propellitur.

Primis duobus gradibus adhibitis nebula visitur crassa, statim ad fundum recipientis descendens. Tertio admoto gradu propellitur spiritus, lutum penetrans, licet firmissimè vasorum juncturæ obliteratæ sint. Rectificatus, pellucidate pollet ☿ ad instar, hâc arte observata, omne ☉ in spiritum subtilem reduci potest.

Rectificatio leni igne in arena instituitur, ubi spiritus phlegma antecedit, quod phlegma relinquitur, spiritusque per se bis vel ter rectificatur, donec phlegma nullum amplius remaneat.

Beneficio hujus spiritus ex calce ☉ tinctura per digestionem leni igne extrahitur, virtute cujus extractus ☽ deinde tingi potest. ☿ verò à destillatione remanens (quod interdum cinereum, interdum nigrum existit) cum ☿ etiam, donec nihil præter nigras levesque remaneant fæces, extrahe, extractum filtra, abstrahe, & fiat ☉ ☉. Solve, filtra, & coagula ad niveam albedinem, egregia est medicina. Id per repetitas solutiones, coagulationes, abstractionesque in pulchrum vitrum vel gummi reduci potest, colore Smaragdum æmulans, ex quo deinde oleum elicitur incombustibile, quod virtute cum ☉ ipso idem est.

Clavei methodus metalla crystallifandi.

Y. 2. Metallum cujuscunque speciei cum communi ☿ aaaa. per corium comprime, remanentiam rubro ☿ misce, benè tere, sub camino accende, iterum paulò candescat, hoc factò, cum nostro ☿ extrahe, filtra, ad cuticulam usque abstrahe, repete. Vide Y. 4.

Ex Norico Manuscripto

Y. 3. Recipe calcinatum ♂, ♀, ♀, vel ♀, quodcunque ex his arridet, tincturam ejus cum nostro ✕ extrahe, para per coagulationem ⊖, quod ⊖ calcina, reverbera, cumque nostro ✕ tamdiu extrahe, donec instar ceræ fluat, non amplius tamen calcinari vel reverberari potest, sed tingens manet.

Bodensteinii labor non contemnendus.

Y. 4. Recipe aza ⊙ & ♀, benè tere, per corium purifica. Remanentiam iterum cum nostro ⊖ tere (per crebras solutiones, evaporationes, & crystallisationes prius benè purgatum) per totum diem, ad consistentiam pultiformam. In pixide cementatoria tunc per horas viginti quatuor cementata omnia ⊖ elixiva, tincturamque cum nostro ♀ rectificato extrahe; solutionem ad cuticulam usque abstrahere, & in cella crystalli concrevant virides. Huc usque propria mea experientia. Hos crystallos digere, ut pulvis rubicundus fiat, qui tam ad medicinam quam ad projectionem ulteriorem instituentam utilis est. Tali etiam modo cum ♀ & ♀ nato periculum feci.

Authoris praxis propria cum ♀, ♀, ♂, ⊙, ♀, ♀, omnibus cornuis.

rationem usumque ♀ & ♀ cornuorum antea indicavi. Ista nempe metalla solvuntur in ♀, nostroque ⊖stantur, ♀ præcipitata in se adhuc ullam habet vim in ♀, si ipse adjicitur.

♀ verò cornua & ♀ vim penetrantem & tingentem in cineribus ♀ & limatura ♀ demonstrant.

♀ natus nihil aliud est quam cornuus. Eundem in calcem ⊙ habet effectum, ac ♀ cornua in limaturam ♀. Longè enim alium liquorem solvensque

que largitur. Si ☿, in ♃ solutus, cum ☉ deinde
 ☿tatus, iterum ☿atus, dein in cella in oleum per deli-
 quium solutus, menstruum præbet mirabile ☉ extra-
 hens, quod ♁ nempè, vel animam totam in se recipit,
 ita, ut ex duobus corpus fiat ☿riale. Tali modo enim
 solutus, præcipitatus, sublimatus, iterumque solutus,
 extractione iterum repetitâ ex ☉, ☿ valdè animatur,
 totaliterque aureus fit.

♀ magno labore adhibito cornua fit, ut, si in
 ♃ soluta, cum ♁ ☉ non præcipitari possit. Si verò
 nihilominus in nostro ♁ ☉ solvatur, menstruumq;
 ad tertias usque abstrahatur, in crystallos abit, qui ni-
 hil aliud quàm ☽ cornua, penetrantes, volatilesque
 sunt.

Si etiam limatura ♀ cum nostro ☿ ☿ato com-
 miscetur, ☿ quoque ex Retorta propulsus, ♀ in fundo
 intutâ ☉ formâ remanet, estque recta ☽ cornua;
 quæ cum terra pingui commixta, fortiterque destil-
 lata, ♁ dat viridem, tingitq; auro addito ☿ ☿atum,
 & figit etiam ipsum.

☿ cornui præparatio videtur esse difficillima, quia
 neque in ♃, neque in ♃ solvitur, ideoque etiam
 ☿ari non potest. Attamen si cum nostro ☿ato in
 butyrum & cinnabarin destillatur, ejus ☽ vel humi-
 do aëre in oleum resolvitur, vel etiam in aqua fervida
 solvitur & extrahitur, viscosa aqua in forma viscosi
 ☉ acquiritur, condensaturque, quod ☽ est ma-
 gnarum virtutum.

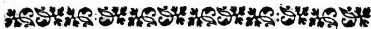
Eodem modo etiam aaa ♀ humido aëri exposi-
 tum in cella in liquorem cum nostro ☿ato solvitur,
 quod verò antea benè miscendum terendumque est,
 tunc etiam in ☉ reduci potest. Viribus etiam tam
 in forma liquoris, quam ☉lis iisdem pollens.

⊖ gñiale nunc iterum quod attinet, si cum nostri-ati ⊖ ana per Retortam pellitur, & quidem leni igne, unicâ factâ reactione cum liquore aliquo in forma butyri prodit. Postremò Δ fortem admove, ut g in Retortua fluat. Omnia adhuc semel cohoba, destillaque. Liquorem transcensum aqua præcipita communi, ⊖ tatum nivei coloris descendit; leniter siccatum prope ignem instar ceræ in ponderosum gummi liquefcit: nive candidius est & saporis expers, ∞ gñi nomine.

Præparatio ⊙ & ♂ cornuorum est difficillima, sunt enim corpora totaliter sicca & adstringentia. Attamen magno nostri gñi-ati additamento (qui prius in oleum per deliquium, uti supra dictum, redactus, filtrandus, coagulandusque, perque talem reperitam solutionem, filtrationem dico & coagulationem) ista duo subjecta postremò in ⊖ reduci possunt, quod fusibile est, præsertim si ⊕ fixum additur. ⊕ verò fixum redditur, si fortiter fustum C. V. tuncq; in aère humido in liquorem solvitur, ⊖ toties extrahitur, novoque C. V. commiscetur, iterumque liquefcere sinit, hocq; modo tam diu agitur, donec liquor fiat, qui neque in frigido concrefcatur, neq; liquefcendo exsiccat. Ut nempè tam in calore quàm sine calore firmiter per se consistat. Hocque ⊖ multum facit ad tincturas metallicas, ⊕ reasque subriles penetrantesque parandas, ingressumque iis largiens.

Ita præcipuus Usus est cornuorum metallorum ut subtilem & penetrantem per cornuficationem induant naturam, ut & alia metalla, quæ non cornua sunt, melius transeant, penetrent, etiamque alterent & tingant. Hoc verò ♀ & ♂ cornua ♀ & ♂ maritata, ♀ verò & ♂ cornua ⊙ & ♀ copulata hæc efficiunt.

Deinde metalla cornua facili negotio in ☿ reducuntur, si nempè illa à terra ♁ urea ☉ cali, ex communibus & aliis salibus attractâ liberantur. Hoc verò fit vel per lixiviationem, vel additionem rerum pinguium, vel digestionem, destillationem igne intensius admoto, aut etiam postremò solutionem in ▽ communi, uti suprâ sub lit I. dictum est.

D. JOHANNIS JOACHIMI
BECHERI

CONCORDANTIA

M E N S T R U O R U M.

1. **R**ecipe ★ libr. j, Boli communis libr. vi, misce & destilla, quod elicitur, phlegma vel spiritus debilis est. ☿ in cella in liquorem diffluat; iterum ★ libr. j. admisce, & destilla, spiritus propellitur valdè fortis, ☉ que collo Retortæ adhæret. Hoc in cella in rubrum oleum per deliquium abeat. Quod oleum ♀ in momento in ☿ reducit.

2. Nostro ☿ Phialam impone, speciebus refrigerantibus adimpleram in æstate, illæ mediam partem phlegmatis ferè imbibunt. Spiritus residuus hoc modo efficacior redditur, inque extractionibus communibus effectum habet nobiliorem quàm ☿ communis. Omnes enim extractiones super alembicum vehit.

3. Spiritus igneus, volatilis, salinusque per alembicum ducit, etiam gummata, olea, crystallosque Chymicorum, prioremque formam clarificatam illis per fixationem restituit.

M 9

4. ★ libr.

4. ★ libr. ij. in aquæ libr. iij. solve. Nostri olei ☉ adde libr. j. Per alembicum destilla, quatuor vel quinque libras ☿ bonæ notæ circiter colliges, ☽, ♄ & ♃ solventem. Porrò recipe ☉ ★ ana libr. j. solve in ☽ lib. iij, nostrique olei ☉ lib. j. destilla per alembicum, ☽ libras sex habebis, ☉, ♀ & ♃ solventem. Item recipe nostri ☉ libr. ij. solve in ☽ lib. iij & olei ☉ lib. j. destilla per alembicum, ☽ quinque libras collige. His in operationibus quod remanet, ☉ mirabile largitur.

5. Recipe ☉, in ☽ solve, beneficio nostræ solutionis ♃ vel cincæ præcipita, vel solve in aqua, fæces terræ adstringentesque se stabunt. Cætera inspissa, sensimque ex iis oleum ☉ destilla. Tali modo libris decem carbonibus combustis unam libram olei ☉ parare poteris.

6. Lixivium ☿ ☉ affunde, statimque dum adhuc in reactione ☉ est, destilla, potentem, igneum, urinosum, mirabilemque; possidebis spiritum ☉

7. Recipe ☉, nostri ☉ & carbonum pulveris tantum vis, destilla ex iis dulcem spiritum, hoc fit ☉ & ☉, vel ☉ mirabili Num. 6.

8. ♃ in ☽ ☉ solve, cum spiritu ☉ ☽, solutionem abstrahe, ☽, ☽, non tamen corrosivum, habes. In cella fiat oleum per deliquium. Liquor hic tincturas extrahit è lapidibus & metallis, communemque ♃ animat.

9. Recipe ☽ ☉ vel ☽ ☉; forti igne super cadmiam destilla, ut solum oleum acquiras valde igneum. Rectifica, guttatim affunde æqualem quantitatem olei vegetabilis, vel Terebinthinæ succini, anisi, spicæ vel alius, donec reactio desinat. Ad tempus digere, deinque; destilla, menstruum habebis valde pene-

penetrans, ex Metallis & Amaufis tantum ☿ subtilissimum extrahens.

10. Butyrum ☿ cum nostro ☿ ☉ statum, iterumque destillatum, Menstruum præbet, separationem ex ipso ☉ faciens, portionemque ☽ ad fundum dejiciens.

11. Recipe nostri spiritus ☉ & ☉ q. v. præcipita cum ☿. Reactione factâ filtra, abstraheque usque ad tertias. Reponed ad crystallisandum. Ex crystallis iterum destilla spiritum, menstruum alcoholisatum habebis mirabile, præsertim si bis vel ter cum ☿ præcipitatum, crystallisatum, iterumque destillatum sit.

12. ☿ ☐ præcipitatum cum nostro ☿, destilla, ut intimè uniantur. Menstruum mirabile existit.

13. Recipe ☿ ☽ati & ☿ ana, destilla, liquorem clarum exhibent con ☿ continuò fumantem, gravem, mobilemve instar vi ☿ vi argenti.

14. Recipe oleum ☉, cum nostro oleo alcoholisato ☽ta, subtilem ☿, de reactione effumantem intercipe.

15. Recipe ☽, in ☿ ☉ solve, cum ☿ ☉ præcipita, filtra. Liquor sit mirabilis, & ☿, non contemnendam.

16. ☉ ☐ misce cum arena. Spiritum & oleum per Retortam elice, recipientem muta. In fine destillationis Δ fortem admove, primò ☿ vel liquor lucens propellitur. Viz. volatile alcali, ex ☉ fixo ☐ extractum. Magnisque virtutibus pollens.

17. Recipe lapidis Calaminaris ☉, ☉ ana, ☿ ex iis Δ fortissimo destilla, dephlegma, solutionem ☽ cum eo ☽ta, calx fundum petit nigra, quæ in capella examinata ☽ fixam sistit.

18. Recipe pulverisatilateris, $\oplus$, & $\ominus$ ana, spiritum destilla forti Δ ; illum dephlegma ad olei consistentiam, solutioni $\mathcal{D}$ instilla, abstrahe ut oleum remaneat. q adde, per gradus digere, reductionemve institue.

19. Recipe lapidem trium rerum, nempè ∞ , q & m , ut & q = tati, ana. Oleum ex iis destilla. Usus exhibet in operationibus, quæ cum $\mathcal{D}$ fiunt.

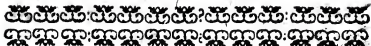
20. Recipe florum viridis æris, $\ominus$ ana. ∇ ex iis destilla, gradiense est.

21. q , silicesque calcinatos benè commixtos, carbonibus impone. Spiritum largiuntur, qui colligendus. Menstruum enim est reviviscens.

22. q in m D solve, solutionem usque ad crystallifandum abstrahe. Crystallos Bolo Armena commisce, destillaque ut ∇ , spiritum habes gradientem, eodem modo cum O & $\mathcal{D}$, ejusque solventibus age.

23. NB. Spiritus hic è tritico modo speciali observato tincturam extrahit ex metallis, eamque per alembicum ducit, ex g , m , & q , corpusque q depositum album relinquit.

24. Nota. Menstruum Arsenicale vim habet O solvendi tam viâ humidâ quàm siccâ.

I N D E X

R E R U M E T M A T E R I A R U M .

A *Er, quid est?* p. 104.
multum quomodo facit ad Mercurificationem vitrioli & antimonii. p. 75.
necessitas ad conservationem vita humana. p. 72.
spiritus in forma aërea, aquea, terrea & salina quomodo latet. p. 74.
Cornelii Trebbel concentratio & contractio aëris. p. 73.
D. Langellotti extractio spiritus ex aëre. p. 75.
Cornelii Agrippa curatio morborum per spiritum aëris. *ibid.*
Joh. Otto Helbigius de productione stanni, plumbi, & Mercurii ex aëre p. 120.
Aceti stercorati Preparatio, ejusque conjunctio cum oleo ☐ & ☑ færido. p. 160.

Arsenici descriptio, definitio, & differentia, ejusque virtus, p. 118. 120. 122. 126. 127. 129. 130.
proximum principium metallorum. p. 129.
mixtio in ordine ad metallificationem. p. 131.
Martis in regulo antimonii per quatuor experimenta quomodo esse possit? 137.
Antimonii virtus in salibus mixtis. 76.
descriptio p. 122. 124. 128.
Regulus, ejusque amalgamatio cum & sine Mercurio. p. 135.
Aqua diversitas. p. 93.
quid est? p. 104.
actio, natura, & qualitas. p. 124.
pluvialis collectio per Philippum à Schoenborn, ejusque spiritus ardens

I N D E X.

- ardens ad solutionem
auri. p. 75.
- Regis, argentum quare
soluit & non aurum.
p. 50.
- Arena, terra diaphana in
juxtapositione. 53.
- Argentum vivum quid
sit? p. 122.
- Gabri sententia de Ar-
gento. p. 88.
- Auri crudi, commixti &
fulminantis virtus, al-
teratio & transmuta-
tio. p. 76. 86. 87.
- du Presne, Basili, Er-
ckers & Gebri senten-
tia de auri transmu-
tatione. 87. 88.
- reductio in oleum. p. 91.
- Auri potabilis, & præser-
tim D. Ottonis Fabri
virtus. p. 76.
- Authoris experimentum
de ♁ p. 94.
- causa cur laboratori-
um hoc portatile publi-
ci furis fecerit. p. 8.
- Persecutio, ejusq; causa
p. 3. 65. 99.
- Sententia de Pythia &
Pythone. p. 15. 19. 21. 22.
- de ejus methodo scri-
bendi. p. 21.
- labor proprius D cor-
nuam resolvendi. p. 174.
- volatilisatio & spiri-
tualisatio. p. 174.
- praxis propria cum D:
H, ♂, ☉, ♁, ♀, omni-
bus cornuis. p. 180.
- Characterum Chymico-
rum explicatio. p. 28.
- Chymia operationes & ef-
fectus. p. 94.
- in partes octo divisa.
p. 44.
- composita inenarrabi-
lia. p. 95.
- cum Musica & Arith-
metica collata. ibid.
- Clavei methodus Metalla
crystallisandi. p. 179.
- Coagulatio, triplex quo-
modo. p. 45.
- gradus varii. p. 46.
- Concordantia Mercurio-
rum Luna. p. 150.
- Menstruorum. p. 183.
- Hieremia Drexelii Histo-
ria lepida de sex convi-
vis. p. 95.
- Electri Philosophici defi-
nitio & differentia cum
Mercurio corporum p.
127.
- Elementorum definitio. p.
104.

I N D E X.

- figura* p. 104.
- Emblematis & tituli Explicatio.* p. 21.
- Figurarum Explicatio.* p. 24. 26.
- Formarum specialitas ex diversitate corpusculorum quomodo multitudinem formarum dare possit?* p. 92.
- ejus multitudo unde.* p. 93.
- Fermentationis comparatio cum uisione septem punctis.* p. 144.
- Ferrum, omnium metallorum primus progressus, ejusque affinitas cum metallis reliquis.* p. 132.
- causa transmutationis & alterationis metallorum per varias vias.* p. 133.
- Furni inventionis occasio, structura, figura, altitudo, laticudo, materia, crassities & applicatio.* p. 25. 32.
- divisio in quatuor partes* p. 33.
- operculum.* p. 33.
- circulus sive coronis.* *ib.*
- Corpus.* p. 32.
- Pes.* p. 39.
- Aulus Gellius & Josephus Scaliger de modo scribendi.* p. 20.
- Ignis quid sit?* p. 104.
- actio, natura & qualitas.* p. 124.
- à Philosophis quomodo vocetur.* p. 91.
- necessitas ad Chymiam.* p. 144.
- Distinctio.* p. 148.
- vel solis atomi an vitra penetrrent, corporibusque se immisceant?* *ib.*
- Instrumentorum chymicorum laboratorio portatili inservientium explicatio.* p. 28.
- Kunckelius de luna reductione in argentum vivum.* p. 117.
- Laboratorii Furnus.* p. 32.
- Instrumenta & materialia.* p. 40. seq.
- operationes, Enchrissis practica & causa Physica.* p. 42. 43.
- Lapidum omnium descriptio.* p. 119. 120.
- Limi descriptio, & quid in eo lateat.* p. 118. 119. 120. 129.

pro-

INDEX.

- proximum metallorum principium.* p. 129.
differentia quadruplex. p. 129.
Mixtio in ordine ad metallificationem. p. 131.
virtus. p. 132.
Luna reductio in ☾, ejusque vis diuretica & fulminans Angeli Sala. p. 175.
Lutheranorum & Pontificiorum sententia de transmutatione panis in corpus Christi. p. 86.
Magnetismus Martis & Mercurii. p. 140.
Marcasita origo & virtus. p. 131.
copia in Insula Vecti. p. 75.
primum rudimentum metallorum. p. 131.
Marcellus Palingenius de divitiis. p. 72.
Maris Consideratio. p. 74.
Materialium Schema pro laboratorio portatili. p. 40.
Menstruum magnum putridum per triplicem reactionem in aquam Mercurialem Raymundi Lullii. p. 159.
Mercurii communis Conversio in pulverem. p. 91.
aliquid sulphurei in se quomodo habeat? p. 112.
Saturni & Martis operatio. p. 121.
virtus & unde? p. 124.
125.
acuatio. p. 126. 127.
differentia a philosophico. p. 130.
animationes & reductiones. p. 151.
quomodo solvetur. p. 142.
purgatio quomodo variis modis instituat. p. 151.
animatus Clavei. p. 150.
H & ☿ & ♀ preparatio & usus. p. 169.
Luna Alexandri de Suchten & Philaletha p. 153.
Tacheni. p. 154.
Bodensteinii. *ibid.*
Dornesii. p. 155.
Begnini. p. 156.
Quercetani. *ibid.*
Becheri. p. 157.
Comitis Georgii Austriaci. p. 172.
reductio in aquam ejus-

- ejusque usus. [173.](#)
- Mercurius ♀ Mayeri
Pharmacopola Ulmen-
sis. [p. 170.](#)
- Et ad Olem Sveig-
hardi. [p. 162.](#)
- Mercurius dulcis & su-
doriferus Digbai. [p.](#)
[155.](#)
- Mercurius ☽ cornua. [p.](#)
[167.](#)
- Metalla, ex quibus con-
sistent? [p. 83.](#)
ex limo & arsenico
quomodo consistent? [p.](#)
[129.](#)
decompositiones quo-
modo assumant? [p. 52.](#)
naturaliter & artifi-
cialiter quomodo mi-
sceantur? [p. 115.](#)
an à principio mundi
sint producta vel suc-
cessivè generentur. [p.](#)
[143.](#)
- Metallorum mixtio cum
argento vivo teste Pa-
racelso & Daniele
Crassio. [p. 89. 90.](#)
triturationis & digestio,
itemque Comitum de
Wolffseck & Doct.
Langelotti sententia de
iis. [p. 90. 91.](#)
cum grano tritici col-
lata. [p. 91.](#)
terra prima salina vi-
trescibilis. [p. 110.](#)
terra secunda pinguis
sulphurea. [p. 111.](#)
terra tertia mercuria-
lis & arsenicalis. [p. 112.](#)
numeri. [p. 114.](#)
natura & differentia.
[p. 141.](#)
tria magna componen-
tia sulphurum salium,
eorumque cognitio, uti-
litas & necessitas. [p. 117.](#)
vitrificatio. [p. 55.](#)
calcinatio. [p. 56.](#)
mercurificatio. [p. 58.](#)
transmutatio, & alte-
ratio in suis accidenti-
bus unde & quomodo?
[p. 60. 61. 84. 86.](#)
Remotio & Symboliza-
tio. [p. 121.](#)
Reactio & actio inter se
& cum salibus. [p. 121.](#)
Reductio in sua tria
generalia principia &
susceptio trium princi-
piorum in sua decom-
positione. [p. 121.](#)
Roberti Scharrock,
Glan-

I N D E X.

- Claudii Berigardi & de Comitibus sententia de metallis, eorumque alteratione.* p.83. 84. 85.
- Ervaldus Vogelius de metallorum materia.* p.113.
- Methodus secreta spagyricè & philosophicè laborandi.* p.44.
- Minerale alphabetum.* p.99.
- Mineralium tria principalia mixta.* p.105.
- tres terra principales.* p.105.
- trium principiorum denominatio unde ?* p.106.
- trium terrarum principalium usus & distinctio.* 107.
- eiusdem specialior Expositio.* 108.110.
- decompositiones generales & speciales.* p.114.
- 115.
- tria generalia principia, lapis, limus, Arsenicum, latentque in sale alcali, nitro & sale communi.* p.118.119.
- Nudatio.* p.122.
- Masculus & foemella.* p.123.
- omnes species subterranea.* p.141.
- Mixtio triplici modo quomodo fiat & vocetur.* p.47.51.
- juxtapositionis & compositionis.* ibid.52.
- decompositionis.* p.52.
- 53.
- unde constat ?* 105.
- Natura duplex operatio in metallorum productione.* p.143.
- sollicita prospexio de hominis victu.* p.70.
- Nitrum quid sit ?* p.122.
- ejus virtus.* p.124.
- in eo quid lateat ?* p.82.
- 119.120.
- Generatio à Sole.* p.144.
- mutatio.* p.116.
- Spiritus quid sit & praestet ?* p.142.
- Nobilis cuiusdam Angli particulare auri ex Basilio Valentino.* p.89.
- Nummus aureus ex argento vivo in aurum mutatus.* p.24.
- Pinguedo animalis, vegetabilis, mineralis.* Sulphurea,

I N D E X.

- phurea , arsenicalis,
 & mercurialis quomo-
 do sit? p.118.
- Plumbi conversio in pristi-
 num corpus. p.91.
 arsenicum consistens. p.
 130.
- Preparatio spiritus
 p.160.
- Processus duo ex
 Laboratorio Electoris
 Palatini. p.164.
 Ferdinandi III. p.177.
- Prolegomena ex Edmundi
 Dickinsoni Delphi Phoe-
 nizantibus excerpta. 10.
- Reductio in Cinnaba-
 rim. p.176.
- Reguli Martis Scorie in
 specie. p.136.
- Religio, scientia & honor
 sine sanitate & opibus
 vix benè curantur. p.
 71.
- Repositorium chymicum
 decem classibus. p.40.
- Sacharum Saturni ex
 Plumbo commixto per
 spiritum aceti. p.76.
- Sal alcali corporum hypo-
 stasis. p.106.
 unde componitur. p.108.
- Sal enixum Paracelsi. p.
163.
- Salis nitri descriptio, ge-
 neratio, ejusque inutilis
 laboratio, potestas, p.69.
79.80.
 Viriditas unde? p.81.
 Abusus. p.81.82.
 Glauberi & Kesleri
 opinio de eo. p.82.
 unde componitur p.109.
 Helmontius de sale ni-
 tri conversione in ter-
 ram. p.117.
- Sal medium ex spiritu nitri
 & argenti. p. 76.79.
- Salis communis descriptio
 & usus. p.80.82.122.
 unde componitur? p.
109.
 in eo quid lateat?
p.119.120.
 virtus. p.124.
 spiritus quid sit & præ-
 stet? p. 142.
- Salium actiones & reactio-
 nes. p.116.
- Salis, sulphuris & Mer-
 curii tria principia. p.
105.
 quare terra vocentur?
 p.108.
 qualis terra de iis in-
 telligatur? p.110.
- Sanitas quid præstet? p.
 72.

I N D E X.

Separationis ortus ex solutione & coagulatione.

p. 47.

gradus quatuor. p. 48.

ratione gravitatis & levitatis quomodo fiat.

p. 48.

ratione fixitatis & volatilitatis, grassitiei & subtilitatis. p. 49.

ratione symbolisationis cum menstruis vel solventibus. p. 50.

ratione homogeneitatis & heterogeneitatis. 51.

Solnitri & salis generator. p. 69.

Solis & lune comparatio cum sanitate & opulentia. p. 72.

Hermes Trismegistus de Sole, Luna & Vento.

p. 74.

Solutio quotuplex. p. 44.

45.

Solutionis gradus varii. p. 46.

Sulphur commune aliquid Mercurialis quomodo habeat? p. 112.

Glauberus de sulphuris conversione in terram.

p. 117.

rubri, albi, flammabilis

& inflammabilis differentia & definitio. 122.

quid sit? p. 122.

descriptio. p. 122. 123.

Lulli sententia de sulphure. p. 123.

virtus. p. 124.

Terra figura quatuor. p. 104.

differentia p. 105.

tria principalia mixta, ejusque tres principales decompositiones. ib.

sextuplex quomodo? p. 108.

commixtio cum Mercurio, oleo & aqua. p. 117.

Tripodis & Cortina nomine quid intelligatur?

p. 12. 13. seq. 18.

Hermetis Trismegisti, & Suidas sententia de Tripode. p. 16.

Trium Principiorum denominatio unde? p. 106.

Vitri mixtura p. 53.

Vitriolum metallorū primum principium. p. 131. virtus. p. 137.

Urina, quantum prodesse possit, si reservetur. p. 70.

Ustionis specialia. p. 146.

E R R A T A.

Pag.22. lin.26. lege nunc. pag.27. lin.4. lege cupellatione. pag.32. lin.14. lege pollicum. lin.15. lege fornicatæ. pag.39. in margine adde D. pag.44. lin. 30. adde, generaliter. pag.50. lin.19. lege alcalifata. pag.60. lin.5. adde, vel alterant. pag.62. lin.27. lege Ariadnæum. pag.75. lin.15. lege curat. pag.79. lin.8. lege dolendum. pag.85. lin.6. lege &. pag.86. lin.14. lege quam quod. pag.88. lin.17. lege suapta. pag.93. lin.30. lege proportione. pag.95. adde hæc verba: spatio viginti sulphur commune phlogiston sive adustibile, ut cujuscunque metalli instar fluat vel cum metallis fusionem sustineat integrum diem circa ullam cooperationem vel adustionem, & tamen rursus horæ spatio. pag.106. lin.3. leg. actuale. lin.27. lege intelligunt. pag.107. lin.12. lege colorem, sapor em. pag.111. lin.23. lege luna. pag.118. lin.27. adde hæc verba: in quibusdam facilè; in aliis minus, in quibusdam planè. pag.125. lin.8. lege alteret. pag.127. lin.9. lege acutum. pag.133. lin.14. lege metallum. pag.154. lin.4. lege ꝑ nempè. pag.168. lin.15. lege O. Recipe. p.180. lin.25. lege Z. rationem.

F I N I

